

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İNCİ ARAL

SEVGİNİN ESSİZ KİŞİ

ÖZGÜR
YAYIN DAĞITIMI

Üçüncü Baskı
İstanbul, Aralık 1987

Yayın Hakları: İnci Aral - Özgür Yayın-Dağıtım

Kapak: Reha Yalnızcık
Kapak Film: Grafika Grup
Kapak Baskı: Görsel Sanatlar Matbaacılık
Dizgi-Baskı-Cilt: Acar Matbaacılık Tesisleri
Tel : 526 84 42 - 567 98 64

İNCİ ARAL SEVGİNİN EŞSİZ KİŞİ

ÖZGÜR
YAYINDAÇIYIM

Ankara Cad. 31/2

Ücretsiz PDF Kütüphane / <https://rantey.org>

Tel: 526 25 13

İNCİ ARAL'IN DİĞER KİTAPLARI

Ağda Zamanı

Kıran Resimleri

Uykusuzlar

.

İÇİNDEKİLER

Sevginin Eşsiz Kışı	7
Bir Gün Sevgiyle	41
Fırtınakuşu	53
Fuat Paşa Sokağı	79
Buluşma	91
Kutu	117
Arabesk Yerine	133

Can yoldaşım
Ali Gür'e

SEVGİNİN EŞSİZ KIŞI

Gitme, dedin. Biraz daha kal, sana bir öykü anlatacağım.

Öğle sonunu Cenevizlilerden kalma eski bir sokakta geçirmiştik. Sonra yukarıya «kavga etmeye» çağırdın beni.

Dağları bilir misin? diye sordun.

Hayır.

Dağları seven adam. Dağlara çıkmayı. Dağ çiçeklerini, göllerini. Bulutları, akarsuları, yağmuru, karı. Işıkla gölgenin yer değiştirmesini. Gecenin gündüze, günün geceye dönüşünü izlemeyi oralar-da. Dağları önce merak, sonra benimseme ardından egemen olmak için gezip seven adam.

Bu anlatacağım öykü Cilo Dağları'nda geçiyor. Galyaşın Dağı'nın eteklerinde, Orişa Köyü'nde.

Yıllardan bir yıl, mevsimlerden kış başı, günlerden cuma. Kahve fincanını bıraktın bana baktın.

Gerçek bir öykü bu, dedin.

Bütün öyküler gerçektir zaten. Gerçek olmasalar da anlatıldıkları ya da yazıldıkları zaman gerçeğe dönüşürler.

Yaşanmış bir öykü bu, eski ama unutulmamış. Bütün öyküler yaşanmıştır, dedim sana. Yaşanmamış hiçbir şey söze ya da yazıya dökülemez. Eskiye biraz küf kokar, benzerleri vardır, yeni ise çoğuldurlar.

Benim öyküm kış kokuyor, dağ rüzgârı, kekik, kar kokuyor.

Öyleyse anlat, tam bana göre. Şu sıralar yazdığım tüm öykülerde kar yağıyor çünkü.

Neden öyle, açıklayabiliyor musun?

Hayır, tam olarak değil. Bitişlerin soğukluğu vuruyor olmalı.

Hep bitişler mi?

Evet, hep ayrılımlar, kopmalar, tükenmeler. Mutlu sonlu aşk öyküsü bilmiyorum.

Neden olmasın?

Olmuyor. Şimdi senin bana anlatacağın öykünün sonu nasıl?

Acıklı.

Anlat öyleyse.

Orişa Köyü'nde birbirini seven bir kızla bir oğlan var.

Kızın adı ne?

Hande.

Bu adı sevmem pek ama neyse, ya oğlanınki?

Aleo, yani Ali.

Bu güzel.

Bir odanın içindeyken dolaşmak, arada bir pencerelere yürümek isterim. Sokağa, karşı balkonlara, bahçelere ya da denize bakmak için. Senin pencerelerinden hiçbir yer görünmüyor, denemeden biliyorum. Oturduğum koltuğa mıhlaniyorum. Sana bakıyorum. Öyle canlı, öyle yaşayarak anlatı-

yorsun ki... Yaşadığı her şeye kendini tümüyle bırakabilecek ve aynı biçimde almayı şiddetle isteyecek olan adam. Yaz çiçeklerinin geniz yakan kokusunu, kızgın bembeyaz uzanan çölleri, uzaklarda kaybolan kocaman bir portakalı andıran güneşi, kıyıyla denizin öpüştüğü yerleri onlarla bütünlenerek yaşayan adam. Seni dinliyorum ve senin gözlerinde görüyorum onları kısacık.

Aleo ile Hande sık sık samanlıkta buluşuyorlar. Bir güz günü gene birlikte oluyorlar.

Yıllardan bir yıl, mevsimlerden güz, günlerden bir gündü. Bir keklik sürüsü gökyüzünün açık seçik bulutlarla bezenmiş maviliğini yarıp geçti. Öğle sonu güneşini kesti kısacık, gölge olup toprağın üzerinden uçtu. Yaban dikenleri usulca titredi kanat seslerinden.

Hande beklediği işareti gördü. Nicedir gölgele ri gözlüyordu. Teninde bir kamaşma duydu, avuçları yandı. Avaspi Vadisi'ni çepeçevre kuşatan dağlara baktı. Bir doruktan ötekine, bir buluttan bir buluta yarı uyanık yarı uykuda gitti geldi gözleri. Günün keskin ışığından kamaştı. Dağ çiçekleriyle kaplı serin çayırılara uzanıp uyuyabilmeyi özledi. Uykusuzluğunun, yorgunluğunun karşısında dağlar öyle yüce, öyle büyüktüler de gene de kederine dar gelir gibi görünüyordardı.

Ama zamandı. Kalktı. Damın önüne serdiği kilimi dürdü, avlunun kıyısına dizilmiş taş duvarın üstüne attı. Köy sessizdi, hiçbir şey hiç kimse yoktu sanki. Geceki yağmurdan kalmış bir su birikintisine eğilip kendine baktı. O bulanık aynanın rüzgârla dalgalanan, eğilip bükülen yumuşak yüze-

yinde gözlerinin gecesini gördü. Nöbete tutulmuş gibi titredi, başı döndü. Bir ateş düşüne bıraktı kendini, koşmaya başladı.

Eteğinin hışırtısını, çatılarla, yapraklarla oynayan rüzgârın sesini duyarak koştu. Peşinden biri kovalıyormuş da bir an duraklasa bir ölüm kalım olacakmış gibi önüne çıkanı ardında bırakarak koştu.

Aylardan temmuz, gecelerden biriydi. Hande yatağında dönüp durmuş sonra gizlice kalkıp tepelere doğru yürümüştü. Aleo'nun peşinde olduğunu bilerek. Onun ayak seslerine uydurarak adımlarını. Korkmadan basıyordu toprağa Aleo. Yukardan yıldızlar dökülüyordu. Anlam kazanmamış bir fısıltı gibiydi gece. Kulaklarında kendi sesini taşıyordu Hande. Seni seviyorum Aleo, seni seviyorum. İçinden geçiveren bir türküyü sessizce söylüyordu. Seni istiyorum Aleo, içim eziliyor. Yetiş, dokun bana. Avucumun ortasından öp. Yüreğinin yangınıyla, yüreğimin yarasından öp...

Bir ağaca dayanmıştı soluk soluğa. Bir gece böceği ötmüştü ansızın. Aleo'nun eli yüzünün üzerinden geçmişti. Ayışığında onun soluk kesen pırıltılı gözleriyle buluşmuştu gözleri. Köyden, uzak hüzün dolu köpek havlamaları yankılanıyordu. Gözlerini yummuş Aleo'nun yüreğinin vuruşunu duymuştu göğsünün üstünde. Örtüsünü çekip saçlarına dolanan ellerini duymuştu. Sözle konuşmamışlardı. Bir arı kovanının içinde kalmış gibi kulakları uğultularla dolu, korkulu bir istekle, bir yanıp bir üşüyerek, bir doğar bir can çekişir gibi birbirlilerinin olmuşlardı.

Çözüldü. Koşmasını kesti, yavaşladı. İçi özlemle çalkandı. Aleo'nun gövdesini istedi. Aşkla, tutkuyla sarhoş gövdesini. Aleo onu bekliyordu, orda, damda. Kestirmeden yürüdü. Çalı yığınlarının, kuru otların yanından geçti. Çürük bir sepet kapının yanında, her zamanki yerinde duruyordu. Aleo'nun köpeği sıçrayıp duruyordu ileri geri. Kapı aralıktı.

Bir an bekleyip soluklandı. Havada kekikle harmanlanmış yağmur kokusu vardı. Dağlara doğru kaldırdı başını. Kayaların koyu bozu yeşile, mora, beyaza dönmüştü. Bulutlar görülmedik şenlikteydiler. Koyu mavilikte ordan oraya seğirtiyor, toplaşıp dağılıyor her biri bir yana baş çekip sonra yeniden yüzyüze gelerek kaynaşıyorlardı.

İçeri girdi. Kapıyı usulca kapadı. Kapar kapamaz da onu yere yıktı Aleo. Kızgın, kaynayan gövdesini Hande'nin titreyen gövdesinin üstüne attı. Sımsıkı bastırdı onu kuru samana. Ot kokan sert dudakları boynunda, damın alaca karanlığında saydamlaşan kollarında, memelerinde, her yerinde dolaştı durdu. Uzun, ince, dimdik gövdesini kucakladı, sarmaladı Hande onun. İçine aldı, canına kattı. Uzak, derin, dipsiz bir boşluğa, karanlığa aktılar birlikte.

Akşam oluyor. Kalktın bana bir kadeh konyak verdin. Nesnelere ve doğaya bakarken onlara anlam kazandıran böylece bağımsız ama gene de kendinin kılan adam. Bana bu öyküyü niye anlattığını biliyorum. Burada seni dinlemekten hoşnut olduğumu seziyorsun. Bana gülümsüyor ve anlattıklarının benim gözlerimdeki yansımalarına bakarak ne

olduğunu açık seçik bilmediğim bir şeyi yakalamaya çalışıyorsun. Sen deniz diplerini, okyanusları, mercanları, balıkları, aksinyaları, her şeyi seven adamsın. Kadınları da...

Dinliyor musun?

Evet, şu anda samanlıkta birlikteler.

Aleo, Hande'ye :

Sana bakmaya doyamıyorum, sen benim düşlerimin aynasısın, dedi.

Ben karışık düşler görürüm Aleo.

Ne görürsün ki?

Çözülmez dedim ya, anlatılmaya gelmez şeyler. Korkuyorum Aleo, uyuyamıyorum.

Titreyerek sokuldu ona. Üşümüş parmaklarını göğsüne gizledi. Yüreği duruverecekmiş gibi sıkışarak gözleri dolu dolu baktı. Aleo'nun yüzünü okşadı. Dermansız kalmış gibi düştü kolu sonra.

Nicedir bir yaban keçisi girmekteydi düşlerine. Diyemedi ki Aleo'ya, ben istemesem de bu keçiyle sevişirim düşümde. Böyle şey olmaz, aklıma gelmezse de böyledir. Görmek istemesem, göreceğim diye korkup uyumasam da azıcık daldığımda böyle görürüm. Üzerime yapışmış koca kıvrık boynuzlu kocaman bir keçidir ki bana rahat huzur vermez olmuştur.

Yakında düğün tutulacak, kaygılısın onandır. Yoksa bir başka derdin mi vardır Hande?

Düğünden önce senden dilediğim bir şey vardır Aleo. Senin yiğitliğini tüm Orişa görsün diye isterim hem de. Öyle isterim ki düşlerime bozuntuları girer.

Ne girer düşüne desene?

Senden Galyaşın'ın en büyük geyiğinin başını dilerim. Onu hanemizin kapısına asmak isterim ki nasıl bir erkeğin, ne yaman bir avcının karısı olduğum belli olsun.

Çok uzaktadır, orda tepelerde gizlenmiştir o. Bulutların dibinde, dağın yüreğinde, rüzgârların içinde rüzgârdan hızlı gezinir durur derler avcılar. Ele geçmez, mermi işlemez bir cindir diye anlatırlar.

Gövden dağ yeli kokuyor Aleo.

Senin gözlerin de dağ göllerinin yeşilinden renk kapmıştır.

- Onu vur, bana getir Aleo.

Gerçek midir, var mıdır bilemem.

Vardır. Uykumun içinden geçer durur. Baş kocaman, boynuzları ay gibi büyük, çatalıdır. Bana göster ki sevgin buna değerdir. Herkese göster. Bir yanım yarım kalmasın. Bakıp görsünler de anlasınlar beni nasıl seversin ve ben kendimi sana nasıl vermişimdir. Sen gerçek olmayanın bile gerçeğisin Aleo. O geyik de senin kadar gerçektir.

Senin gibi bir dağ çiçeği daha yoktur buralarda. Sen bir keklik çiğdemisin bilir misin? Bana gerekirsin. İstedğin bir geyik başı olsun.

Sen onun peşindeyken ben hep seni düşünürüm. Seni özlemekten yılıp tükenirim. Beklerken kaygıdan içim daralır. Ama bilirim, düşlerim başka türlü arınmaz. İçimde bir gece var ki başkası silkeleyemez o karanlığı.

İçime kor düşürdün. Bir derdim olursa seni göremem, bulamam oralarda. Dağ kış kıyamettir. Uzun sürerse sözlerimi ulaştıramam kulağına. Özlemimi dindiremem. Bu dağ benim sevdama anlar mı?

Ben bilir anlarım ya Aleo...

Telefonun çalıyor. Ayakta, acele ile yüksek sesle konuşuyorsun. Senin olan, gelişigüzel, başkalarınca alışılmış sözcüklerle. Bir an bu odada, herkesle uyum içinde olduğun bir an. Aradıkların, istediklerin, yitirip buldukların, bulup yitirdiklerin, bildiklerin ve bilmediğini bilmediklerinle var olmuş uyumsuz bir bütünsün. Çünkü senden isteyen, seni kısıtlayan, seni yerinde durmaya zorlayan bir dünyayla savaşıyorsun. Kendini hem gerçek kılmak hem o gerçekliği yerle bir etmek için uğraşıyorsun.

Ben anlıyorum.

Bir adam vardı. Yıllar önceydi.

Otuz bir aralık sabahı telefonu çaldı. Sevdiği kadının sesini duydu. Bir gün önce sözleşmişlerdi, birlikte gezeceklerdi o gün. Kahven hazır, dedi kadın adama, on beş dakika içinde burada ol. On dakika sonra kadının evindeydi o. Fincanının yanında yeni yıl armağanı duruyordu. Açtı. Bir pipo. Ona kimse pipo almamıştı o güne dek. Hep kendisi almıştı pipolarını. Ne güzel değil mi? Ne güzel!

Pipoları seven bir adamdı. Sonraları içindeki sevgi ırmağını bile bile kurutmaya uğraşıp beceremeyen, taşı taşıveren, durmadan yatak değiştiren. Buna kendi de şaşan. Düş ustası. Düşü gerçeğe döndürmekle gerçeği düş olarak yaşamak arasında ayırım gözetmeyen.

Birdenbire on kat daha çok seviverdi kadını. Evlenelim, dedi. Hadi, hemen şimdi. Ondan bir ge-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

yık başı istemek aklına bile gelmedi kadının. Onun istediği tek şey ise sevgiydi. Sevgi, daha çok, daha çok. Olmaz gibi geliyor ama oldu. Birkaç saat içinde evlendiler. O, olmazı olur yapan adamdı çünkü. (Şurada bir şey olsa —tavanı gösteriyor— onu almak için oraya çıkmam gerekse çıkarım.) Evlendiler, önceden kararlaştırdıkları geziye biraz gecikmeli olarak çıktılar.

Aleo'nun evlenmesi onunki kadar kolay olmuyor elbette. Adamı bırakalım şimdi, mutlu o. Varalım Aleo'ya bakalım, ne yapıyor :

Aleo, Deri Cafer'de durup Avaspi vadisine çevirdi yönünü. Tan attığından bu yana aldığı yola baktı. Kestirmeden gitmek için dümdüz vurdu. Yolların kıyısından geçti, kayaların arasından tırmandı. Bir an oldu, koca dünyada yapayalnız buldu kendini. Tazısı yanında zıp zıp oynamasa, iz sürer gibi sekip kuyruk sallamasa sanacaktı ki bir bilinmez yoldadır ve dönüşü yoktur. Az geçip az avlandığı yerler değilse de dağlara güven olmazdı hiç. Sis basması, fırtına, kaya düşmesi, çığ, yol şaşırtma ne canlara mal olmuştu.

Karanlığa kalmamak için yekindi. Bir in bula mazsa hali beterdi. Birazdan gece çökerdi. Ansızın bastırırdı.

Köpeği başını dikeltip acı acı uludu. Dağlarla gök kapışacaktı demek. Bir büyük boşluğun içine atılmış gibi oldu. Her şey kıpırdıyor ayağının altından akıp gidiyordu sanki. Bacakları kesildi, bir ko yağa sığınıp oturdu. Gök, sarı, beyaz - yeşil, duman rengi dalga dalga yayıldı. Dorukları bastı, yukarlardan vadiye indi. Gece, gözgözü görmezdi. Üşüyüp

ürperdi. Yüzüne buz savuran tepelere doğru baktı. Rüzgâr dört yönden birden esiyor, uğulduyor, itişiyordu. Reşko'nun tam tepesinde gök bembeyaz ke-silmişti.

İsteddiği bir geyikti. Alt yanı bir geyik. Düş mü gerçek mi olduğu belirsiz bir geyik. Gerçekse eğer, mesel değilse de dağın yüreğini mekan tutmuş bir namlı ise nasılsa bulurdu onu. Şimdi güz ortasıdır, diye düşündü. Boynuzları iyice gelişmiş, omuzları dikleşmiş tüyleri kabarmıştır erkek geyiklerin. Çiftleşme zamanıdır. Haykırır, ıslık gibi sesler çıkarırlar. Kar bastırınca da aşağılara inerler. Çok sürmez bulurum onu. Tut ki o yok, bir koca geyik nasıl olsa çıkar bahtıma.

Kar, karanlık çökmeden oraya buraya yöneldi. Korkuya yakın bir sıkıntıyla dolandı. Sonunda bir kovuk buldu. Ateş yaktı. Azığını çözüp kılıktan çıkmış gibi yedi. Yorgunluk elini ayağını düşürdü. Her şey her hareket yerini düşünceye bıraktı. Gecenin karanlığı her şeyi yeniden doğurabilecek, şimdilik her şeyi gizli tutan bir karanlıktı. Böyle düşünüp yüreğine ferahlık soktu biraz. Postunu serdi, çuluna sarındı yattı. Hande'nin yazmasındaki çiçekleri getirdi gözünün önüne uyumadan. Saçının karasına karışan kırmızı çiçekleri. Teninin yaban-çileği kokusunu duyup özledi.

Düşünde Ávaspi deresinin kıyısında öptü onu. Keçileri güdüyorlardı, bahardı. Baharda çok su olurdu derede, buz akardı. Dağların akıl almaz yüksekliği ışığı az çok kestiğinden dere yatağı loş olurdu. Su yukarlardan gelir, sesi geceleri kurt ulumalarına karışırdı. Düşüne kurt ulumaları karıştı.

Uyandığında, bu Hande'nin oyunu ne ola ki? diye geçirdi içinden. Beni sınamak mı ister? Bilir

ki ben buralarda iyi avcı bellendişimdir. İster ki ben onun için yıldızları güneş i tutayım, kara buza direneyim, serden geçeyim. Canını canıma katmak için bedel ödeyeyim. Güldü, kolay, dedi. İstesin bakalım.

Dipdiri kalktı. Rüzgâr bulutları süpürmüş, çakır, buz gibi bir maviliğ i germişti dağların üstüne. Her yan kardı ama tüm den renk kesilmişti. Yeş il, bakır kızılı, erguvan, lacivert, gül pembesi, şafak sarısı dökülüyordu dört bir yana. Ortalık ışığ a boğuluyordu.

Aleo, günlerce dağlarda kaldı. Benzersiz bir sevdanın tutsağ ı gibi bekledi. Azığ ı tükendi. Kar altından kök söktü. Yaban av eti yedi. Tepelerin kuytusunda gezindi. Kayalara tırmandı inatla. Göz değ se dağ ılıp paramparça olacak yarlarda, güneş i, karı, buzu darmadağ ın eden uçurumlarda iz sürdü. Reş ko'nun tepesinden Avaspi'ye indi çıktı, indi çıktı bıkmadan. Ayıramaz oldu artık ele geçmez bir geyiğ in mi peşindedir, yaman bir sevdanın mı kıskacındadır? Bilmez anlamaz oldu. Yüzü yandı kavruldu, kabuk kabuk kalktı dudakları. Baş ı salkım saçak dökülen kocaman yıldızlara değ di. Kendi korkusuyla eğlenir gibi yaptı da yatıştıramadı iç i nin gecede ürpermesini. Yüreğ i tam ortadan yarılmıştı. Öyle kan revandı. O yeş il göl gözlü, kızıl tenli kızı öyle özlüyor, öyle istiyor, öyle bir ateş le sayıklıyordu ki düş le gerç eğ i birbirinden bölemiyor o görkemli geyiğ in baş ını ele geçirmeden düze inmeyi aklına bile getirmiyordu. Öyle olacağı na kendini bıçağ ıyla lokma lokma eder Hande'nin önüne atardı daha iyi.

Bir avaz saldı köpek, kara geceyi ürpertti. Dış arıyı dinledi Aleo. Dış arısı tufandı o gece. Fırtına-

nın döndürüp durduğu girdaplar savruluyordu koca yumaklar gibi her yanda. Buzul çatırıyor, güm-bürdüyor, kavgalaşıyordu kendi kendile.

Kütükler çatırıyor, duvarlara kıpkızıl gölgeler düşürüyor gene de ısıtmıyordu kovuğu. Kayalar buz bağlamıştı. Çözölmüyorlardı. Gözü düşler üretiyor, Hande geliyordu yanına. Karanlığı eriten yüzünü öpüyordu onun Aleo...

Akşam oldu. Yakın caddeden korna ve lastik sesleri geliyor. Yumuşak bir ışık. Bugün o eski sokakta ustalikle kullanıp denetlediğin bakışının ardında bir zamandır yeni bir düş yaratacak birini bekliyor olmanın boşluğunu görür gibi oldum bir an. Dilini anlamaya çalışıyordum o sırada. Birden çok açık, net, sonra üstü kapalı, doğrudan doğruya gizli. Uzak, abartılı ama hemen ardından yakın, içten sözcükler. Şimdi ise yorulmuyorum seni dinlerken, öykü dümdüz gidiyor. Yüzüne alışıyorum. Gerçekte ne ve nerede olduğunu öğrenmek istiyorum. Görünürde çılgın ama akılcı, katı ama ince, duyarlı ama tutarlısın. Geçmişin ve deneylerin oldukça güç edinilmiş bir kılıf gibi üzerinde. Kırılganlığını koruyucu bir tabaka. Şakaya, gürültüye sığınan, gerçek dışı, alışılıp kanıksanmış sözcüklerle oluşmuş kalınca bir kabuk.

Belki de yanılıyorum.

Pipoları seven adamı düşünüyorum gene. Onun öyküsünü. Öyle ince çizgilerle öyle büyük bir sevgiyi nasıl yaşamış olabileceğini. O yılbaşından son-

raki dönem, o kış, geceler boyu karısıyla beyaz bir odada sevişirlerken önemli ya da büyük sözcüklere gereksinimleri olmadı hiç. Hiçbir çatlak, hiçbir ayrılık yoktu aralarında. Ödünç bir zamanı yaşadıklarını bilmeden bütünleşmişlerdi. Yalnızca tensel değildi bu bütünlük. İkisi de özgür, korkusuz, herkesle barışıklılar. Sevginin gerçekte bir kavga, bir direnme, bir istek, kararlılık ve eylem birliği olduğunu duyuyorlardı içlerinde.

Adam gözleri yeni açılmış bir çocuk gibi bakıyordu dünyaya. Her şeyin birdenbire bunca anlam kazanmasındaki büyüden şaşkın, şakacı gürültücü, genç, kendi coşkusuyla esrikti. Kadının kolları arasında neden sonra dingin, uykulu kalakaldığında yalnızlığına ortak yüzünü seçiyordu onun. Uzanıp öpüyordu o yüzü usulca ve minnetle.

Öyle yanyana yatarlarken birbirine benzer bir geçmiş uzun boylu anlatmadan bölüştüklerine ve geleceklerini yeniden biçimlemekte olduklarına inanıyorlardı. Adamın kadına yönelttiği sevgi sözcükleri gerçek, yalın, içtendi ve ağzından çıkarken tüm varlığında duyuyordu onları.

O öyle bir kadın ki, her nesneye önce biçimini algılayıp seçerek yaklaşıyor. Şaşırtıyor insanı. Her şeyi onlar arasındaki gizli ilişkiyi sezerek yanyana getiriyor. Ağaçları, evleri gökyüzünü, çiçekleri, otları her şeyi hem ayrı hem aynı anda görebiliyor. Bir fincanı tanımlarken, bir yaprağı anlatırken ayrıntıların bütünlenmesinden oluşan inceliği yakalıyor.

Sordu adam ona, nasıl gelişti sende bu duyarlılık? Yıllar önce Paris'te öğrenciyken bir ressamı sevmiş ve yaşamını bir süre onunla bölüşmüş olduğunu anlattı karısı. Ayrılıkla bitmiş, düş kırıklık-

larıyla dolu bir serüven. Ama öyle anlattı ki belki de hiç bitmemiş. İlkinden sonra öyle çok konu oldu ki belli ki bitmemiş. Bitmiş olduğuna inanmak istemiyor da olabilir diye düşündü adam. Gerçeğe dönüşmemiş bir düşü sürdürüyor olmalı on yıldan çok zamandır. Tedirgin oldu. Gene de aralarındaki dokunulabilir sıcaklık, yoğun duygu alış veriş ve birbirlerini anlayabilme, duyma konusunda yaratabildikleri yakınlık, hiçbir zaman yitirilmeyeceğine inandıkları bir sevgiyi canlı tuttu.

O sevginin yitmesinden korkuyormuş gibi davranıyorlardı birbirlerine. Ve bu korku onları daha yakın kılıyordu. Belki de yalnızca adamdı böyle yaşayan. Çünkü onu sevmesine, ona saygı duymasına neden olan titizlenme onun kocasını kapalı tuttuğu, sakındığı yanını, ele vermemeye özen gösterdiği iç varlığını onca daha da çekici hale getiriyordu. Bu saygı yüklü sevecen birliktelik cinsel birlikle bozulduğu zamanların dışında ikisini de ayrımına varılması güç, adamın hiç göremediği bir uzaklık içinde tutuyor olmalıydı.

Süresi önemli olmayan bir zamanı yaşadılar böylece.

Telefonda birine bağıırıyorsun. Telefonların hiç susmuyor. Öykü gene kesiliyor. Kızdığında, sevmediğinde, sevilmediğini sezdiğinde nasıl kaba, nasıl acımasız olabileceğini anlıyorum. Değer yargılarımız farklı bile olsa kızdığın insanlara acıyorum. Bildiğin bütün güzellikleri bölüşebilecek kadar cömert bir yanın varken kim sana bu denli haksızlık edebilir? İçinde karman çorman olmuş bir sevgi yumağı taşırken. Ama kim çözebilir o yumağı sen ken-

di elinle iyice dolaştırıp aceleyle yüreğine sokuşturmuşsun?

Nerede kalmıştık? diye sordun otururken.

Aleo'nun geyikle karşılaştığı bölümde.

Yıllardan bir yıl ve günlerden bir gündü. Sevginin kışıydı. Kar yüküydü Cilolar. Beyaz dağa egemendi. Kuşlar donup oyuklara dökülüyorlardı. Tepeler kar, buz savuruyor, çığ fırlatıyordu. Geyikler düze iniyorlardı.

Sevginin eşsiz kışıydı. Suyun kıyısında durdu namı Orişa'yı tutmuş geyik. Aleo onu su içmeye eğildiğinde gördü, hemen tanıdı. Gözleri, ağzı giz dolu dağ gecelerinin karasındandı. Tüyleri gri-kahve, ayakları, başı iyice koyuydu. Boynuzları ağır geliyordu sanki öyle kocamandı. Güzeldi, çok güzeldi.

Tüfeğini doğrulttu Aleo, nişan aldı tam döşüne. Sonunda, dedi, işte sonunda buldum seni. Sevinç delisi oldu. Eli ayağı kesildi sevincinden. Bastı tetiğe.

Uçup geçti geyik suyun üzerinden. Sudan bin kat çabuk aktı. Rüzgârdan on kat hızlı geçti. Sır oldu.

Silah sesi dağın karnında yankılandı. Tepeleri sarstı. Koca bir çığ kopardı bir doruktan hızla savurdu aşağılara...

Aleo, düş müdür gerçek midir diye düşünmeye durmadan, önüne ardına bakmaya kalmadan daha aldı onu, örttü, gömdü.

Çılgınlığını izleyen sessizlik uçsuz bucaksız oldu. Göğün yalnızlığında bir seda kaldı. Dağların cömert, yazık bilmez gür sesi Aleo'nun adına bir seda oldu.

Aleo, diye avaz verdi gelip geçenler, dağlar Aleooooo, diye seslendi soranlara.

Gözlerini iyice açıp bana bakıyorsun. Tepkimi ölçmek ister gibi. Öyküden ya da Aleo'nun ölümünden değil senin bu coşku dolu anlatımından etkileniyor olabilirim. Gene de öyküyü güzel buluyorum. Aleo'nun sonu pek acıklı, gözlerim doluyor.

Sevindin işte. Yüzümde aradığın şeyi buldun çünkü. İçimde bir sevgi ağacı olduğunu düşünenebirlirsin artık. Sana öyle geliyorsa da öyledir.

Bana verdiğin bir dergideki su düğün çiçeklerine bakıyorum. Seni dinlerken, kaçamak ve sesizce. O dağların çiçeklerine. Nasıl yayılmış, nasıl koyvermişler kendilerini suyun üzerine çılgınca bir istekle! Ne kadar çoğalmışlar bir mevsimde...

Birlikte olduğu adamla yaşayamadığı hiçbir şeyden ötürü değil ama ilk büyük aşkı olan erkeklerle yaşayamadığı her şey yüzünden, ondan isteyemeyeceği ve ona veremeyeceği birçok şey için bir sevgi düşünüy içinde yaşatmayı sürdürüyordu kadın. Bir zamanlar istenmemiş olmanın, geri çevrilmenin düş ve onur kırıklığını yenmeyi becerememiş, onulmaz bir özleme döndürmüştü bilmeden. Değerli bulunduğu, yaşamında kesin yeri olduğuna inandığı, inanmakta direndiği bu adam, çoktan çoluğa çocuğa karışmış ünlü bir gölge adamdı kadının kocası için. Gene de çok uzun süren bir hastalık gibi ağırlık vermeye başladı ona durup dururken. Kendinden çok zaman önce başlayıp bitmiş bir öykü bu. Ama seziyordu ki hâlâ, onca uzaktan bile kadının

kafasında güzellikten kurulu bir düzen, bir duygu, bir düşünce, bir heyecan simgesi-ydi. Kendisinin olanı istedi adam. Bir gölgeyi  ld rebilmek onu daha somut, daha seçilir, daha durağan bir biçime sokmakla gerçekleştirilebilecek bir eylemdir diye düşündü. Bir  o almayı ya ıyordu ve bu eski sevgilinin karısının yüreğinde bıraktığı yanık lekele-rini sevecen parmaklarıyla ok ayıp iyi edebilmeyi öyle çok istiyordu ki... Yadsıyordu kadın ama o güzel birlikteli e içtenlik ve rahatlık katmada di-rendi adam. Ona geçmişi yepyeni gözlerle görme ve şimdiki zamanı anlayabilme fırsatını vermek istedi. Eliyle bindirdi u a a, geçmişte bıraktığı ya da bırakamadı ı adama gönderdi. Kendisi için o bir düşman bile değildi çünkü. Anlamı anlamsızlı ını ortadan kaldırmaktı yalnızca. Öyle değerler vardır ki değerleri hiçliktir. Böyle düşünerek karısının iyi-le mi  d nece ine inandı.

Ete kemiğe b r nm   bir gölge ve ailesi ile birlikte bir da  evinde çekilmiş fotoğraflarla mektuplar aldı ondan. Her şey çoktan bitmişti, anlamıştı, kocasını özlüyordu, hem de çok. Seviyordu hem de çok. Bu bir dostluktu, katıksız. Ortaya çıkmıştı sonunda. Yakında dönecekti.

Kocasına ve kendisine yeterli olduğunu d   nd   bir sevgiyle döndü. Anlatamadı ı ayrıntılar-la. Yeniden alevlenen bir sevginin, hâlâ o eski gerçeğe ait olduğunun umarsız sarsıntısıyla. Ama gizledi bunu adamdan. Hiç söz etmedi. Yalan ya da gerçek eskisinden daha güçlü olduğunu duyurdu u bir  o kuyla atıldı onun kollarına. Öyle iyi bir dost, öyle bulunmaz bir insandı ki bu eski sevgili artık. Oysa hiçbir haber gelmedi ondan çok uzun süre. Adamı tedirgin edecek kadar suskun kaldı nedense. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Sıkıldın mı? diye sordun.

Hayır, ilgiyle dinliyorum inan.

Dinlemiyorsun. Aramızda bir perde var.

Dikkatle bana bakıyorsun.

Sanmıyorum.

Eskiden kalan bir öyküyü bildiğim için buna eklenen tüm zaman, eylem, yaşantı anlam kazanır gibi oluyor kafamda sana ilişkin olarak. Bir adam vardı. Ama sen o değilsin. Görüldüğü gibi sezebilen, yalnızlıktan korkmadan sevişebilen, konuşmadan inanabilen adam değilsin. Çok yanıliyorum belki ama şöyle düşünüyorum :

Şimdi bir kadın, senin ayağına bir an için takılan küçücük bir taş parçası olabilir ancak ki vurup geçerken düşünmezsin bile neye vurduğunu, nasıl bir yara alabileceğini. Denizin derinlerinde keyifle süzülen bir sarı balık ya da herhangi bir yaz günü bir ağaçta neşeyle şarkı söyleyen bir kuş, bir dakika, içi sevinçle dolarak bakıp giden biri gibi geçer gidersin onun yanından.

Bu öyküyü yazmak istiyorum. Anlatsana, sonra ne olmuş?

Bu öyküyü yazmayacağım. Gene de dinlemek istiyorum seni. Konuş. Ne anlattığın önemli değil şimdi. Sen konuşurken senin kendini bildiğinden daha çok şey görebiliyorum sende.

Gözetlendiğini bilmiyorsun. Kuşkulanmıyorsun bile. Öyle eminsin ki kendinden. Aramızda hiçbir engel, evet, inan hiçbir engel olmadan dinliyorum seni.

Aleo'yu düşünmeye başladığında eli ayağı duruyor öylece kalakalıyordu Hande. Onu son görüşünün üstünden mevsimler geçmiş gibi geliyordu. Öyle çok şey hatırlıyor, o kadar çok istiyordu ki onu. Beni bıraktın mı? diye soruyordu. Sen giderken de her şey aynı böyleydi. Her şey yerli yerinde. Samanlık orda duruyor. Öküzler, koyunlar, keçiler, köyün kızları, damların çatıları, su birikintileri. Bir fazlalık var ki içimde bir can taşıyorum. İçimde seni taşıyorum Aleo. Tan ağarırken o sabah, sen giderken ardından baktım. Gökten ışık yağıyordu. Sen o ışığın içine girip uzaklaştın, sonra yok oldun. Şimdi bir eksiklik var ki, her şeyde bir solgunluk bir hüznün, eskimişlik gibi... Ne zaman döneceksin Aleo? Ne zaman getireceksin bana düğün armağanımı? Her şey bıraktığın gibi bekler seni, ben biraz çoğalmış.

Aleo'nun köpeği Orişa'ya dönüp ortalığı ayağa kaldırırcasına bağırmaya durduğunda Hande birdenbire her şeyin bir başka türlü olduğunu, çok değişmiş, çok zor, çok yoksul kaldığını seziverdi. Köyü, vadiyi, dereyi, dağları o orada yaşadığı için seviyordu oldu olası. Derenin kıyısında kelebek avlarıydı çocukken. Ayaklarını suya sokar kim daha çok tutacak diye yarışarlardı.

Yüzünü yere eğdi. Köydeki kaynaşmayı duymazmış gibi sessiz kaldı. Kurumuş bir deve dikenine, yerdeki irili ufaklı taşlara baktı uzun uzun. Kar kokusu taşıyan soğuk bir rüzgâr esiyor, içine işliyordu. Boz renkli akşamın içinde güneş çekilip gitmekle gitmemek arasında kararsızken köpekler kudurmuş gibi bir ağızdan bağırıyorlardı.

Evlerde tek tük lambalar yandı. Aleo'nun anasının feryadı dondu donacak havayı boydan boya

yırtıp parçaladı. Hande sesini katmak istedi bu fi-gana ama yoktu, çıtı çıkmadı. Yıllarca susuz kal-mış gibi kupkuru kesilmişti boğazı.

Hazırlanan katırların sürüklenen yorgun ayak-larına baktı. Aleo'yu aramaya çıkacakların katırla-ra yükledikleri torbalara, çula çaputa, çiralara dik-ti gözlerini. Gölgeler gibi dağılışlarını gördü onla-rın. Köpekler yatıştı, fısıltılar, sesler, feryatlar tü-kendi, dindi. Yerini hiç yoktan iyi, şimdilik bir umuda bırakır gibi oldu.

Hande bir yerlere kaçmak, gizlenmek, görün-memek istedi. Gözünün yaşını tek başına akıtmak, acısını canına sindirmek, korkusuna bir umut bul-ma gücü istedi. Dağlara baktı. Orda uzakta, ta Reşko'nun gökyüzünü deldiği yerde kıpkırmızı bir ışık vardı. Ayın gümüşü bulutları delik deşik et-mişti.

Tedirgin rüzgâr geceyi ordan oraya savurdu durdu. Avluda, kapının dibinde dimdik, ayakta bekledi Hande. Neyi, neden, niye böyle beklediği-ni bilmeden.

Gök şişkin yıldızlarla doluydu. Ay bir görün-müş bir kaybolmuştu. Kimse bakmamıştı ona. Bir zaman solgun, hüznle beklemiş sonra küsüp da-ğın ardına çekilmişti.

Kadının kendisinden on yılı aşkın bir zaman önce doğmuş olması adamın ona duyduğu saygı ve hayranlığı hep aynı yerde tutmasını mı sağlıyor-du bilinmez ama yumuşaklığını, sıcaklığını seviyor-du onun. Saçlarını öpmeyi. Ellerini, parmaklarını, çıplak ayaklarını. Kendisine bir çocuk gibi soku-

luşunu. Onunla birlikte bakmayı her şeye. Onu göğsüne bastırıp sıkarken o ana sonsuz bir mutluluk umudu gibi sınıksız sarılmayı.

O aşamada kadın, gerçeğe dönüşmüş gizli düşünüyü yepyeni bir canlılıkla yaşarken; aylar boyu pek çok kez, adamı bırakıp ötekine gitmeyi düşündü. Çağrılıyor, bekleniyordu. Kaldığı yerden mi yoksa yeniden yaratılmış bir aşkı mı büyüttü durdu içinde belli değil. Çünkü hep kapalı, sessiz kaldı kocasına. Gene de çekip gitmeyi istediği her kez isteği adamın tutkulu, içten, sınırsız sevgisine çarpıp eridi. Adam bir kadının nasıl istenip alınacağını, en önemli anlarda sevecenliğin nasıl gerekli olduğunu bilen biriydi çünkü. O zaman bile.

Ama kadının kaçış özlemini uzun süre erteleyen belki de gelecek korkusuydu. Gecikmiş bir ilişkinin sonu gelirsiz bir serüvenin korkusu. Zaman aldı kararsızlığı ama giderek o uzak sevgiliden ayrı geçecek bir yaşamı düşünemez oldu.

Kadın bu tehlikeli değişimi yaşayıp tamamlarken, adam kendi yaşadığını eşsiz sanmayı sürdürdü.

On günlük bir iş gezisinden döndüğünde karısını hastanede buldu. Ağır bir kalp krizi geçirmişti. Ölmek üzereydi. Hande'nin Aleo'yu beklediği geceye benzer bir gece geçirdi. İnanamıyordu. Dudaklarının uzanabildiği yerlere kadar eğilip öptü onu. Yüzüne, ellerine, parmaklarına ıslak kirpiklerini değdire değdire. Neden diye sordu kendi kendine, bu kadar çok severken neden? Havada buldu kendini, boşlukta. Her akşam olduğu gibi eve gitmeyi, onun kendisini beklediğini bilmeyi, yemekten önce onunla yaşamlarını olağan kılan gündelik, havadan sudan şeylerden konuşmayı, onu ilk ve son kezmişcesine kucaklamayı özledi.

Onu yitirdiğinde yeniden düzenlenmesi gerekecek yaşamından ürktü.

Sessizce gitti karısı. Ona ait kalarak. Belki biraz pişman bir yüzle. O yüzdeki suçluluğu seçemedi adam. Onu kucakladı. Şaşkın elleri soğuk yüzüne dokundu. Yaşam, cam gibi kırılabilir bir süresizlik, diye düşündü...

Geç mi kalıyorsun?

Hayır, önemli değil.

Zamanın önemli olmadığı bir zamansızlığın başındayız seninle. Bir an sessiz ve kımıldamadan oturuyoruz. Nicedir kapalı kaldığım bir evin gölgelerini bırakıp yeniden dünyaya açılıyormuş gibi duyuyorum kendimi. Kesinliği, düzeni, alışkanlıklarımı, kendimi kötülüklerden, aldanışlardan koruduğum inancını yersiz buluyorum. Anlamı, anlamsızlığı ve sınırları belirsiz, cam gibi kırılabilir bir süresizlikte her şeye, her an yeniden başlanabilir, diye düşünüyorum. Okyanuslara dalmış, dağlara tırmanmış, çölleri dolaşmış adama, sana bakarak.

Sonra?

Katırlarla erkekler Aleo'suz döndüklerinde tüm köy yasa boğuldu. Köpeği gece gündüz havladı dağlara doğru. Hande üç gün, kanadı kırık bir kuş gibi inledi. Gene de Aleo döner geliverir diye yoldan ayırmadı gözünü. Dördüncü gün ağzına oturdu, üç gün üç gece kalkmadı:

Tanrım sana yalvarmıştım onu koruman için. İsyan ederim şimdi. Bu benim başıma gelen olmayan düşmanımın başına gelmesin. Dağlar benden bir can aldı, içimde bir can kaldı. Ah, yiğidim Aleo'm, dünyanın, bulutların, otların, kuşların, çi-

çeklerin oluşunu bilen, onlardan daha güzel olan Aleo'm. Sevgisiyle çirkinliğimden utandıran beni. Karanlıkta yatarken, seni tenimin örtüsü altına almışken, sıcacık soluğunu duyarken bile yalnız olduğum Aleo. Öksüzüm, yetimim artık. Yeşilim alım kalmadı. İki gözümdün benim Aleo, gözüm ne güzellik varsa senden gördü. Özüm ne varsa senden aldı. Sensesiz bir yerlerde duramam artık. Oturayım desem oturamam, durayım desem duramam. Senden bir şey istedim diye şimdi başıma kakar canıma rahat vermem gayrı.

Ben o geyiği de öyle bırakır mıyım ki benden aldığıyla gururlansın dolansın. Öyle bir kin bürümüştür içimi ki bu dağların karı boranı dindiremez. İçimin feryadı kana keser. İçimin yangınına karşılık dağlar un ufak kalır. Tan atarken nasıl tutuşuyorsa tepeler, nasıl kor kızıl kesilip kayaları harlatıyorsa içim öyledir. Öfkemi yıldırılmaz yatıştırılmaz oldum. Ben de bundan böyle buraları haram bilirim. Ben ki o geyiğin başını alıp kanını dökmenden bu yere dönmem. Anam bilsin, dayım bilsin, köy bilsin, hısım akraba bilsin. Ey geyik seni bulup mermi yetmezse bıçak o da yetmezse tırnaklarımla parçalamak ahtim olsun.

Bir kuru kara dal gibi kaldım. İçimde yavrumla kaldım. Sensesiz kaldım Aleo. Ne soluğunun sesi, ne yüreğinin vuruşu kaldı. Artık beni tanıyacak, bana dokunacak ellerin yok. Ah, gözyaşlarım seller gibi akıyor ki yüreğim avunsun. Acı içimde bir karışık yumak gibi durur. Sen varken günler ışık, kuş, renkti. Artık hep gecedir Aleo, hep karanlıktır.

Katran karası bulutlar sardı Cilo'ları. Rüzgâr Avaspi'den kalkamadı. Döndü durdu vadide günlerce. Dalları kırdı, çalıları birbirine kattı, otları hır-

palayıp yoldu. Rüzgârın içinde yana yana ağladı Hande, gözlerine kan çöktü.

Ağıldı çok uzun sürdü. Söylenmeye dil varmaz acılarla doldurdu Orişa'nın kulaklarını. Sonra kalktı, gözünün yaşını, yüreğinin gamını yatıştırdı. Hazırlığını yaptı. Silahını pusatını kuşandı. Durduramadı anası, perişan oldu. Dizlerini döve döve ağladı. Dedi ki sen bir yaralı ceylanken bir geyiğin peşinden nasıl dolanacaksın? Bu dağ doymamış mıdır ki benden de bir can ister? Gel acını yatıştır, gel vazgeç...

Bu acı bitmez ana, dedi Hande.

Bir gün biter, dedi kadın, her şey biter. Ölüm girer araya, kar, kış girer, yaz girer, bahar girer, yeni çiçekler gelir, mevsim döner. Acı biter, can biter. Her şey yenilenir, içimizle bir değişir. Öylece kalmaz başkası oluruz.

Alınacak öcüm kaldıkça ben böyle kalırım ana, dedi Hande. Benden başka kim alacak bu öcü. Özüme canı düşmüştür kim alacak canımın öcünü? Ben kendimi ona feda etmişim. Ben onunla yeniden can bulmuşum. Şimdi onun olan bu can varsın ona feda olsun.

Aleo'nun köpeğini aldı yanına.

Aleo'nun geçtiği yerlere işte burdan geçmiştir diyerek adımı attı. Aleo, diye bağırdı gezip yürüdüğü yerde, dağlar Aleoooo, diye seslendiler ona. Acısını dışa vuracak türküler arayıp yaktı.

Bir mağarayı dam tuttu kendine. Döşegini, ocağını, çulunu çaputunu evi gibi serdi. Teknesini, tenceresini, kovasını, ateşini yerleştirdi. Kapısı bacası olan bir korunak kurdu kendine.

Issızlığın ve dağların bekçisi oldu. Karanlığın

yoldaşı, fırtınaların sevgilisi oldu. Dağların başında erkeğini yitirmiş bir güzel dişi ceylan oldu.

Yüzü dağın güneşiyle yalazlandı. Öyle güzel, öyle tutkulu, öyle hırslı oldu. Batan günün kızılına gönül verdi. Doğan günün düşlerle dolu, alacalı, bir andan ötekine değişen açılışına.

Gecenin karasını sevdi korku duymadan. Bu dünyada ona degecek hiçbir kötülük yoktu artık. Degeceklerin tümü değıp geçmişti de yaşaması için bir tek amaç kalmıştı. O kara, koygun gözlü geyiğı bulmak, başını almak.

Gecenin çıt çıkmaz sesini duymayı öğrendi. Kayaların, ağaçların, karın, buzulun, yalnız kuşların, bütün bu seslerin bütünlenişindeki sessizliğı tanıdı. Dağların sır vermez, yüreğini sakınır yüceliğini bildi, ürkmedi.

Gece bastırdı mıydı, inine çekildi miydi düşler üretiyordu gözleri. Aleo geliyordu o zaman. Onu sarıyor, kokluyor öpüyordu. Korkmuyorum Aleo, di-yordu ona. Sen yanımdasın ya karanlık yok oluyor.

Kış azmıştı, her yan beyaza kesmişti. Aleo'nun kara gözleri ateşin ışığında yalazlanıyor, göğsü, yüzü bakır kesiliyor, dışarda mor kuşlar aralıksız ötüyor, çiçekler büyüyordu. Yıldızlar Reşko'ya değıyor aynasında parıldıyor dağ mı yıldız, yıldızlar mı dağ kesilmiş belli olmuyordu.

Hande, sevdayı öğreniyordu. Öğreniyordu ki bir ele avuca sığmaz, dile getirilmez olmazlıktır. Ayrı-lıktır, dindirilmez bir hasretten ibarettir. Bir büyük düştür. Dağlara yollara düşmedir. Sevda dediğın ölümdür. Ola ki sevdiğin karın buzun altındadır. Ayaz karanlıklarda kulak kesilsen duyduğun ondan sana ulaşan acılı bir türküdür.

Kış, bahar geçti, yaz geldi. Güneşte, gölgede bin

bir çiçek bin bir otuyla geldi. Serin sularla yıkadı kara saçlarını, gövdesini Hande. Büyüyen karnının üstünde kenetledi ellerini, çiçeklerin üstünde uyudu. Dağ bayır hayranı olup çıktı. Bir inatçı, bir sevmek bilmez geyiği kovalamak değildi artık onun-ki, kendini dağlara vermektir. İçinin acısı dinmiyor, masmavi göğün altında bu kendini bilmez dağa sahip oluşun coşkusuna bırakıyordu yerini yüreğinin yangını. Önceleri yaşadığı günü acıyla, kinle sarmalıyordu. Gözleri gövdesi bekleyiş kesilmişti ki ölümden beter bir kuşkuydu bekleyişi.

Buzulun önünde duruyor, beyaz aynada Aleo'yu görüyordu. Sesleniyordu ona. Dağlar sesini geri veriyorlardı. Yarlâr yükseliyor, bir daha geçilmezliğin korkusunu salıyorlardı içine. Aleo'nun türküsünü söylüyordu yüreğinin yeni, bilinmedik gümbürtüsüne sesini katarak:

Buzdan bir ayna gördüm
Aynada bir dağ
Dağda bir kovan
Kovanda bir ben
İçimde bir döl
O dölde ben vardım
Bir ayna gördüm düşlerimde
Aleo, Aleo, Aleo
Düşlerimde seni gördüm
Sırtımda doğan (genç) Aleo

Yeniden sevdalanmıştı bilmiyordu. Umudu, düşü, aklı geyikteydi. Sevdası bir düş olmuştu. Adı yoktu, dağdı, geyikti, Aleo'ydu. Hepsiydi. Yaşadığı kadar dünyadaki yeri burasıydı.

Saf, kadife karası yaz gecesine sığınmış, doğa-

cak yalımı bekliyordu. Gecenin inanılmaz aydınlığı ile doluydu gözleri. O geyiği bir bulsa içindeki ağırlık dinecekti. Bir işe yaramaz biri sevdiğini dağlara vermiş de cayacak mı sevdasından kolayca? Aleo buralara gömülü kaldıkça ona en yakın olmak değil mi dileği?

O son fırtınada toprakla gök kapışacaktı ve o zaman sevdiğiyle ağız ağıza, kucak kucağa gelecektlerdi.

Aylardan temmuz günlerden bir gündü. Kayadan kayaya sekip ot topluyordu Hande, sesini duydu geyiğin.

Başını kaldırdı, buzulun üstünde dimdik duruyordu Alageyik. Dişisi vardı yanında. Daha ot yemeyi öğrenmemiş bir de yavru dikeliyordu anasının yanbaşıda. Hande ile geyik birbirlerine baktılar, göz göze geldiler .Can cana durdular uzaktan uzağa. Silahını doğrulttu Hande ki o zaman geyik türküsüne başladı:

Bulutlar beyaz gün ortasında
Bir ışık gelir alnına
Bu dağlar yalnız
Yalnızlıktır bundan sonra adın
Adını bana ver
Ben beyaz çökenin (buzul) üstünde en büyük
Sen bu dağlarda en canlı en yalnız
Vara vara vara
Seni yapan o koca tanrıya gel
Dağa gel, bulutlara, gel, taşına gel
Bu köşeden sana bakan çiçeğine gel
Vara vara vara
Gel gel gel

Hande silahını indirdi. Kolu kanadı düştü. İçi bir hoş oldu. Geyiğin başını alsa artık neye yarayacaktı? Hangi yiğidin kapısına asacaktı? Acısının anmalığından başka ne demek olacaktı? Şu dişi geyiğin erkeğini, şu 'yavrunun' babasını alsa neyine gerekecekti? Buralarda ruhu, boydanboya kendi vardı. Aşağı, Orışa'ya inse bir yıkılası dam, üç beş çaput, bir geyik başı ne olacaktı?

Geyiğin şarkısını söylüyorsun alçak sesle.

Vara vara vara

Sesin güzel, dedim.

Değildir, dedin. Öykümü beğendin mi?

Bitti mi?

Bitti.

Peki ne oldu o kız, Hande?

Dağlarda kaldı. Hâlâ yaşıyor belki de. Hey, Aleo'nun kızı! diye bağırırlar Deri Cafer'den geçenler. Dağlara haber verirler ki bir konuk gelmiştir. Bilsin öğrensin ki Hande, onun gibi bu dağları sevenler de vardır. Onlardan biri gelmiştir, sevmeyi bilen biri.

Hande'yi, geyiği ve Hande'nin değişimini düşünürken, sevginin, iki kişi arasındaki o özel yakınlığın başkalarıyla kurduğumuz ilişkilerin bir yansıması olup olmadığını soruyorum kendime. Anlıyorum ki her seferinde hiçbir şeyi bütünüyle unutmadan ama onlardan kendimizi kopararak seviyoruz. O vazgeçilmeyen yeniden verebilmek ve alabilmek tutkusuydu.

Yeniden kahve almak için kalktığında ardından

bakıyorum. Dünyayla olan alışverişinde hep bir yenden düzenlemeyi temel almış gibisin. Kendini değiştirmeyi yadsıyarak bile olsa. Her şey sana uymak zorunda elbette. Güçlü olan sensin. Koruyucu kabuğunun altındaki çocuk yüreğini susturabildiğin ve oyunu kuralına uygun oynadığın sürece. Aslında çok basit bir kurala bağlı olarak bakıyorsun yaşama. Yaşamak güzeldir, ölümse yokluk.

Ölen karısının ardından solan ve daralan bir dünyanın içinde buldu adam kendini. Böyle apansız tükenişi sanki daha bir vazgeçilmez, daha bir değerli kılmıştı onu. Kadının kaçınılmaz bir gerçek olarak kabul edemediği yokluğu, sürekli ve kalıcı bir tat gibi acı veriyordu adama. Karanlıkta, elleri başının altında kenetlenmiş yatarken kendisini küçücük, öksüz bir çocuk gibi duyuyordu. Karanlık bir dolaba saklanmıştı sanki ve ölesiye korkuyordu. Çok uzun sürdü bu acı. Gereğinden çok uzun.

Dışarısı karanlık artık. Gene de pencereye doğru yürümeyi kuruyorum. Yalnızca biraz düşünmeye zaman kazanmak için. Tümüyle o ana özgü, geçmişten kalmamış ve geleceğe bağlı olmadan takınabileceğim tavrı belirlemeliyim şimdi, hemen. Akşam, odanın sıcaklığı, senin yüzünden geçip giden bir şey önceden bildiklerimin hepsini uzak ve yabancı kılıyor. Bu öyküler karmaşasını nasıl anlatmalıyım? Bunun beni korkuttuğunu nasıl anlatmalıyım sana?

Ama herkes korkabilir. Bilerek ve yadsıyarak bile olsa.

Duygu yanı uykuda, kararsız ve başıboş günler yaşadı adam. Kendi içinin kafesinde yaralı bir yırtıcı kuş gibi. Sevgi miydi boşluğundaki, acısındaki o anlaşılmaz direnme iyice bilmeden. Böyle bir yokluğu buna benzer yaşayıp duyan başka insanlardan daha yoğun daha farklı yaşadığına inanarak. Tutkusunun ortağı olabilen ama sevgisini o yabancı sevgiliyle bölüşen kadını belleğinde yaşatmayı sürdürdü böylece.

İnsanlara gülmeye çabaladı. Onların soğukkanlı kendilerine güvenleriyle, aptalca oyunlarıyla alay etti. Bütün bunların dışında olduğunu duymaya başlayarak belki benim sandığımdan daha çabuk değişti. Gene de birine, bir kadına tutunmak istyerek hep. Geliştirilmiş, alışılmış bir oyunu coşkuy-la tekrarlayarak ve ezberlenmiş bir metni çok kez aynıyla okuyarak.

Belki de adamın düş ve istekleri belli bir soruna gelip dayanıyor ve orada yalnızca bedensel yakınlık değil, başka uygunluklar arıyordu. Anlatılamayan, yaşanabilen şeyler. Bu yüzden de yaşadığı o ilk gerçek birliktelik, karısının ona sunduğu güzel-likler, bütün o düş ve renk dolu gösteriler bir daha ele geçmez bir dünya olarak kaldı kafasında. Çok uzun süre.

Benimle konuşurken başka sözcükler bulmalısın.

Anlıyorum.

Ne anlıyorsun?

Değişik şeyler konuşalım demek istiyorsun.

Hayır, kullanılmamış sözcükler istiyorum. Gerçek, içten ve yalın.

Anlamış, kavgayı güzelleştirecek bir düşmana çatmış gibi bakıyorsun bana.

Zaten öyle konuşuyorum, diyorsun gene de.

Hayır, mor göklerin yıldızlarından söz ediyorsun. Oyun oynuyorsun.

Bu oyunculuğun ardındaki kırıklığı düşünüyorum.

Çok uzun süre bulutlarda gezen bir adam vardı. Bir yılbaşı sabahı kahve fincanının yanında bir pipo bulan, pipoları seven adam.

Acısına tanık olan bir arkadaşı nice sonra bir gün, eğer ölmeseydi karısının kendisini terkedip o eski sevgiliye gideceğini ona anlattığında kesinlikle inanmayan. İki gün gecikseydi bu ölüm, yalnızca iki gün, her şey hazırdı, sana söylememi istemişti benden, inan, öldüğü için söyleyemedim, dedi arkadaşı.

İnanmadı adam. Onuru onu sevmeyi sürdürmesini engelleyecekti çünkü.

Daha önce yüz kez oynadığın bir sahnede acemi adımlarımı sana uyduramam. Bilmezlikten gелеmem. Oyun oynayan bir çocuğun bütün o gergin ve sır dolu dikkatiyle gizlensen de ortadasın. Öyle sevimli ve yaramaz ama.

Çocuk, karısına güvenen, güvenmekte direnen. Güvenmekle belli bir tepki göstererek aralarındaki

bağı sağlamlaştırmayı uman. İlişkilerinde herhangibi bir biçimde etken olmaması için geçmiş bir daha belirmemek üzere silmeyi isteyen. Oysa gerçek yabancı kendisiydi, uzaktaki değil.

Posta müdürlüğünden karısı adına gelen ve dolup taşan posta kutusunun boşaltılmasını isteyen bir uyarı geldiğinde öyle şaşırdı ki. Karısının böyle bir posta kutusu tutmuş olduğunu bilmiyordu.

Kutunun anahtarını kendisine söz verilmiş bir ödülü bekliyormuş gibi kaygı ve merakla aradı. Karısının dolaplarını, çekmecelerini, ondan kalan her şeyi hüzünlü bir burkulmayla elden geçirdi. Sonunda eski bir el çantasında buldu aradığını.

Küçücük bir posta kutusunun alabileceğinden çok daha fazla olan o mektup yığını önüne dök-tü. İnanılması kolay olmayan bir sevginin gizlice kotarılmış belgeleri gibiydiler. Onun için hazırlanmış ve hakedilmemiş bir aldatmacanın boşunalık dolu uzun dizisiydiler. Önemsiz, ustaca ama artan bir savruluşla yazılmış mektuplar. O durmuş oturmuş sevgili, kadına ne zaman geleceğini, niye haber alamadığını, ne olup bittiğini soruyordu incitici bir incelik ve sabırla. Yersiz alınganlıklar, gücenmeler, düş kırıklığı ve yavaştan bir yorgunluk geliyordu sonraları.

O zaman adam, gidip onun mezarını kurşunlamak istedi. Dolu bir silahı oraya boşaltmak ve rahatlamak, kurtulmak. Bir zamanlar belki de dağ çiçekleri sermişti onun toprağına.

Dağlar, yitirdiğimiz ve yerine yenisini koyamayacağımızı sandığımız şeyler anımsattı bize bugün. Bir süre konuşmayı göze alamıyoruz. Aramızdaki

sessizlik duyabildiğimiz seslerle dolu gene de. Bir kayaya tırmanmaya çalışıyoruz. Eğrelti otları arasından incecik akan bir suya varıyoruz. Arkama bakıyorum, geldiğim yoldan geri dönmeye kalkacak olsam yuvarlanabilirim.

Tek bir olasılıktan söz ediyormuş gibi konuşuyorsun. Odanın içinde dolaşiyor, gülüyor, bir şeylere seviniyor, olur olmaz düşler kuruyorsun. Ama hep tek bir olasılık varmış gibi davranıyorsun.

Bu öyküyü yazmak istiyorum, dedim.

Başka çare yok, dedin.

Ne demek bu?

Başka çare yok demek... Seninle Amazon'a gidelim ha, ne dersin?

Olur, dedim, dağlara tırmanmış, okyanuslara dalmış, çöllerde dolaşmış adama. Olur, gidelim. Ne zaman?

Aralık 1985

BİR GÜN SEVGİYLE

Elini kapının koluna koydu. Kalın, ağır, çift kanatlı bu çok tanıdık kapının ardındaki sessizliği dinledi. Her şey herkes yaşamını, rengini ve anlamını yitirmiş de kof, bomboş kalmışçasına bir boşunalık duygusuyla burkuldu içi. Bacakları çözülür gibi oldu bir an, yekindi birden, kapıyı açtı.

Eşikte öylece durup içeriye baktı başını dimdik tutarak. Ayaklarında bilekten bağlı yazlık sandaletler, üzerinde ince, beyaz kısa kollu bir giysi ve boynunda tek sıra mercan kolye. Yıllardır bir başlangıçtan en somut anılar barındırdığını yaşadığı ve tutkuyla özlediği bu odada şimdi, birdenbire görebildiği tek şey bırakılmışlıktı.

Filmlerde sonun başlangıcında olur böyle sahneler. Nice yaz gelmiş geçmiştir. Güz rüzgârları yaprakları savurmaktadır bomboş sokaklarda. Parklardaki çocuklar büyümüş, gençlik aşkları, o deli dolu serüvenler bitmiştir. Güzel saçlı, duygu dolu Lizzie, sevdiği orta yaşlı biyoloji öğretmeniyle değil

geleceği olan bir delikanlı ile evlenmiştir. Nelerden sonra onu da sevmiştir elbette. Mutfak raflarına marmelat kavanozları dizmek ve çocuklar doğurmakla birkaç yıl oyalandıktan sonra birdenbire kadın olmuşsa da nedeni iyice belli olmayan bir doyumsuzluk içindedir. Tüklenen bir sevgiye inanmak istememek yüzünden bunalmakta, inanmaya kalkıştığında ayakları yerden kesilmiş de boşlukta yüzyüymüşçasına ürkemektedir. Her şeyi unutmak için ara sıra evinin bahçesinde partiler vermektedir şimdi.

Kapının ışıklı ağzında durdu. Güz rüzgârları esti içinde. Yapraklar savruldu. Günlerce süren yağmurlar yağdı. Uzun, çıplak, soğuk yüzlü akşamlar geldi geçti. Durdurulmaz zamanın hüznüyle doldu bahçeler, yollar, sokaklar. Odalar.

Odaya baktı. Hayır, onun artık burada olmadığını biliyordu. Işıktan korkan biri masanın yerini değiştirmiş. Açalıya saksısı yok camın içinde. Eski çerçevelerin isli lekeleri kalmış duvarda. Dolabın kapakları açık. Perdeler kimbilir kaç yazdır amansız bir güneşi emmekten bitip tükenerek kavruk bir toz kokusuyla kalakalmışlar.

Başın başlangıcı:

Ne kadar gençti o zaman. Çiçeklerin taç yaprakları nasıl kocaman, gökyüzü nasıl da görülmedik pembelikteydi. Kuş sesleri ile uyanırdı sabahları. Hiçbir şeycikler bilmiyordu daha. *Ah, Lizzie!*

Oda Osmanlı döneminde yapılmış taş bir yapı-

nın ikinci katındaydı. Uzun, geniş, aydınlık bir koridorun bahçeye bakan yanında. Kapıların üst pervazlarına çakılmış küçük pirinç plakalardaki sayıları okuyarak koridor boyunca yürümüştün. Kapıyı vurup yanıt beklemeden açmıştın sonra. Yumuşak giz dolu bir gülümseme vardı yüzünde. Nasıl da güveniyordun kendine, öyle çekingen, biraz ürkek ama gene de dünyayı kucaklamaya hazırmış gibi durup beklerken kapı eşiğinde.

Camın içindeki açalyayı seçtin ilkin. Açalyaların açtığı zamandı. Çılgın, çingene pembesi katmerli çiçeklerle. Birkaç adımda odanın ortasına geldin. Öyleyken hemen göremedin onu. Kapının karşısındaki duvarı kaplayan büyük pencereden içeri göz kamaştıran bir ışık doluyordu. Bir an seni esrikleştiren bir mutlulukla yumdun gözlerini. Açtığı anda masanın başında oturanın tutkulu gözleriyle karşılaşvermeyi umarak. Sevmenin en güzel, en parlak zamanını yaşıyordun. Açalyaların yanı başında kitaplara, kâğıtlara gömülmüş bilgece oturan bu adamı sevmek için hiçbir engel yoktu. Yol açtı, seni bekliyordu. Dümdüz yürüyüp gidecektin. İlerde, çok uzaklarda bir yerde, bir gün sevgiyle, dostlukla, dürüstçe el sıkışarak ayrılabilirdiniz belki. Çok uzun da sürebilirdi, bir ömür boyu. Öğrenmemiştin ki daha sevmek bir hırpalanma, savrulup dağılma, inatlaşmadır. Hiçbir kesinliği ve kuralı olmayan, havada, geçip giden bir oyundur.

Seni görünce ayağa kalktı. Göz göze geldiniz ve aynı anda ürperdiniz ta derinden. İki insanın birbirini böylesine içten, sınırsız ama gene de korkarak ama aynı zamanda böyle yüreklice isteyebilmesi pek enderdir.

Seni bekliyordum, dedi o. Arşivde takıldım. İl-

gilediğiniz o iki minyatürün ilk kayıtlarını bulmaya uğraşıyordum. Olmadı, yarına kaldı. Sizi bekletmek istemedim, dedin. Gülümsedi sana. Sonra arkasını dönüp pencereye yürüdü, durdu, dışarılara daldı.

Yapayalnız kalmış gibi duydun kendini. Dayanamadın, ona yaklaştın ve sonradan seni bile şaşırtan bir korkusuzlukla birdenbire sarıldın. Gövdeni onun sırtına bitıştirdin, başını koltuğuna gömdün zayıflığından utanırcasına. Yünlü kumaş ve pipo tütününü karışımı kokusunu içine çektin titreyerek. *Sizi çok seviyorum.*

Kollarının çemberinden sıyrılmadan döndü. Yüzüne, gözlerinin içine baktı keder dolu, umarsız ama sevgiyle. Tutkuyla sarıldı sana sonra. Şaşkın, beceriksiz gene de olgun bir aşık gibi. Dudaklarının zın birbirine karışan ve gövdelerinizde yalaza dönüşen sıcaklığını duydunuz. *Her an yanınızda olmak istiyorum. Yanımda olsan da olmasan da varlığını bilmek beni mutlu etmeye yetiyor. Ama bana yetmiyor, çok özlüyorum sizi, aramızda iki kat ve bir sürü kapı var.*

Masanın önündeki sandalyeye oturdun bitkinlikle. Titreyen parmaklarını tahtanın cilalı, kaygan yüzeyinde gezdirdin okşarcasına. *Ah, Bersu, sevmeyi bilmiyorsun daha, dedi o. Söyleyin nedir öyleyse? Söyleyemem. Gene de insanın gelişip olgunlaşma sürecinde başı ve sonu belli dümdüz bir çizgi olmadığını biliyorum. Belki iniş daha çetin dik bir yamaç. Karmaşık, dolambaçlı bir yol. Sevecen gülümsedi. Beni sevmiyorsunuz siz... dedin yavaşça, üzgün, duyulur duyulmaz. Sevmek tam da budur belki, dedi sana. Sevilmemeye kuşkusunu yani. Ha, ne dersin Bersu? Siz böyle bir kuşku duymuyorsunuz*

ama! Gözlerini ona kaldırdın, bekledin tersini söyleyin diye. Ne kadar gençsin. Hiçbir şey bilmiyorsun daha, anlamıyorsun...

O sıralar yirmi dört yaşındaydı ve yaşlanmayı birdenbire, şiddetle özlemişti. Ne var ki zaman durmuştu. Geçmiyordu ve o hep orada, o yaşta kalacakmış gibi korkuyordu. Şimdi kapıdan masaya doğru bir düşte imiş gibi yürürken o yaşını özledi apansız. O yaştan amansız çılgınlığını. Kayıt tanımaz ataklığını, öfkesini. Bulunduğu yeri keskin kokusuyla dolduran bir bayır çiçeği gibi dimdik durabilmeyi. O kadar genç, özgür olabilmeyi özledi ve eksik.

Günlerce, aylarca bu odanın kocaman penceresinden gelen ışığın içinde oturup durdunuz. Günışığı saçlarının kızıl ışıltılarını söndürerek azalırken kaygıların adamın kocaman, parlak gözlerindeki tutkuda eridi. Sana hâlâ kararsızlığa benzer bir tutuklukla davranıyor olsa da. *Benden korkuyor musunuz? Hayır, hayır senden değil.*

Dirseklerini masaya, çeneni avucuna koyarak ona bakıyorsun. Kaç yıl ilerde senden? On beş mi? On yedi mi? Gözlerinde alaycı, dargınlığa benzer, istek dolu bir ışıkla gülümsüyor sana. Gözlerini kaçırıp odanın her köşesinde dolaştırıyor sonra hâlâ öyle bakıyor mu diye bir göz atıyorsun ona. Evet, inatla. Bile bile yapıyor, hem kaçıp hem üstüne geliyor, diye düşünüyorsun. Gizlice saatine bakıyorsun. Görüyor, Yalvarır gibi, gözlerini indirerek, *gitme*, diyor. *N'olur gitme.*

O zaman onu çok istiyorsun. Doğurmak ister gibi istiyorsun. Sanki o içinin derinliklerine dolmuş

da ancak ondan kurtularak boşalabilecekmişsin gibi. Neden direniyor bilmiyorsun. Akşamları, gece yarıları evinin kapısı önünde bırakıp gidiyor seni kaçarcasına. Niye olduğunu soramıyorsun. Bir kez, yalnızca bir kez onunla olabilmek bütün istediğin. Onu içinde duymak, tanımak, bilmek. Bu öyle güçlü bir var olma saplantısı ki sende. Öyle bilinmedik bir yolculuk olacak ki. Ağrıyan bir boş yanın var sanki ancak onunla tamamlanacaksın. Dinip durulacaksın.

Evet, öyle. Ne ki ancak çok sonraları yaşanabilecek bu aranızda. Onun direnci, korkuları, senin kural tanımaz ataklığıyla parçalandığında. Geniş ve uzun zaman içinde. Yıllarca. Çok uzun yaşanacak.

Uzun saatler boyu neye nasıl baktığını anlattı sana aralıksız. Mutsuz geçmiş çocukluğunu, kumar oynayan babasını. Saraylı dedelerden kalma, eşyaların teker teker satılışını. Annesini, o ince, mahzun, eşsiz kadını. Konaklardan sonra apartman yaşamına nasıl bir türlü alışamadığını. Bir gün tanırırsan senin de onu çok seveceğinden kuşkusu olmadığını. Senden önce hiçbir kadını sevmemişti, hiç aşık olmamıştı. Aslında böyle bir şeyin başına gelebileceğini bile düşünmemişti. Bu öyle kendiliğinden... *Ah Bersu, nereden çıktın sen? Sana acı çektirmekten öyle korkuyorum ki:*

Ama neden, neden? Öyle mutluyum ki... Sen de sevmemiştin daha önce. Biriyle çok yakın, uzunca sayılabilecek bir beraberliğin olmuştu öğrencilik yıllarında ama sevgi değildi. Bağımsız olmayı sevmiş istemiştin kendini bildin bileli! Hem çalışmış hem

okumuş, hemen evlenmekten ve mutfak raflarını reçel ve salça kavanozlarıyla doldurmaktan korkmuş durmuştun. Annen ve baban hiçbir zaman anlaşılmadıkları halde hâlâ aynı evde oturmaktaydılar güneyin bir kentinde. Sen her şeyden önce yeteneklerini geliştirmek, toplum içinde kendine sağlam bir yer bulmak, kendini önce kendine kanıtlamak istiyordun. Yemek yapmayı bilmiyor, sevmeyi, bu harika olayı evliliğe giden bir yol olarak görmüyordun.

Bütün düşünceleriniz, yaşama bakışınız nasıl da uyuyor birbirine. Coşkuyla savunuyorsun onun benimseyebileceği her görüşü. İkide bir sözünü keşsiyorsun: *Evet, ben de... Hayır Bersu, diyor o. Tanımıyorsun beni daha. Şaşırtıyorsun da üstelik. Bu sevgiye değer biri değilim.* O zaman ona atılıyor dudaklarını elinle kapatıyorsun. Önce elini, yüzünü öpüşlere boğuyor o sonra dudaklarınız buluştuğunda kolay olmuyor ayrılmak. Kulaklarınız dışardaki ayak seslerinde, tedirgin, aralıksız öpüşüyorsunuz.

Odada, sonra başka yerlerde, bulvar kahvelelerinde, lokantalarda, müzikli içki salonlarında kendinizi anlatıyorsunuz birbirinize. Birdenbire akşam ardından geceyarısı oluveriyor.

Orada, o noktada bile sevgi değildi aranızdaki daha. Yüklü bir iletişim, sevgiden daha beter bir alış veriş ki en özel, en yakın, en yoğun bir arada olma isteği idi. Bu duygu birliğinin sevgiye, o hiçbir zaman tükenmeyen ilgiye dönüşmesi, bu can yakıcı serüvenin ortalarına rastgelen bir yerlerde, yani keşfetme, değer olma ve bulma coşkusunun azalmaya yüz tuttuğu dönemde gerçekleşecekti. İnsanın kazandığından emin olmadığını, yitirmekten korktuğunu, yitirmiş olduğunu en çok sevdiğini o

zaman bilmiyordun sen Bersu. Ne çok zaman aldı bunu öğrenmen. Sevmenin unutmaya çalışmak demek olduğunu ne zor anladın.

Çok sonraları, odalarda, evinin küçücük salonunda, pencere önlerinde, kapılar ve duraklarda, dolmuş kuyruklarında, sinemalarda içinden bir tel koparılmış gibi yaralı, şaşkın ve uzak kalakaldın. Nice günler, geceler onunla bölüştüğün yataklarda sabahları birdenbire bıçaklanmışsın gibi bir acıyla uyandın. Böyle bir bütünlenme sevme sürecinin doruk noktasında geçici olarak yer bulabilen bir aldınış, o kadar işte, diye avuttun kendini gene de. Hiçbir biçimde ne başka bir insan ne başka bir varlıkla tamamlanamayacak yapıda olduğuna inanmaya çalıştın.

Tozlu masanın önünde başını pencereye kaldırarak durup bekledi. Rüzgârlar bahçeleri talan ediyordu içinde. Karlar yağıyordu. Kuşlar çoktan göçmüşlerdi.

Lizzie, geçen zamanda dengesini yitirmiş, komşusunun yakışıklı oğluyla sevişmeye başlamış ve aşırı alkol tüketmeye yönelmiştir. Yeni parlamakta olan bir şarkıcıyla ilişki kurun kocası eve geç geldiğinde olay çıkarmakta, raflardaki konserve kutularını yere indirmektedir. Tek çare onu bir sağlık yurduna kapatmaktır. Ancak bu olay senatör aday olan kocasının durumunu olumsuz yönde etkileyeceği için...

Bu tür öykülerin yapısı gelişmeye, uzayıp gitmeye yatkındır biliyorsun artık. Yapımcıyla anlaşmazlığı olmadıkça kimse ölmez, uzaklara gidip yok olmaz. Odalar, masalar, yataklar ve özellikle yatak odaları hep doludur. Gerçek yaşamda ise geride kalan hep bomboş yataklar, bomboş odalar, bomboş masalar ve sokaklardır.

O masalarda karşı karşıya oturdunuz yıllarca. Sokaklarda elele yürüdünüz. Sesiniz duvarlara sindi odalarda. O çılgın ikili coşkuyu yaşadınız esrik, kural dışı. Onunla birlikte değiştin, büyüdün. Sevmenin yaratmaya ne kadar çok benzediğini düşündün yardım almadan. Birini sevmek onu yeni baştan, kendimizce, kendimiz için yaratmaktı anladın. Özlem, düş kırıklığı, sevecenlik, istek ve isteksizlik, kaygı, korku, yok etme, yeniden kurma, nefret ve her şeydi. Geçmekte olan zamana direnmekti.

Sonun sonu:

Müzik daha başlamamış oluyordu birbirinizi duyuyordunuz. Bütün masalar dolmamış oluyordu. Durmadan konuşuyor hiç konuşmuyordunuz. Akşama doğru, piyanist gelmeden daha, o gizlice saatine bakıyordu. Saatine bakmasa, unutsa saatleri ama unutturamıyorum artık diye çok üzülüydün. Hiç beklemediğin halde içine karanlıklar çöküyordu. Daha hiçbir şey konuşmamışken, *biliyorum anlattıklarım seni hiç ilgilendirmiyor ama kime anlatayım, dinlemek zorundasın*, diye bağıırıyordu. Çok yaşlandı diye düşünerek, *anlat canım*, diyordun. Sonra da dinlemiyordun. O sırada artık buralarda oturmak, konuşmaya, çalışmak ve bu biçimde sündürmekten

usanmış olduğunu aslında gerekirse mutfak raflarını reşel kavanozları ile doldurabileceğini, insanın çocuk sahibi olmasının o kadar da kötü olmadığını geçiriyordun içinden. Eş dost yenen akşam yemeklerinde konuşulacak ne çok şey bulunacağını hep böyle ikiniz aynı şeyleri konuşmaktan konuşacak bir şey kalmamış olduğunu ve bu yüzden artık dinleyemediğini, annesinin nefes darlığı ve eski sedef kakmacılığı üzerine bir şey duymak istemediğin halde neden buluştuğunuzu düşünüyordun.

Onun için birdenbire akşam oluyor ve o gizlice saatine bakıyordu. Belki de gizlice değil çünkü görüyordun. *Bir tane daha içer misin?* diye soruyordu incelik olsun diye, sesine iğreti bir tatlılık katarak ve içmese de eve gitsem anacığım bekler diye düşünerek. Pijamalarını giyip gazetemi okusam ayaklarımı şöyle uzatsam. *İçerim*, diyordun inadına. Bir birinizi sevdiğiniz için inatlaşıyordunuz. *Dokunmayın*, diyordu. *Dokunmaz*, diyordun. Onu orada, yanında tutmak istiyordun kızgınlıktan. Kendi sorunlarımız dururken neden başka şeyler konuşuyoruz diye durmadan içmek istiyordun. Seninle baş edememekten korkuyordu biliyordun. Gerçeği görmemek için kendi yarattığı bir sis içinde yaşamayı yeğliyordu. Kimse ölmesin, film yarıda kalmasın, masalar, odalar, sokaklar dolu olsun istiyordun ama o sisi dağıtacak güçte değildin sen artık. Gözlerin dolu dolu ona bakıyordun ve o tam o anda açıkça saatine bakıyordu. Sen de artık bu kadarına dayanamayıp ağlıyor, parmaklarını masanın koyu renk tahtası üzerinde gezdiriyordun sessiz ve kayıtsız.

Tozlu masanın üzerine onun adını yazdı alışkanlıkla. Kapıya yürüdü, açtı. Kapının geniş, aydınlık boşluğunda durdu yeniden. Beyaz, irice giysisiyle. Sevmek insanın yaşamında bir geçiş noktası, diye düşündü. Kendini arayıp bulmaya giden yolda önemli bir durak.

Piyanist şantör gelip yerine oturdu. Bir boşluğa düştünüz birdenbire. Biliyordunuz günün ve neyin nasıl bittiğini. Gene de bir senatör adaylığı yüzünden sürdürmek zorundaymışsınız gibi davranıyordunuz.

Kalkıp geceye çıktınız. Kar yağıyordu. Elini tutmadı, aramadı bile. Düşmek istedin. Zaten kırılıp paramparça olmuştun. Ansızın anladın. Bundan sonra her bir araya geliş, o her şeye anlam katan büyüğü aldanışın yaşanamayacağı yalın, saydam, hiçbir düşe izin vermeyen gerçeklikte bir yalnızlık olacaktı.

Veda değildi. Sevişemeyecek kadar yorgun olduğunuz için kapının önünde, gecenin içinde umutsuzca sarıldınız birbirinize. Bir daha hiçbir zaman başlangıçtaki içtenlikle kucaklaşamayacağınızı iyice bilerek.

Son kez baktı odaya. Duvarlara, pencereye. Burada değildi artık. Belki de o zaman bile bir görünüydü yalnızca. Koridor boyunca yürüdü. Genç, diri, canlı adımlarla. Kendi varlığının dinginlik dolu boşluğunu duydu. Sevmenin, o yükselişin ne olursa olsun durulmaya, yatışmaya yazgılı çok renkli

bir yalnızlık olduğunu sonunda öğrendiğini düşündü. Bu çarpıcı yalnızlığı ona birisinin er geç öğretmesi gerekiyordu nasıl olsa.

Merdivenleri inmeye koyuldu.

Kasım 1985

FIRTINAKUŞU

Yüzünü şimdi bana uzak ve yabancı kılan zamanı tuttum bir an elini avucumun içinde tutarken.

Dümdüz yürüdü. Salonun ortasında durdu. Yağmur kokan öğle sonunun kurşun rengi bir gökyüzünden camlara boşalttığı ve özenle çektiğim tül perdelerin süzüp durulttuğu ışıktaki ilk kez görüyormuş gibi baktı her şeye. Sanki buraya daha önce hiç gelmemiş de nereye oturacağına karar veremiyormuş gibi bocalayarak.

Çalışma masasında bir su bardağının içinde duran yorgun sümbülleri gördü, sehpanın üzerinde akşamdan unuttuğum bir dizi kırmızı boncuğu.

Sonra bana döndü.

Seni yeniden burada görmek benim için umulmadık bir karşılaşma tadında, dedim. Otursana.

Saçlarını kestirmişsin, dedi otururken.

Dalgin, oturduğu yere doğru bakarak —hayır ona değil— kanyak içeceğim ben, dedim. İster misin?

Biraz alırım.

Mutfağa yöneldim. Kalktı ardımsıra geldi. Yardım edeyim, dedi duyulur duyulmaz. Sustum.

Kapıya dayanıp bana bakmaya başladı.

Yakışmamış mı? diye sordum.

Yeşil kazak mı?

Saçlarımı soruyorum, dedim.

Yo, iyi, dedi kayıtsız.

Bu kazağı sevmediğini biliyorum, dedim.

Yakışıyor sana, dedi.

Ama sen sevmezsin, diye üsteledim. Tüyleri üzerine çıkıyor diye, buluşacağımız zaman giyme, derdin bana.

Çok tüy döküyordu, dedi. Yoksa güzel.

Şişeyi açamadım.

Elini keseceksin, ver bana.

Parmaklarımız birbirine değmesin diye özen gösterdik. Teneke kapağı çıkardı, bardaklara içki koydu.

Soda ister misin? diye sordum. Sek içemez. Ama belki de değişmiştir.

Dolabı açık bıraktın.

Meyve çıkaracağım, dedim. Eğildim.

Kaç ay önceydi? Burada ben böyle eğilmişken saçlarımdan kavrayıp kaldırmıştı. Az önce geldiğinde el sıkıştık. Salonda bana en uzak koltuğa oturacak şimdi.

Bardakları götürdü. Meyve tabağını aldım.

İstersen şöyle otur, dedim.

İyi böyle, dedi.

Birbirimize bakmadan birer yudum içtik.

Nasılsın? diye sordum.

Eh işte... Sen nasılsın?

Anlatsana.

Neyi?

Ortalık yatıştı mı biraz, barıştınız mı?

Konuşuyoruz.

Çocuklar nasıl?

İyi. Seninki nasıl?

Sık sık yazıyor bana. Şubat tatilinde gelecek.

Çok iyi.

Bir haber var mı, yani Turgut'tan...

İki aydır yazmıyor. En son orada, bir hastane-
de doktorluk almış. Bir kadınla, o da doktor gali-
ba... Nasıl olsa dönemeyecek. Bir gün her şey de-
ğişse, dönse bile... bilmiyorum. Birlikte olamayız
artık her halde... değiştik, çok zaman geçti.

Beni yazmamalıydın ona. Gerek yoktu. O koşul-
larda birine...

Koşulları buradakinden çok daha iyi, benden de.

Bir elma soydum, dilimledim. Kalkıp önüne
koydum tabağı.

Beni özlemedin mi? diye sordum.

Fırsat bulamadım, dedi.

Aylar oldu, dedim.

Bir sigara yaktı, bana baktı, gülümsedi.

Üç ay on iki gün, dedim.

Bu masa örtüsünü yeni mi aldın, diye sordu.

Biraz göbek bağlamışsın, dedim.

Sıkıntıdan çok yiyorum herhalde.

Kısa saç yakışmamış mı söylesene.

Hep aynısın.

Değişmemiş miyim yani?

Seni tanıdığımdan bu yana hiç değişmedin.

Yok çok değiştim, dedim. Beni değiştirdin sen.

Sesimdeki hüznün dolu kesinliği duymadı.

Hayır, dedi.

Şu son dört yılda benim kişiliğimin acıtan, ta-
kılan yanlarını törpüledin. Çakıl taşı gibi pürüzsüz,

yusyuvarlak oldum artık, dedim. Avuçta ağır ama yumuşacık dönen.

Hayır, dedi. Biliyorum, az sonra tartışmaya başlayacağız, belki de kavga edeceğiz.

Savunman hazır olmalı öyleyse.

Buraya savunmasız ve silahsız geldim.

Öyleyse barış için içelim şimdi.

Biz hiçbir zaman barışık olamadık seninle.

Sesindeki yorgunluğu sezdim. Bıkkınlık ve umarsızlığa yanaşık bir bırakışla koyverdi kendini koltuğa. Pencerenin önünde dizili saksılara baktı uzun uzun. Kalkıp tümünü parçalamayı düşündüm. Hiçbir şeyin belli bir düzeni yoktu artık. Her şey yersiz yurtsuzdu. Hiçbir acı yatışamazdı. Ama işte onunla böyle karşı karşıya otururken aramızdaki bağın kopmayacağına inanmak istiyordum.

Baştan beri iki düşman mıydık yani? diye sordum. Gözlerim dolarak, düş ve onur kırıklığı ile.

Biz sizinle barışık olamayız, dedi. Olabilseydik çoktan biterdi, bu kadar sürmezdi. Beş yıl çok uzun bir süre.

Şu son altı ayı düş, dedim.

Sigarasını söndürmek için eğilmişken durdu, alay eder gibi baktı bana.

Değişen hiçbir şey yok, dedi, anlıyor musun hiçbir şey.

Çok şey var, dedim korkusuzca bakarak gözlerine. Aylardır aramıyorsun beni. Benim her arayışımda ise işin çıktı.

Senin ölçün bu işte, dedi doğrulurken. Aranmak! Kayıtsız koşulsuz. Her ne olursa olsun. Kendinden başka hiçbir şeyin önemi yok. Ben ne yaşıyorum ne durumdayım, nelerle uğraşıyorum düşünmüyorsun.

Sustum.

Öyle değil mi?

Ne yaşadığını bilmiyorum çünkü hiç anlatmadın bana, dedim. Bölüşeceğine kaçmayı yeğledin. İlişkimiz duyuldu diye öylesine ürktün ki ben yokmuşum, hiç olmamışım gibi davranmaya başladın birdenbire:

Demek yorumun bu. Çok yazık, çok!

Öylesine apansız yitirdim ki seni başka biçimde yorumlayamıyorum.

Kalktı, camın önünde durdu. Begonyanın sararmış yapraklarını ayıklamaya koyuldu.

Çiçeğimi yolup durma, dedim.

Döndü, elleri ceplerinde, dingin acılı bir sesle.

İkimizin de böyle bir zaman aralığına gereksinmemiz olduğunu düşünelim istersen, dedi. Çünkü çok yorulmuştuk...

Her şey öyle yoğun ve iki kişilikti ki yorulduk, evet yorgunluktan bunaldık.

Gene de her zamanki kadar yakınım sana şimdi.

Ve o kadar uzak aynı zamanda, diye ekledim kalkarken.

Ayakta, yüzyüze durduk, birbirimize baktık yaralı, üzgün.

Beni çağırdığında gelip gelmemek konusunda kararsız kaldım, dedi. Kendini bırakılmış saydığını, öfke ve kırgınlıkla, az önce sözünü ettiğin uzaklığı yaşadığını biliyordum çünkü. Beni hırpalamak, aşağılamaktı amacın.

Hayır, bunu yapamayacağımı biliyordun. Geldin çünkü kucaklanacağından emindin. Özlendiğinden de, kırgınlık ve öfke yerli yerinde durduğu sürece sevilmeğe olduğundan da. Aramızdaki tek düşman aldırmazlık olabilir ancak, öyle değil mi?

Kucaklanmak mı? Geldiğimde elimi bile sık-mayacaktın ben uzatmasam...

Az önce beni özlemediğini söyledin, dedim. Bu-nu ben de biliyordum.

Öyleyse istediğin ne?

Yakınlığımız bana artık sevilmediğimi bir kez de senden duyma hakkını veriyor sanıyorum.

Anlaşıldı. Her şey hazır, oyun yazılmış, bana başrolü oynamak kalıyor yalnızca...

Otursana, niye ayakta duruyorsun?

Bak, ben oynamıyorum, bu oyunda yokum! İster-sen gideyim.

Lütfen otur, konuşmalıyız.

Ne konuşacağız ki, dedi bezginlikle yerine otu-rurken. Öncelikle duymak istediğin ne? Sen her şeyin sözcüklerle anlatılmasından yanasın öyle de-ğil mi? Her duygunun... Sevginin, kırgınlığın, nef-retin, acının, özlemin. Oysa benim için öyle değil. Ben seni özlemiş olduğumu en iyi sana dokunarak anlatabilirim. Suskunluk, kayıtsızlık her durumda duyarsızlık demek değildir ki...

Bana dokunmak istemediğini biliyorum, de-dim. Ağlamamak için dudaklarımı ısırdım.

Evet çünkü öncelikle yeniden sınamak istiyor-sun beni. Bu ilk değil ki. Baştanberi, her buluşma-mızda sana olan sevgimi kanıtlamak için yüzlerce sözcük gerekti bana. Ancak sen sevgimden yeniden emin olduğunda dokunabiliyordum sana. Yalnız o zaman bırakabiliyordun kendini. Söylesene ne gerek var bütün bunlara?

Bir sigara yaktım, sustum.

Sustuk.

Kalktım radyoyu azıcık açtım.

Niye bu kazağı giydin? diye sordu yerime dönerken.

Herhangi bir nedeni yok, dedim kızgınlıkla.

Bu kazağı giydin çünkü aramıza dikenli bir çit çekmek istedin, dedi. Yani belki farkında değilsin ama bu, bu kazak bana dokunma demek. Anlamı bu işte.

Güldüm.

Gerçekten böyle mi düşündün?

Seni iyi tanıyorum. İnadinı, acımasızlığını, o anlamsız gururunu... Gene de...

Bardağını avucunda tuttu.

Söyle, çekinme, hadi, dedim.

İnanmayacaksın biliyorum ama gene de seni özledim, dedi. Burada, bu evde, anılar, her şey. Anlatamıyorum.

Anlık bir zayıflık, dedim. Masanın başında öyle durup ona bakarak. Bir geriye dönüş. Zamanın hiç geçmemiş olduğu duygusu. Anılara duyulan özlem. Birazdan geçer.

Öfkeyle baktı bana. Öfkesi umarsızlığa döndü gözlerinde sonra. Eğlenir gibi ama acı ile büküldü dudakları.

Evet, belki de öyledir, dedi. Ben susayım artık, sen ikimiz adına da konuş.

Sen beni hiçbir zaman gerçek anlamda özlemedin, dedim. Kafanda taşıdığın bir düşünceydin ben. Yalnızlık duyduğunda oyalandığın bir resim. Asla tedirginlik ve sorun yaratmaması gereken bir gölge kadın. Soyut bir varlık. Beni işimle, çevrele, kişiliğimle bağdaşmaz bir konumda tuttun hep.

Sen hep kendi ölçülerine göre sevilme ve özlenmek istedin. Kafandaki kalıba uygun biçimde.

Gürültülü, çılgın, kural tanımaz. Dökülüp saçılarak, kolayca.

Ne kadar zordu seni sevmek, dedim. Herhangi bir amacı olmayan bir aşk. Nasıl olur da kolaylıktan söz edebilirsin?

Benim için de zordu. Ama sen bu olayın böyle yaşanması gerektiğini kabul edemedin bir türlü, doğallaşamadın.

Hangi olayın?

Seninle benim aramdaki.

Olay! Neyse. Doğallaşamadım demek. Benim durumundaki bir kadının senin durumunda biriyle, seni hiç üzmeden, hiçbir güçlük yaşamadan, yaşasa da yansıtmadan verilebilenlerle yetinerek çevresine dört duvar örüp uslu uslu yaşaması gerekliliği mi sence doğallık? Evet haklısın, yapamadım ben bunu.

Mutfaktan şişeyi aldım geldim. Boşalan bardağına uzandım.

Bana koyma, dedi. Birazdan kalkacağım. Zaten hiç gelmemeliydim.

Çok mu sıkılıyorsun? diye sordum.

Hep aynı şeyleri tartışıyoruz. Ne zaman bir araya gelsek böyle bu. Aramızdaki bağı büsbütün yıpratmaktan öte işe yaramıyor bu çekişmeler biliyorsun.

Ayağa kalktı. Sigara paketini, çakmağını cebine koydu gitmeye hazırlanır gibi.

Gitme, dedim. Ne olur biraz daha kal. Akşama çok var daha.

Bana baktı. Ne düşündüğümü anlamıyormuş gibi kuşkuyla. Belli belirsiz bir korkuyu bastırmaya cabalavan kaçak gözlerle. Gülümsedim ona, yanğını okşadım sevecenlikle.

Şu anda güçlü olan sensin, dedim. Her zaman olduğun gibi. Kaçmanı gerektirecek hiçbir neden yok.

Yok canım, ne diye kaçayım, dedi. Acıya yakın bir hırçınlıkla dolu sesi.

Bu tükenişi ikimiz de onaylamak zorundayız, dedim. Ancak böylece bitirebiliriz. Büyüdük artık. Çok uzun süredir iki çocuk gibiydik. Hele ben belki de hâlâ başımda kocaman bir bulutla dolaşıyorum. Bana yardım et.

Şu son bir yıldır, dedi gözleri dolarak, beni zorladın durdun, bitti diyeyim diye. Sendeki sevilme kuşkusu ikimizi de hasta etti. Ama doğru değil bu. Bana bittiğini söyletemeyeceksin.

Ah, dedim, şu dayanıksız gözlerini, karşı koymaya ve inatlaşmaya her an hazır sesini tanıyorum. Gene de o kafama çakılmış evet, aynı kocaman bir temel çivisi gibi kavi, bükülmez ve yarası ağır adını ne çok seviyorum senin.

Elinden çektim, kanepeye yanyana oturduk. Ellerimi soğumuş avuçlarına bıraktım.

Sen, dedi, yakın olduğun kadar uzak, coşkulu olduğun kadar dingin, sevecenliğin kadar hoyrat-sın. Ne kadar anlaşılırsan o kadar şaşırtıcısın benim için. Ta sonunda benden nefret edeceğini biliyorum. Bir karşıtlıklar toplamısın çünkü.

Birbirimizi duymuyoruz belki de. Seni sevdiğimi söylüyordum.

Hayır, duyuyoruz. Hep ite kaka sevdin beni sen. Yanıbaşımdaya durduğunda bana en uzak olduğunu seziyordum. Tüm zayıflıklarımı bilip bağışlarmış gibi bir üstünlükle baktın bana hep çünkü. Çok zaman küçümseyerek, bazan belki de acıyarak. Coşkumu donduruyordu bu tavrın oysa.

Haksızlık etme. Senden daha çok değer verdiğim hiç kimse olmadı.

Biliyorum. Bir iş arkadaşı, bir insan olarak öyle belki. Ama ikimizle ilgili sorunların çözümündeki çaresizliğim yüzünden hep hor gördün beni.

Yapma, dedim. Bana gene seninkilerden, benimkilerden, kurulu düzenlerden ve düzensizliklerden yani bizim dışımızdaki her şey yüzünden birlikte yaşayabileceğimiz cehennemden söz etme n'olur...

Bütün bunlar gerçek. Görmek istemesen de.

Kolay çözümler, sığınaklar bulunabilir elbet. Gene de hiçbir şey aynı kalmıyor ne acı!

Ben seni güçlülüğün için sevdim en çok, dedi. Benden daha atak ve yürekli olduğunu kabul ediyorum. Belki zaman zaman ürkütmüştür de bu yanın beni. Ama yaşamıma senden önce katılmış kişilere duyduğum sorumlulukla sana duyduğum sevgi paramparça etti beni, ufalandım...

Aramızdaki bağ sıradan değilmiş gibi göründü bize hep, dedim. Ama düşünürsen iyice sıradandı.

Sevgiyi sıra dışı kılan olaya katılan iki kişinin bakışı, yorumu olmalı, dedi. Ben duygu yanı az gelişmiş biriyim, kuru mantıktan yola çıkarak varıyorum duyguya ve yargılarım kolay değişmiyor bu yüzden.

Bunları ne çok konuştuk, dedim bardağımı yeniden doldururken.

Evet, her seferinde yepyeni şeylerden söz ediyormuşçasına hem de.

Bizim birlikteliğimiz sevgi sözcüğünün yüklenmediği anlamın çok ötesinde, derdin bana hep.

Bu yüzden sıradan değildi ya. Yanyana oluşumuz her zaman olağanüstü, yeniden yaratılmış, yep-

yeni bir inanılmazlıktı. Bir şeyleri yıkmak, kırmaktı. Tedirginlikler içinde gene de meydan okuma sayılabilirdi yaptıklarımız. Korkularımızın tümünü göze almıştık sanki.

İnanılmaz geliyor bana şimdi bu, dedim ama öyleydi.

Yaratma eylemine benzer bir yanı vardı bu gözüpekliliğin. Böyle bir tutkuydu. Birbirimizi yeniden yaratıyorduk, kendimizi de.

Ama şimdi yaşananlardan kalabilecek olanı da yok etmekten korkuyoruz ikimiz de. Yangında önce kurtarılacak ne sence? Dostluk mu?

Yanlış programlanmış bir bilgisayar gibi çalışıyor senin kafan, dedi. Her şeye karşın sevildiğine inandırmak olanaksız artık seni. Hiçbir zaman anlayamadın benim için bir hazine değerinde olduğunu.

Birdenbire gözgöze geldik. Küçük bir başdönmesi ile dudaklarının unutulmuş tadını ne kadar özlediğimi duydum. Elini aldım öptüm. Yenilgiye benzer bir özlemle sarıldık birbirimize. Dudaklarının sıcacık, güzel kuşları yüzümde, boynumda, gözlerimde uçtu. Sonra ağzımı kavradı, hırslı, susamış, hoyrat ağzı.

Kazağımı başımdan çıkarıp attı.

Ellerimizin takıldığı her şey, dokuması, rengi, lifleri olan ve gövdelerimize o anda gerekmeyen ne varsa, hiçbir gölge düşmesin diye savrulduklar kendiliklerinden.

Böyle yerlere atma beni, dedim.

Ne çok konuşuyorsun, diye mırıldandı. Bırak.

Tenimde birikmiş sabırsız sancıyı ona aktarmak için atıldım. Egemen, başına buyruk elleri köklerimizde gezindi hırpalayarak. Göğüslerimin üzerinde-

ki ölü yaprakları karıştırdı, uçurdu. İçimdeki yorgun toprağı uyandırdı. Acılı ve dopdolu bir zonklamayla her bir hücremi yeniden yaşar, bağırır ve bekler duydum.

Böcekler ve karıncalar gövdemin sınırları belirsiz ülkesinde dolaştılar. Parmaklarının çizdiği partikalarda gezindiler. Korkusuz avuçlarım sayısız yol, tünel, dağ, bayır, vadi, düzlük buldu yeniden keşfederken onun güzelliğini.

Onu ve kendimi yenilemek, varlığımı sonsuza kadar ona katmak için duyduğum umutsuz istekle esrik, dağılıp savruldum. Bendimi aştım, hızla akıp suyuna karışacağım ana doğru yol aldım. Tuttu, kavradı, bana kattı kendini.

Yorgun bacaklarımı belinde kenetleyip kollarımın üzerinde doğrularak yüzüne uzandım. Adını söyledim yürekten. İçinde yolumuzu yitirdiğimiz ormanın koyu, nemli, ürkütücü sessizliğini dağıtacak gürültüyü bekledim. Çiçekler açtıracak yağmuru. Adını söyledim —dünyanın en güzel sözcüğüydü.— Omuzundan öptüm tuzlu ve ıslaktı. Benim göşyaşımdı, ağlıyordum anladım. Sessizliğin zamanının içindeki düzenli vuruşlarının, o yok edici gel gitin ağırca dindiğini sezdim. Bir çiçek, zamansız, pek erken, durup dururken yapraklarını döktü sandım.

Geriye itti beni tükenmiş, yorgun. Avuçlarının yumuşaklığını geri aldı kalçalarımın, halının sertliğine bıraktı. Kendini geri aldı benden.

Biliyordum, dedi. Böyle olacağını biliyordum ama beni zorladın.

Doğrulup oturdu yanımda.

Dünyanın ortasında tek başıma, savunmasız, çırılçıplak kaldım.

Yapma, dedim bozgundan artakalmış bir sesle. Olabilir. Çok tedirgindik. Ama seni zorlamadım ben.

Beni çağırırken bile en çok bunu düşünüyordun, dedi.

Kazağıma uzandım.

Beni böyle aşığılama, dedim.

Kalktı, giyinmeye başladı.

Sana her zaman saygı duydum ben. Anlayamayacağın kadar hem de, dedi.

Sen, dedim, ne kadar rahat görünsen de ayrıma varılması güç bir çekingenlikle bakıyordun bana geldiğinden beri. Benimle birlikteydin ama değişmiştin. Bu değişimi içinde duyarak yaklaştın belki de bana.

Yarı giyinik kanepeye oturduk yanyana. Bir sigara uzattı, yaktı.

Sıcaklığını yeniden duymak güzeldi, dedim. Yüzüne dokundum. Akşam oluyordu.

Yüzünün çizgileri yavaşça eriyor karanlığın içinde, diye ekledim. Unutmaya benzer bir tükenişle. Yutkundum ve dolan gözlerimi kaçırdım ondan.

Unutmak mı? dedi. Seni kafamdan atmayı başardığım kısacık sürelerde bile geçirtilmiş daha doğrusu ertelenmiş bir ağrıydın içimde.

Ne güzelsin, dedim.

Değilim, dedi.

Tuttum, okşadım ellerini. Ağlamaya başladım.

Ellerin benim kalacak unutmama, dedim.

Sevişmemizin doruk noktasında her zaman gözyaşlarıyla ıslattın göğsümü, dedi beni kucaklar-ken. Dudaklarımda o tadı duyuyordum seni özledi-ğimde.

O özdeşleşme anında sana hiçbir zaman bütü-

nüyle sahip olamayacağımı seziyordum herhalde, dedim. Hazla acı birbirine karışıyordu o zaman, taşıyordum. Şimdi ise yitirdiğimi bilerek ağlıyorum.

Nereden biliyorsun?

Biliyorum, bittiğini biliyorum. İkimiz de biliyoruz.

Bilmiyoruz, dedi.

Kollarımda, omuzlarımda gezdirdi parmaklarını.

Bir gece yanında yatıyordum, dedi. Dalmışım. Gözlerimi açtım, sen eğilmiş yüzüme bakıyordun. Unutamayacağım iki yüz var demiştin bana, benimle birlikte yok olacak belleğimde, biri oğlumun yüzü biri seninki...

Hâlâ öyle düşünüyorum, dedim.

Boynumda bekledi elleri.

Saçlarını neden kestiğini biliyorum, dedi. İnat için. Düpedüz böyle, evet.

Ensemi okşadı.

Saçlarını, kumral ışıltılarla, burada ensede bükerdin gevşekçe. Onlara tutunurdum o erime noktasında. Canımı yakıyorsun diye inlerdin. Düşerken, gevşeyen parmaklarımdan arasından su gibi akardı saçların, avuçlarımda dağılırdı. Yastıkların, yatağın üzerinde.

Parmaklarını saçlarımdan arasına soktu, avuçladı, çekti, karıştırdı. Düş kırıklığına uğramış gibi düştü eli sonra.

Kalktım, yarı karanlıkta giyindim. O da giyindi. Çıktı. Musluğun sesi geldi banyodan.

Kazağımı değiştirdim. Dudaklarımı boyadım, yüzümü toparlamaya çalıştım. Mavi bir fuları boynuma özenle bağlamayı denedim, olmadı ellerim.

tişriyordu. Öylece dolayıp bıraktım. Küpemin teki yoktu kulağımda, ötekini de çıkardım.

Salonun ışığını yaktım, camın önünde ayak-taydı.

Ben artık gideyim, dedi. Koltuğun üzerindeki ceketine uzandı.

Yemek yiyelim sonra gidersin, dedim.

Boşver, uğraşma şimdi...

Her şey hazır, yardım et de sofrayı kuralım...

Gitsem iyi olur.

Gitmeni istemiyorum. Telefon et eve haydi, gecikeceğini söyle.

Gerek yok.

Açık kalmış radyoda on dokuz haberleri başla-dı, kapattım.

İstersen salatayı sen yap, dedim.

Ne varsa koyuver, dedi. Biraz peynir ekmek ol-sa yeter.

Tavuklu pilav var, dedim. Fırında.

Gülümsedik birbirimize.

Şarabı isteksizce açtı. Durgun, sıkıntılı iğreti oturuyormuş gibi geldi yanımda. İçimde bir bur-kulma oldu.

Güzel şeyler konuşalım şimdi, dedim. Geçmişin güzel anılarını.

Bardağını kaldırdı çekingen, bir yudum aldı.

Geçmiş yazlardan birinde bir ekin tarlasında yürüyorduk, dedim. Kentin dışında bir tepede. Uzunca bir süre görmemiştik birbirimizi sonra bu-luşup kırlara açılmıştık. Konuşmuyorduk. Senin üs-tünde mavi kot gömleğin vardı. Bir yabancılık var-dı aramızda. Dokunamıyorduk birbirimize. Engel-lenmez bir kucaklaşma için bir taşma anı bekliyor-duk sanki. O beklentiyle gergin, uzak yürüyorduk

neredeysse birbirimize bakmaya korkarak. Sonra sen durdun, ellerime baktın. Ne güzel ellerin var, dedin, parmaklarının herbiri yaşıyor kendi kendine sanki. O zaman elimi sana uzattım.

Ne çok direndin bana dedi. Sana ulaşana kadar ne çok acı çektim. Öyle yüce öyle yaklaşılmaz bir yerdeydin ki... Dokunmak olanaksızdı sanki.

Birbirimize değdiğimiz anı hiçbir zaman unutamayız, dedim. Unutamayacağız.

Öyle sıcaktı ki dudakların ayrılamamıştık uzun süre. Sonra biraz şaşkınlık biraz utanmaya benzer bir sessizlikle kalakaldık.

Ben tarlaya daldım, sararmış buğdayların arasında ağırca yürüdüm. Oldu bir kez, bir daha olmaz, olmayacak asla diye düşünüyordum o anda.

Zaten sen o andan başlayarak durmadan bitirmeyi kurdun kafanda. Sürekli bunu düşündün.

Evet, çünkü ardından hangi yorgunlukların, hangi kaçınılmazlıkların nasıl durdurulmaz bir akışın gelebileceğini iyi biliyordum. Turgut yurt dışındaydı, dönemiyordu. Her şey allak bullak olmuştu. Bir de sen yaşamımın orta yerine düşüp nasıl olduğunu pek bilemediğim bir biçimde bu karışıklığa katılıyordun. İşte bu yüzden olmalı, sen bana sevgiyle güldüğünde dudağının kıyısına oturan şu şakacı eğri çizgiden öpmeyi çok isteyip bundan sürekli cayıyordum. Anımsıyor musun, sevmek birinin parmaklarını teker teker öpmeyi delice isteyerek bunu yapamamaktır, demiştim sana bir gün.

Ne kadar duygusalsın, hiçbir şeyi unutmamışsın.

Sevmek, tavuklu pilav kurusu pişirmektir, dedim onu duymamış gibi.

Burada seninle ilk kez birlikte olacaktık o gece, diye sürdürdüm.

Evet, dedi. Dalarak, üzgün ve kayıtsız.

Fırına sürdüğüm pirince su koymayı unutmuş-tum, nasıl şaşkındım!

Birdenbire sustum. Çatalım ince bir tınlamay-la tabağımın kıyısına değdi. Ağzıma bir parça et aldım, çiğnedim, yutamadım.

Bu geceki güzel olmuş, dedi gelişigüzel bir şey söyler gibi.

Hayır o geceki daha güzeldi, dedim.

Ağlama gene, dedi. Ne oluyor şimdi söylesene?

Zamanla başa çıkılmıyor, dedim. Yaralandık. Hiçbir şey aynı kalmıyor. Çok yaşlandım.

Seni sıradan dişilere özgü zayıflıklar içinde görmek istemiyorum, dedi.

Ben de burada bana katlanarak oturduğunu düşünmek istemiyorum.

Ayağa kalktım. Sustuk. Düşman gözlerle baktık birbirimize.

Ne kadar ustasın, dedi, bir andan ötekine değişmekte ve olumsuzluklar yaratmada...

On yıldır evli olsak bundan daha kötü bir gün geçiremezdik, dedim öfkeyle.

Beklediğin ne? diye sordu.

İçtenlikle ve sevgiyle kucaklanmayı bekliyorum hâlâ, dedim. Belki de bunun artık hiçbir önemi kalmamış olduğunu iliklerimde duyarak.

Yeter artık, dedi usulca.

Tabağını iterek kalktı. Köşedeki koltuğa bıraktı kendini.

Yanına gittim, diz çöktüm ayaklarının dibine. Başımı kucağına bıraktım.

Sarıl bana, dedim. Ağladım.

Yararı yok, yapma; dedi.

Sarıl bana, dedim. Sıcaklığını duymak istiyorum. İçeri gidelim gel.

Elini tuttum. Kıpırdamadı.

Aramızdaki çatlağı sevişerek onarmayı kuruyorsun, dedi. Olmaz, şimdi olmaz.

Beni istemiyorsun!

Dün seni çok özlemiş olabilirim, belki yarın da öyle ama şu anda istemiyorum.

Senin için bir hazine olduğumu söylüyordun dedim. Ayağa kalkarken, küçülmüş, hırçın. Öyle beklenmedik ve hak edilmemiş bir hazine ki şaşırдың avuçlarına döküldüğümde. İnanamadın. Onu kalp sandın ve itiyorsun şimdi ayığının ucuyla.

Sana duyduğum sevginin bununla bir ilgisi yok!

Evet, çünkü bir kadın olarak görmüyorsun beni artık.

Hiçbir zaman salt kadın olarak bakmadım sana.

Ama kadını ben!

Benim için bu belki de en son gelen yanındı. Hep söyledim sana.

Beni bir tepede, bir yaz sağanağı öncesinin yeşil-mor loşluğu içinde özlem ve tutku dolu kucaklayışını anımsıyorum, dedim yatışmış yorgun, karşısına otururken. Yalın, içten, öyle bir bütünlenmeydi ki o... o yoğunluktan nasıl ürküp sarsıldığımızı anımsa. Sonra asansörlerde, karanlık apartman girişlerinde öpüşüyorduk orta yaşlı iki çocuk gibi...

Kendiliğinden oluşan, yaşanan anlar bunlar. Zorlamayla yaratılamaz. Hazırlanmış durumlara uyamıyorum.

Seni nasıl olup da hâlâ sevebiliyorum? dedim. Parmaklarımı sıkıntıyla saçlarımın arasından geçirirken.

Sendeki artık öfke ve düşmanlık, dedi. Sevgi değil, kandırma kendini.

İki kanlı, iki düşman olduğumuzu yaşadığım anlar da olmuştur belki, dedim. Sana duyduğum onulmaz sevgiyi bir öfke gibi büyüttüğüm de doğru olabilir ama gene de sevgi bu...

Benden nefret ediyorsun sen, dedi.

Hayır, dedim, hayır anlamaya çalış.

Kalktım kucağına oturdum. Kazağımı çıkarıp attım. Yüzümü yüzüne dayadım.

Dokun bana, dedim. Dokun n'olur...

Elini isteksizce omuzuna koydu sonra aşağıya indi, bir kediye okşar gibi göğsümü tuttu. Öptüm onu. Soğuk dudakları yabancıydı.

Umutsuzca fırladım ayağa, kazağımı giydim.

Onca yücelttiğin kadının haline bak, dedim. Kim yapabilir bunu bana?

Ona baktım. Yüzündeki yalnızlığı, dağınıklığı seçtim. İçimde bir yer sızladı, bastırdım. Olduğum yere çöktüm, başımı kollarımın arasına gömerek durdurulmaz bir hırçınlıkla bağırarak ağlamaya koyuldum.

Saçlarımı okşadığını duydum. Yüzümü avuçlarına aldı. Yanıma yere oturdu.

Yapma, dedi, dayanamıyorum, yapma.

Yüzümü öptü, sevecenlikle bir daha öptü. Gözyaşlarımı sildi.

Sevginin tıkanıdığı zamanlar olabilir, dedi. Ama yiten bir şeyler varsa senin yüzünden oldu bu. Senin bu anlamsız kuşkuların, yersiz taşkınlıkların, huysuzluğun kemirdi onu.

Git artık, dedim.

Seni böyle bırakmak istemiyorum.

Kendini savunurken beni suçlamaya gereksinmen olduğunu biliyorum, dedim. Haydi üstüste ek-le yanlışlarımı, toplayıp çıkararak, bölüp çarparak... Sonuç olarak yüklü bir toplam kuruyorsun kafanda değil mi?

Seni hiçbir zaman kırmak istemedim ve istemiyorum, dedi ayağa kalkarken. Ama şimdi öyle kızgınım ki öldürebilirim. Hiç tanıyamamışsın beni ne yazık! Yıllardır suçlanan ve savunmada olan benim asıl. Buluşacağımız her gün acaba bu gün ne bulup çıkaracak diye düşünürdüm.

Sustum. Kendini beğenmişlikle, belli bir üstünlük tavrıyla, neredeyse alışkanlıkla sevgisini nasıl harcadığımı düşünmüş aylardır demek, diye geçirdim içimden. Sonra da yok ettiğimin bedelini istemez bir yüce gönüllülükle beni görmeye geldi. —Umutsuzca ama gene de galip bir kumandan gibi sigara yakıyor ve kibriti hırsla sallıyor parmaklarının arasında şimdi.—

Ben gidiyorum, dedi.

Bu gece burada kal, dedim inatlaşarak, inanmadan.

Kalamayacağımı biliyorsun, dedi. Üzerime varmak için söylüyorsun bunu.

Hiçbir zaman bir bütün geceyi aynı yatakta tüketmedik seninle, dedim. Oysa bir kez olsun seninle uyuyup uyanmayı öyle çok istedim ki.

Uyuyamazdın, dedi alayla bana bakarak. Öyle kötü horlarım ki.

İnanmıyorum, dedim.

Kesinlikle dayanamazdın.

Olsun, dedim. Ayağımı yere vurarak.

Güldü birden, aydınlanır gibi oldu yüzü.

Çok huysuzsun, dedi. Kendini bir görebilsen. Tam ben kalkıp gitmeye davrandığımda bir şey çıkarırsın hep, yıllardır, en mutlu anlarımızdan sonra bile. Çok düşündüm bunu, niye böylesin?

Yanımdan kalkıp gitmek için giyindiğinde nefret ediyordum senden. Saldırmak, üzme, incitmek istiyordum.

Kalktı. Omuzlarından tutup bastırdım, oturttum.

Bir sigara yaktım. Ona da uzattım, uysallıkla aldı, sabırla ama öfkeyle dolu bekledi.

Benim acılarım senin yüreğine değmiyor artık, dedim. Birdenbire anlamışım gibi bunu.

Benim acılarım da sana dedi. Ben sana duyduklarımı yeterince anlatamamışım belki de hiç söyleyememişim ya da söylemişsem bile unutulup gitmiş gibi yaşıyorum şimdi. Kesin olan şu, aramızda boş bir alan var artık.

O hep vardı zaten, dedim. Aynı evi uzun süre bölüşmenin, binlerce küçük ayrıntıyı, yaşantıyı, durumunu bölüşebilmenin getirdiği rahatlık ve gerçeklikten uzak bir yabancılık. Ödenecek faturaların, çocukların sorunlarının, bir yığın sorumluluğu bölüşememenin verdiği uzaklık. Dostların, akrabaların ve yasal güvenliğin koruyuculuğundan yoksun bir kopukluk. Aşılmaz bir boş alan. Bu yüzden de tutku ne denli büyük olursa olsun bitmek zorundaydı. Hiç olmayacak ufacık bir nedenden.

Evliliği mi savunuyorsun? Hayret, hep karşıydın.

Birlikte yaşamayı. Adı ne olursa olsun. Belirli ve önceden tasarlanmış zamanlarda birlikte olabilmek giderek çoğaltıyor yalnızlığı. Bir araya geliş-

lerdeki güçlükler her yakınlıktan olağandan daha çoğunun beklenmesine neden oluyor.

Yetinemedin sen, dedi. Oysa başlangıçta nasıl da yürekliydin. Ta baştan konuştuk bunları.

Aynı yerde çalıştığımız sürece yetindim, ama sonra...

Zorunlulukları da hesaba katmıştık. Yo, yapmadın sen.

Susup öylece kaldık. Sigaranın külünü silmek için uzanan eline baktım. Birden inatla istedim onu.

Nasıl dayandın, diye sordum. Şu son üç ayı nasıl geçirdin, nasıl susabildin? Başka biri mi var yoksa?

Senin hiç bitmeyen kuşkun bu. Üç aydır hiçbir kadınla birlikte olmadım ve olmak da istemedim.

Karınla da mı?

Evet. Evet, inanman önemli değil ama öyle...

İlişkimizi duyduğu için dargındınız tabii, dedim. Salondaki kanepede yatıyordun herhalde. Ayrıca durumu düzeltmekle uğraşmaktan beni özlemeye fırsat bulamadın. Söylesene senin yaşamında yerim ne benim?

Bu benimle ilgili sen anlayamazsın, dedi. Öyle bencilsin ki!

Anlamak, bilmek istiyorum.

Bana hiç saygın yok artık, bilsen ne değişir ki?

Kızgınlıkla sigarasını söndürdü. Bir şey unutmuş mu gibi baktı ortalığa.

Kalktım, atıldım. Kör bir tutkuyla sarıldım ona. Kıpırdamadı.

Belki onarabiliriz hâlâ, dedim.

Hiçbir şey bilmiyorum, dedi. Artık bilmiyorum.

Nasıl birisin sen? diye sordum geri çekilerek.

Sorma artık, dedi. Ben bu süreçte kimliksiz biriyim. Güneşli bir pencere önünde yüzümün yansımasına bakıp kim olduğumu soruyordum kendime geçen gün. Kendimi rüzgâra bıkararak yürüyorum. Uçuşarak, dağılarak pisi otları gibi.

Seni bu kadar severken çözemiyorum, dedim. Anlayamıyorum.

Anlamalıydın. Hep seni bana çeken o anlatılmaz, engellenmez duygunun acı veren umutsuzluğunu ilk sezdiğim günde kaldım ben.

Yüzündeki yalın hüzne bakakaldım. Pişmanlık dolu bir ürpertiyle koşup yeniden sarıldım ona.

Çok sevdiğim insanlarla konuşurken istemediğim çıkmaz sokaklara daldım, dedim. Toparlayamadım düşüncemi. Takıldım kaldım onların güzelliklerine de beni sevsinler isteyerek —acaba doğru mu?— ah, evet ne olur çok sevsinler bu güzel insanlar diye düşünerek sözlerimin sonunu hep unuttum. Olmayacak sözler söyledim hiç yapmacıksız. İşte gene söylüyorum. Bölüştüğümüz her şey bitti.

Önce bu gece bitmedi, dedi. Gitmeliyim. Kalktı. Gitme, dedim. Önünde durdum.

İtti beni. Hole çıktı.

Bir şey söyle bana, dedim.

Söylenecek bir şey yok!

Çok kötüyüm, gitme.

Yanıtlamadı. Ayakkabılarını giydi.

Tamam, git! diye bağırdım. Hemen çık git çünkü katlanamıyorum sana artık! Git ve bir daha çıkma karşıma!

Paltosunu kaptı askıdan. Sokak kapısına atılacakken koşup dayandım.

Gidemezsin! diye bağırdım.

Bırak, dedi bezginlikle itmeye çalıştı beni.

Konuşmalıyız, dedim.

Konuşamıyoruz, saatlerdir kavga ediyoruz, bırak, dedi. Durulman gerek.

Yineleyerek bekledi.

Durulman gerek.

Birbirimize baktık. Geçen zamana geri döner gibi sarıldık sonra.

Sıyrıldı koliarımdan.

Adını söylemek istiyorum durmadan, dedim.

Ah benim zayıflığım, çılgınlığım, yanlışlığım, mutluluğum... Sesim tükendi.

Kapıyı açtım. Bir daha nerede ne zaman buluşacağımızı ne ben sordum ne o bir şey söyledi.

Elini kaldırıp, hoşçakal, dedi.

Sahanlığın karanlığına dalan ince gövdesini seçtim. O karanlıkta ve uykuya benzer bir uyumuşluğun içinde tüm saydamlığıyla gördüm onu. Evet, oydu.

Uzaklaşan, aşağıya doğru azalan ayak seslerini dinledim. Dış kapının çarpma sesinin ardından o keskin sessizliği duydum.

Bu sevginin ne dünü vardı artık ne de yarını. Kapıyı kapattım. Bıraktığı boşluk içimi acıttı. Yeniden açtım çabucak.

Merdivenleri koşar gibi indim. Boynuma dolağığım fular gelişigüzel çözölüp savruldu ardımda. Sokak kapısından çıktım. Yola doğru baktım. Sokağın başına varmıştı. Seslendim, duymadı. Bir daha bağırdım ve koştum ardından. Ayak sesime döndü. Gördü beni. Çaresizlikle durup bekledi. Sokağa dökülen kirli aydınlığın içinde, dudakları kasılarak, Soluk soluğa.

Böyle ayrılmayız biz, dedim. Hayır böyle olmamalı, konuşmalıyız.

Çok yorgunum, dedi.

Yüzü boynuna, paltosunun yakasına akıyordu. Yağmur atıştırıyordu tek tük. Bir piyanoya canlı, ince bir kadın sesi karışıyordu bir yerlerde.

Konuşacak bir şey yok, dedi. Hepsini konuştuk, her şey ortada. Üşüyeceksin eve dön.

Var, dedim, çok şey var.

Ne var? dedi yakınır gibi adımı ekleyerek sorusunun ardına ne var artık Verda?

Bir yaz gecesine karışan kavak hışırtılarını özledim. Açık havada denize doğru uzayan acıklı bir şarkıyı. Güneşin derimi yakıp kavuruşunu. Gülüşü gelip geçti içimden. Tutkulu dudaklarını özledim.

Yarın beni ara, dedim yalvarır gibi. Telefon et...

Hiçbir şeye karar vermek istemiyorum şimdi, dedi. Bırak gideyim.

Aramayacak mısın? diye sordum.

Bilmiyorum.

Ama ben kesinlikle aramam seni.

Yerler buz, dedi. Üşüyorsun geri dön.

Yolunu şaşırmış bir fırtınakuşuyum ben, dedim ağlayarak.

Eve dön, dedi. İyi geceler.

Morların arasında ışıklı bir kırmızı noktaydım ben onun için. Aldanış dolu bir süreçte kanayıp durmuştum. Sonra eriyip aktım, hepsi bu. Bu işin suçlusu yoktu.

Böyle gidemezsin, diye inledim.

Gitmem gerek, çok geç kaldım, dedi kırık bir sesle.

Bu gece ölebilirim, dedim. Git, peki...

Döndüm, yürüdüm. Ne gökyüzü vardı artık ne de yer ayağımın altında.

İki adımda yetişti. Kolumdan çekerek kendine döndürdü beni. Omuzlarımdan tuttu. Yüzüme eğildi.

Hemen yat dinlen, dedi. Seni her zaman sevdim her zaman da seveceğim ama ben yetemedim sana, yetemiyorum anla.

Ellerimi avuçlarına aldı.

Sen benim yaşamımın dördüncü boyutusun, dedim.

Kolunu omuzuma atarak yöneltti. Yorgunduk. Karanlığın içinde ağırca yürüdük. Bizim olmayan ayaklarla ve bize göre olmayan bir dünyanın içinde. Kapının önünde durduk.

Çok zor, dedim duyulur duyulmaz.

Biliyorum, dedi.

Ne zaman görüşeceğiz? diye sordum.

Bilmiyorum, dedi. Düşünme bunu. Akışına bırak her şeyi, zorlama zamanı.

Kısacık değdirdi dudaklarıma ağzını.

İyi geceler, dedi.

Arkasından bakmadım. Merdivenleri güçlükle çıktım.

Kapım kapanmıştı. Öylece anahtarsız çıktığımı anımsadım birden.

Eşiğe, taşın üzerine oturdum. İçimden kopan cıılgılığı koyverdim.

Şubat - Mart 1985

FUAT PAŞA SOKAĞI.

Nisan ortalarında rastlanmayacak güzellikte bir gündü o. Az sonra akşam olacaktı. Sen, Moda Burnu'na bakan ağaçlıklı yolun kıyısına park etmiştin arabanı. Eve gidecekken birden caymış orada inmiş, durup koyu seyretmeye dalmıştın. Cebine doldurduğun leblebileri farkında olmadan ve inanılmaz derecede hoşnut birer birer ağzına atıyor, bir şeylere, birilerine gülümseyerek çiğniyordun. Adın Fuat'tı. Kırk yaşındaydın. Orta boylu kumral, sevimliydin.

Aradığım sokağı sormak için seni seçtim.

Dupduru, tek bir bulutla lekelenmemiş gökyüzüne bakıyordun. Sıradan, alışılmış, gelişigüzel bir günün, apansız yaşamının yalın güzelliğini duyuruveren bir akşamla bitmeye yönelişinden çocukça mutluydun.

Aradığım sokağı sormaktan, o sokağı ve orada oturanı bulmaktan cayar gibi oldum seni böyle görünce, ama gene de,

Fuat Paşa Sokağı'nı biliyor musunuz? diye sordum sana.

Döndün, beni görünce şaşkınlıkla gülümsedin.
Hemen,

Evet, dedin. Ben de orada oturuyorum. Arabam
şurada. Eğer oturur beklerseniz sizi ben götürürüm.

Sen olmasaydın, nicedir senin gibi birini görme-
miş olduğumu düşünürdüm. Neden bu denli mut-
luydun? Sana asıl bunu sormalıyım.

Oturduğun bankın öbür ucuna ilıştim, bir si-
gara yaktım.

Sen evde dırdırcı bir karısı, üç beş kedisi, sak-
sılar dolusu çiçeği olabilecek bir adamdın. Birden-
bire sana döndüm,

Bir şey sorabilir miyim? dedim.

Buyrun, dedin.

Acaba kedileriniz var mı?

Evet, dört tane. Nereden bildiniz?

Sustum.

Yüzümden mi anlaşılıyor bir kedi sever oldu-
ğum yoksa?

Evet, öyle, dedim kısaca.

Ya sizin, sizin de var mı kedileriniz? diye sor-
dun.

Evet, dedim. Benim de dört tane.

Çok bakım istemiyor kediler, bir parça ciğer
hepsi bu. Öyle değil mi?

Ben asıl neden ve nasıl böylesine mutlu olabil-
diğinizi merak ediyorum, dedim.

Mutlu mu görünüyorsunuz?

Evet, çok...

Bakın, eve gidiyordum birden caydım...

Biliyorum, dedim.

Her şeyi de biliyorsunuz, dedin. Doğrusu garip
bir kadınsınız. Şöyle anlatayım, ben burada böyle
oturup bakınırken kendimi buraya, bu kente ait,

onun bir parçası olarak duyuyorum. Ben olmasam bir şeyler eksilecek sanki kentin çarpıntılı bir yürek gibi atan kalabalığından. Böyle düşündüğümde hem ben hem de yıllardır burada geçirmiş olduğum her gün inanılmaz bir önem kazanıyor.

Ben de bazen kentin dolaştığım her yerinde ayak izlerimin kaldığını sanırım, dedim. Örneğin şimdi şurada, kaldırımda sizin kırk iki numara ayakkabılarınızın bıraktığı izi hiçbir güç silemez gibi beliyor bana.

Bir kahkaha attın. Ben sözümü sürdürdüm,

Silemez çünkü, bu izler görünmez de olsalar buraya, bu ana, dünya yılının bu saatine, hiç nedensiz kendinizi böyle mutlu duyusunuzun, var olusunuzun ve yaşadığınızı böylesine derinden kavrayışınızın izi kazınmakta.

Bana baktın. Gözlerinde tanımlanması güç bir ışık parladı bir an. Sonra sesine sinmiş bir yorgunlukla,

Bir zamanlar bir insanın belli bir yerde yaşamış oluşunun izleri vardır diye düşünüyorsunuz demek, dedin. Olabilir. Ayak izleri çok önemli sizce ama daha çok yüzümüz, sesimiz, gülüşümüz ve binlerce anıdır kalan. Çoğunu bizim bile unuttuğumuz ve ha deyince anımsayamayacağımız anılar karmaşası.

Sustuk. Denize, karşı kıyılara baktık birlikte. Kent ne çok değişmişti. Onunla birlikte ben ne çok değişmiştim. Birdenbire,

Ölmekten korkuyorum, dedim sana. Ölmek istemiyorum.

Bunca güzel bir anda ölümü düşünmek çok yersiz, dedin. Şimdi durup dururken nereden çıkarдың bunu?

Yaşam coşkuyla algılandığında o kaçınılmaz gerçek de ardından geliyor. Ayrıca ben sizden en az on beş yıl daha çok yaşamış biriyim.

Aptalca yaşamamış olduğunuz belli, dedin. Üstelik de hâlâ —bağışlayın— çekici bir kadınsınız. Kaç yaşında olursanız olun, pek çok kadında bulunmayan olağanüstü bir yan var sizde. Nasıl söylesem... Harikasınız!

Güldük. Sevgiyle baktın bana, sonra daldın gittin uzaklara.

Bir kadını anımsadın. Ne zaman yaşamak ve ölmek üzerine düşünsen böyle oluyor sanırım.

Birini mi anımsadınız? diye sordum.

Evet, nasıl anladınız?

Kaç yıl oluyor biteli?

İki. Belleğimde onun nakışlı eldivenleri, koyu yeşil mantosu ve dalgınlığına karışmış nedensiz bir güceniklikle dolu yüzü kalmış en çok...

Aslında o güceniklik kendisinin bile bilmediği, farkında olmadığı belli belirsiz bir öfke olmalı, dedim. Adı neydi?

Süheyla. Bu öfke... doğru. Birlikte olduğumuz sürece içinde taşıdı onu.

Ayrılırken de size —Git kedilerine bak sen, onları benden daha çok seviyorsun!— demiş olmalı.

Evet, böyle söyledi, çok saçma.

Çok sıradan bir bitiş... Sıradan bir kadına özgü bir veda. Kediler...

Arabanın bagajındaki ciğer paketini anımsadın. Kediler bekliyorlardı.

Karınız bekliyordur herhalde, sizi oyalyorum burada, dedim.

Hayır, o beklemez, dedin.

Belki de beklediğini belli etmek istemiyor bunu bir zayıflık sayıyordur, dedim.

Öyle mi dersiniz?

Başını eğerek çapkınca gülümsedin, yanıt bekler gibi durdun.

Ben denize dalmış gibi sustum.

Öyle uzun sustuk ki anladım, Süheyla geldi.

Ta başında karından söz etmiştin ona, ayrılma- yı düşünmediğini söylemiştin. Ama aşkın başlangı- cında kadınlarda kendilerine aşırı güven duyma yanlışı hep vardır. Zaman içinde vazgeçilmez ol- mayı umarlar. Bu yüzden de giderek hırçınlaşırlar. İstedikleri de hep aynıdır. Bir koca, bir ev, çocuk- lar. Sana bunları söylemedim, zaten biliyordun.

Karınız sizi üzüyor mu? diye sordum. Yani, —yavaşça yanaştım sana, sesimi alçaltarak— dır dır yapıyor mu?

Gene güldün.

Bazı insanlar benden yaşça büyük bir kadın ve dört kediyle yaşıyor olmamı yadırgıyorlar elbette dedin. Sanıyorlar ki karımla aramdaki ilişki ana oğul ilişkisine benzer bir bağdır...

Malı mülkü olmalı karınızın...

Hayır, yanılıyorsunuz. Yalnızca onun varlığı bir hazine değerindedir benim için. Sonra birbiri- miz için taşıdığımız anlamı başkalarının anlaması da hiç önemli değil. Alışılmışın dışında bir birlik- telik çünkü bu. Böyle olması için özen gösteriyoruz.

Elimi tutmak ister gibi uzattın elini sonra ken- dini tutup vazgeçtin. Belli belirsizdi ama anladım.

Süheyla, evliliğini bozmamakta direnmeni ken- di yetersizliğine ve sence yeterince sevilmeysi- ne bağlamış olmalıydı.

Süheyla'yı çok sevdiniz değil mi? dedim. Şim-

di bile, hâlâ oldukça sık, kimbilir ne yüzden, bazen birdenbire kısacık bir sızı gibi anımsıyor olmalısınız onu.

Evet, bunu yadsıyamam. Yeşil mantosu, bere-si, nakışlı eldivenleriyle bankaya ilk geldiği günü anımsıyorum şimdi. «Müdür Bey, yeni servis şefiniz benim.» demişti. Gamzeleri yüzünden gülmek çok yakışıyordu ona. Bir yıl boyunca onu büyük bir tutkuyla sevdim.

Ya sonra?

Uzun sürdü. Birkaç yıl. Sonlara doğru durmadan ağlar oldu. Yalnız, mutsuz, seilmeyen kadın rolüne girdi.

Kanadı yanık bir kelebek gibi çevrenizde dolaşırken ondan bıktığınızı düşünmeye başladınız siz de. Lokanta masalarında gürültülü suskunluklarla dolu saatler geçirdiniz.

Niye konuşuyoruz bunları? Neden durmadan sorular soruyorsunuz bana?

Konuşmak istemiyorsanız kalkalım...

Yo, hayır. Sonunda tanıyamaz oldum onu. Anlık mutluluklar, küçük bir şenlik, birden bir ışıltı, bir gülümseyiş bekler oldum her an. Bunlarla yetinebilirim sanıyordum gene de ama o gitti.

Gittiği yeri biliyor muydunuz, aramadınız mı onu?

Kentte kaldı, başka bir şubeye geçti. Sevgi bitmemişti, soluğumuz kesilmişti. Günlerce aradım. Hep aynı aşağılayıcı sözlerle kapandı telefon. Şu kediler. Karımı da katmıştı onların arasına nedense. Nefret ediyordu benden bu yüzden...

Kediler... Acıkmışlardır iyice. Peki ama bu olayda karınız nasıl bir tavır takındı?

Biliyordun zaten. Ayrıntılar ve adı dışında pek çok şeyi anlattım ona, söyledim.

Süheyla karınızı da sevdiğinizi neden hiç düşünmedi?

Bunu anlayamadı. Bir erkeğin aynı zamanda iki kadını birden sevebileceğine inanmıyordu. Yani ayrı ayrı nitelik ve özellikleri için...

Bir insanın diyelim. Bir kadın için de söz konusu olabilir çünkü böyle ikili bir sevgi değil mi?

Tanıdığım bir tek kadın becerebilir bunu sanıyorum. Kadınlar tekelcidir biliyorsunuz...

O tek kadın karınız olmalı. Ama özellikle kadın için sonuçta gene de bir seçim gerektiriyor kurallar.

Siz yaşadınız mı böyle ikili bir... durumu diyelim...

Evet, ilk kocam öldükten sonra birini sevdim. Uzun zaman birlikte olduk. İkimiz de evliliğe karşıydık. Onu yitirirsem ölürüm sanıyordum ama yasal olarak sahip olmak da ters geliyordu bana. Sevgiyi taze tutmak karı koca ilişkisi içinde olanaksızdı. Alışkanlıklar korkutur beni. Yaşlandırır diye belki de. O sıralar çatıda bir odam vardı. Oraya genç bir kiracı aldım. Öğrenciydi. Öylesine sevmeye değer bir çocuktuk ki... Zorlukla okuyordu. Babası ölünce okulu bırakmayı düşündü. Ben üstlendim giderlerini. Birlikte tahta oyuncaklar boyamaya başladık. Köklü bir dostluk, arkadaşlık kuruldu aramızda ama çok çabuk sevgiye dönüştü bu. O bana aşıkta, bense kopmaz, bozulmaz, zedelenmez bir bağlılıkla seviyordum onu. Bir de ondan önceki vardı. Uzun süre acı çektim. İki erkeği birden sevip istediğim için. Zaman içinde ikincisi ağırlık kazandı. Çünkü eninde sonunda bir seçim yapmak dü-

şüncesinden kurtulamadım. Belki de o ikisi zorladı beni buna. Garip bir üçlü oluşturmuştuk, dayanmak zordu onlar için de. Birini feda ettim. O yaşamaya tutkun çocukla evlendim üstelik. Sıradan bir «koca» olmayacağına inandım nedense. Ondan epey yaşlıydim, uzun sürmeyecek sanıyordum ama on beş yıldır sürüyor işte...

Mutlu musunuz? diye şordun bana.

Akşam oluyordu. Sana baktım. Gözlerin dolu dolu gülümsedin. İyice yanaştım yanına, sokuldum sıcaklığına. Kolunu omzuma attın. Elini tutup okşadım.

Fuat Paşa 'Sokağı'nda kime gidecektiniz?

Fuat diye birine, dedim. Öyle iş olsun diye dolaşıyorum akşam üzerleri, bazen sabahları. O sokakta Fuat diye biri hâlâ olmalı, diye düşündüm de.

Aradığınız nedir? dedin.

Ben de bilmiyorum, dedim. Bilmiyorum ama bir gün apansız karşıma çıkıverecek bir şey olmalı. Ben hep böyle yaşadım. Hep bekleyip arayarak. Onun için dolaşıp duruyorum işte. Bakın bugün sizi buldum.

Neler bulduğunuzu biliyorum, dedin. Bir ceket yakası, bir genç kızın saç tokaları, küçük sahipsiz oğlan çocukları. Belediye otobüsü şoförlerinin bıkkın ve buyurucu sesleri, tezgâhtar kızlar, çiçeklenmiş erik ağaçları, balıkçıların bağırışları, eskiciler. Güneşin dal uçlarında kızarmaya dönüştüğü bir akşamüzeri çay bahçesinde uçuşan sarı örtüler.

Nereden biliyorsunuz bütün bunları? dedim.

Siz anlattınız.

Ne zaman?

Akşam yemeklerinde. Sonra yanyana uzandı-

ğımızda. Yavru kedilere ad takarken. Pazar yürüyüşlerimizde. On beş yıldır dinliyorum sizi.

Ah, bıktırmışım sanıyorum...

Tam tersine. Ben sizinle sevdim bunların tümünü. Buna benzer benzemez nice şeyi. Belki de Süheyla'yı bile. Ama asıl önemlisi kentin içinde kendimi küçücük, önemsenmeyecek bir nokta gibi bulmadaki yalnızlık dolu çoğalmayı —bağışlayın, sen diyebilir miyim?— sen öğrettin bana.

Başımı omzuna bıraktım.

Şimdi şurada akşamı seyredişini, bu anı yakalamak için arabayı durdurup indiğini, akşamın nasıl yanaştığını sen de bana anlatacaktın bu gece. Ama bölüştük. Bu gece ölüm ve yokluk üzerine konuşmalıyız. Ölüm böylesine kesinken insanın köksüz, gezginci sıkıntısının ne olduğunu anlamalıyım.

Neden ölüm?

Aşk bir yorgunluk artık benim için. Hem bugün ilaç kokan uzun koridorlarda bekledim. İki gün sonra parça alacaklar.

Neden söylemedin baştan beri?

Bu sabah sanki her şey birdenbire eskiyivermiş gibi bir duyguyla uyandım nedense. Ölümü çağrıştıran bir ürküntüyle.

Bunu düşünmen için hiçbir neden yok.

Başkalarına bırakmak dünyayı, bu kenti. Başkalarına. Çabucak avunanlarla hiçbir zaman avunamayanlara. Aradıklarını bulanlarla hiçbir zaman bulamayacaklara. Ne aradıklarını bilenlerle hiç bilmeyenlere...

Nereden çıkarıyorsun bunları? Denize bak... Yere bak, ayak izlerimizi bırakıyoruz orada. Kırk iki ve otuz yedi numara iki çift ayak izi...

Giden için nasıl da zalimdir kentler. Ne sevdik-

lerini beklediğin onca yer, ne gezip dolaştığın yollar, ne de oturduğun sokak herhangi bir iz barındırır artık senden. Ne kokun kalır duvarlarda, ne bir bahar günü eteklerini savurarak koştuğun akas-yaların altında rüzgârın. Ayak izlerin hemen silinir, inanma. Kedilerini çağıran sevecen sesin boşlukta yok olur gider. Hiç yaşamamışa dönersin.

Bırakın bunları n'olur. Kalkın, sizi aradığınız sokağa götüreyim. Fuat Paşa Sokağı'ydı değil mi?

Evet, kalkalım. Kedileriniz ciğer bekliyorlar. Üstelik siz de epey acıkmış olmalısınız.

Kalktık, kolkola arabaya doğru yürüdük.

Ayak izlerimizin üstünden insanlar, arabalar geçecek durmadan. Ve sesimiz silinecek sabahlardan, öğle üzerlerinden, akşamlardan.

Silinip gidecek yüzüm aynalardan. Belleklerden. Senin sevecen güzel ellerinden. Su birikintilerinden. Bir arayış, bir hüznün söylenmemiş bir günaydın gibi kalacak.

Motoru çalıştırdım. Yanımda suskundun. Ne düşündüğünü sormadım. Biliyordum.

Sen ciğeri doğrarken kediler paçalarına tırmanarak bağırsacaklar. Ben sofrayı kurmadan önce çiçekleri sulayacağım. Sonra birlikte salata yapacağız. Her şey yerli yerinde, şimdilik yaşıyoruz. Zamanın akışını, tüy gibi sezerek bize dokunuşunu, yaşıyoruz. Sokak lambaları yandı.

Gaza bastın, yan dönüp güldün bana, sordun.

Gerçekten birbirimizle mi konuşuyorduk?

Ne önemi var ki? Çok eski bir dost ya da yepyeni biri olabilir konuştuğumuz. Belki de kendi kendimizle konuşmaktayız durmadan.

Peki ne yiyeceğiz bu gece?

Peynir ekmek, salata... Rakı.

Bir şarkı tutturdun.

Dingindim: Evcil, mutlu. Biraz yorgun. Görmüş
geçirmiş.

Haziran 1984

BULUŞMA

Kim o, dedi korkuyla boğularak sesi.
Gecenin üçüydü.

Kim o, dedi bir daha. Holün eşiğinde durup kalarak yalınayak. Terliklerini bulamamış aramamış bile belki. Kapı çalınınca öylece koşmuş yalınayak.

Benim, dedi dışardaki usulca.

Siz kimsiniz? diye sordu çarpıntıdan tıkanarak.
Ne istiyorsunuz?

Sırtına atıverdiği sabahlığının yakasını çenesinin altında sıkıyordu bir eliyle. Yatak odasından salona sızan ışığın loşluğunda güçlkle seçilen sokak kapısına bakıyordu.

Ayfer, dedi kapının ardındaki o mu, diye sorar gibi imleyerek adını.

Ayfer?

Tahsin, diye söylendi geriye birkaç adım atarak, Tahsin sen misin yoksa...

Benim canım, aç kapıyı.

Demek geldin, dedi yanarak yüzü. Sonunda geldin. Kapıyı açıp gireydin ya. Anahtarın yok mu?

Yanımda değil. Ceplerimi aradım bulamadım. Niye sen açmıyorsun?

Kapıya yaklaştı, sürgüyü çekti. Elini kilide uzatmışken caydı, sırtını bitkinlikle yasladı pervaza.

Korkuyorum, dedi alçak sesle.

Neden ama? diye sızlandı öbür yandaki yorgun, inatçı.

Bilmiyorum. Çok korkuyorum, öyle uykusuzum ki. Dokuz yıldır uyumuyorum.

Beni istemiyorsan giderim.

Hayır, bekle ne olur...

Çabucak, sanki o cayıp da gidiverecekmiş gibi dönüp atıldı kapıya. Kilit güçlükle döndü avucunun içinde.

Karşı karşıya geldiler, çok yakın, yüz yüze. Birbirlerine baktılar çok özlemişler gibi.

Sokaktan sahanlığa vuran bozuk bir neonlu tabelanın yanıp sönen ışığı içinde bir belirip bir silinerek, bir kırmızı, bir yeşile bulanarak kalakaldılar.

Kadın onun buruşuk gömlek yakasından çıkan boynunu, yorgun, uzamış yüzünü, çok uykusu varmış gibi ağır gözkapaklarının altındaki donuk bakışını, yarı açık ağzının iki yanında derinleşmiş yanak çizgilerini ve rengi solmuş saçlarını seçti. O nikotin ve limon kolonyası karışımı kokusunu duydu.

Gerçekten sen misin? diye sordu. İyice emin olmak ister gibi ya da çarpıntısını bastırıp sesini düzene koymaya zaman kazansın diye sanki.

Evet, sen çağırdın ben de geldim, dedi o.

Gel, dedi kadın. Gel canım. Uzanıp elini tuttu onun. Ürperdi, dondu.

Çok üşümüştün, çok. İçeri çekti. Kapıyı örtüp ışığa uzandı.

Yakma, dedi Tahsin. Kalsın.

Peki, peki nasıl istersen. Dur sana bir terlik bulayım.

Dolaba eğilecekken döndü. Birden sarıldı adama. Karşılık vermedi o, öylece dikildi durdu.

Üşümüştün, diye mırıldandı kadın yeniden. Kimbilir nasıl soğuk dışarısı.

Hangi aydayız şimdi? diye sordu adam.

Aralık.

Gittiğimde de aralık ayındaydık.

Onu duymamış gibi eğildi Ayfer. Yarı karanlıkta el yordamıyla bir çift terlik bulup çıkardı, ayaklarının dibine bıraktı.

Bunlar benim terliklerim değil, dedi o.

Olsun giyiver.

Terliklerime ne oldu?

Doğruşup yeniden ona baktı kadın. Bir yüz, bir çılgılık, beyaz bir bahçe sandalyesi, otlar arasında bir terlik teki geçti belleğinden bir an. Sendeledi.

İnanamıyorum, dedi. Döndüğüne yani... yani... Sustu.

Bir gün döneceğimi biliyordun ama, dedi Tahsin. Terliklerimi saklamalıydın. Biliyorsun çok seviyordum onları. Birine mi verdin yoksa?

Bilmiyorum. Alt yanı bir terlik. İçeri geçelim gel.

Işıkları yakma.

Alışkın adımlarla, sol ayağını sürüyerek salona, pencere önündeki koltuğa yürüdü, yavaşça oturdu.

Seni göremiyorum, bırak da yakayım ışığı.

Çok rahatsız oluyorum, mum yaksan olmaz mı?

Mumu aralarındaki sehpanın üzerine koyup oturdu kadın.

Uyuyor muydun? Seni uyandırdım mı yoksa? Daha erken gelemedim, olmadı.

Hayır uyumuyordum. Öylece yatıyordum. Galiba geceliğimin yakasındaki fistonun deliklerini sayıyordum ama aslında seni bekliyordum. Sen gideli gece bekçisi gibiyim.

Gece bekçisi ha...

Kaç hırsız yakalattım bu mahallede bir bilsen. Bir de cinayete tanık oldum. Gece dönen yasa dışı tüm işleri izliyorum oturup.

Niye uyumuyorsun?

Uyuyamıyorum. Doktorlar, ilaçlar hiç yararı olmadı böyle şeylerin. Sonunda kendimi zorlamaktan vazgeçtim. Ya sen?

Benim uyukum iyi. Oldukça rahat uyuyorum sayılır.

Çok uzaklardan mı geldin? Yorgun görünüyorsun.

Pek sayılmaz. Ama epey yürüdüm. Otobüse binmek istedim abonman bileti gerekiymiş. Ne olduğunu anlayamadım. Hava da çok soğuk, sanırım kar yağacak.

Evet, dedi Ayfer. Sabaha yakın kar başlar. Aralık sonu benim için dağınık, kapkara, dayanılmaz bir karabasandır. Kar yağınca biraz avunuyorum. Üşüyor musun?

Hayır, içerisi sıcakmış.

Bir şey yer misin, aç mısın?

Aç değilim ama bir kadeh rakı içebilirim. Çoktandır içmedim, özlemişim. Biraz beyaz peynir de varsa...

Bir de kış kavunu sakladım sana, dur getireyim.

Bardaklarını birbirine değdirdiler ,birer yudum içtiler.

Niye bu kadar geciktin? diye sordu kadın.

Bir türlü olmadı işte, dedi adam.

Dokuz uzun yıl boyunca hiç fırsat olmadı demek?

O kadar oldu mu?

Hayret değil kabullenmeydi sesindeki. Bezginliğe benzer bir tınlama.

Evet, bu gece dokuz yıl doldu.

Sustular. Birer yudum daha içtiler.

Seni öyle özledim ki Tahsin, dedi kadın. Oysa sen yorgun ve sıkılmış bir uzaklık içindesin bana karşı.

Kimi insanlar için herkes, her şey uzaktır yani onlara hep öyle gelir, dedi Tahsin. O uzaklıkları kendileri yaratırlar ama bilmezler bunu.

Şu anda soğuk davranan sensin ama. Bunca yıl sonra çıkıp geliyorsun ve terliklerini daha çok özlemiş gibi yapıyorsun... Tabii beni üzme için. Bakışların buz gibi. Zaten ben sensiz yıllardır, aralıksız bir yağmur altında üşüyerek yürür gibi yaşıyorum. Yüzüm yalnızlık rengine. Aynalarla bile bozuştum bu yüzden.

Çok sevdiğin aynalarla? Ne yazık. Oysa eşkisinden daha güzelsin şimdi.

Çok yaşlandım. Tam kırk bir yaşımdayım.

Olgunlaşmışsın. Eksiklerin vardı, tamamlanmışsın.

Neydi eksiklerim Tahsin?

Pürüzsüz, güzel bir çanak, çok parlak, uyumsuz kötü bir sır. Buna benzer bir şey. Göz alıcı ama ür-kütücü bir etki. Rahatsız edici.

Ne renktim?

Kanarya sarısı.

Ya şimdi?

Çağla yeşili.

Sevmeyi ve acı çekmeyi öğrenebilmek beni tamamlamış olmalı, dedi kadın. Gülümsedi.

Bunları öğrenmek zaman alıyor. Öğrendiğimizde ise çok geç kalmış oluyoruz genellikle, dedi adam.

Çok mu geç kaldık sence?

Seni özlemişim, dedi adam duymamış gibi. İlk kez sakınmadan baktı ona.

Özlemiş olsan bu kadar geç gelmezdin. Sen beni bırakıp gittin ve unuttun...

Unutmak nedir sence?

Apaçık bir şey bu, dedi kadın. Sözü dolaştırmaya ne gerek var...

Unutmak çok zordur, dedi adam.

Tartışılır bir konu bu, dedi kadın.

Tartışsak da bir yere varamayız herhalde...

İstersen tartışalım, haydi başla...

Tartışmayalım.

Ben başlayayım istersen, dedi kadın. Sen beni...

Hayır, başlama, dedi adam.

Eskiden de böyle söyledin. Ne zaman bir sorumuz olsa ya da tartışmak istediğim bir konu, gene başlama, derdin. Benim sıırım çatlamış rengim yumuşamış ama sen hiç değişmemişsin Tahsin.

Senin tek sorunun ben oldum her zaman.

Öyleyse asıl sorun bendim desene.

Senin kendini sevmeyişindi.

Anlayamıyorum.

İstiyordun ki ben seni olumlayan bir ayna olayım. Beni sevdiğini sanırken bile aslında kendi yüce yansını seyretmek istiyordun karşındaki aynada.

Seni sevilir kılan, o kırık yanını onaran ayna bendim çünkü.

Gerçekte seni hiç sevmemiş olduğumu mu söylemek istiyorsun?

Bazı kavramları bize öğretildiği biçimde algılıyoruz. Neyin gerçek neyin yapay olduğunu seçebilmekte zorlanıyoruz bu yüzden de, dedi adam. Bana öyle geliyor ki tek gerçek, belirli kurallar ve ayarlar dışında insanın o başedilmez yalnızlığı.

Niye bu denli umutsuzsun, diye sordu kadın. Seni çok sevdim ben biliyorsun. Belki doğrudur kendini bir ayna sayman ama ben de senin için öyle değil miydim?

Birlikte yaşadığımız yılları düşünüyorum. Sen yeterince güzel ve sevilesi olmadığını sandığında o aynayı öfke içinde kırıyordun. O zaman orada düş kırıklığı ve yıkılmışlıkla paramparça yüzün belirdiyordu.

Sense kaçıyordun o görüntüden. Kendi ışık sızmaz karanlığına gömülüydün. Kapalıydın. Yüreğini açmıyordun bana. Soğukkanlı ve gururluydun. Bakıyorum hâlâ da öylesin.

Ben o aynanın kırıklarını titizlikle toplayıp yaşıttırdım her seferinde. Ustalıkla yaptım bunu, yeniden ve yeniden. Oysa her zaman bir küçük çatlak, onarılamayan bir nokta kaldı ister istemez. Sanki bir oyundu bu.

Bunca zaman sonra bir aradayız neler konuşuyoruz, dedi kadın. Sana olan sevgimi yorumlamada niye bu denli acımasısın?

Bunları hiç konuşmadık seninle, konuşamadık, dedi adam. Beni niye çağırdın?

Seni çok özledim, biliyorsun, dedi Ayfer. Eği-

lip onun yüzünü avuçlarına alarak kendine yaklaştırırken.

Kadının ellerini tutup indirdi adam. Kucağına koydu, ellerinin içine aldı.

Üşüyorsun sen, dedi, Ayfer. Bir hırka getireyim sana.

İstemem böyle kal, her zaman üşüyorum zaten.

Çıkarken daha kalın giyinmeliydin. Kış ortasındayız sen paltosuz geldin. Ceketin de incecik.

Nedense havanın nasıl olabileceğini hiç düşünmemişim, dedi Tahsin. Yumuşak, dalgın bir boyun eğişle. Çoktandır benim için ayların ve mevsimlerin özel duyumları, renkleri, tanımları ve kokuları yok.

Ben sana anımsatırım canım. Söyle bakalım, nisan ne renktir, ne kokar, tenine nasıl değer, en kısa nasıl tanımlanır?

Bilmiyorum. Lütfen, yoruluyorum.

Ona baktı kadın, göremedi. Yeri boştu.

Tahsin! diye bağırdı, gitme ne olur, neredesin. söyle...

Korkuyla fırladı yerinden ışığı yakmaya koştu.

Yakma! diye bağırdı adam. Masanın yanında ayakta duruyordu. Sol omzu aşağıya eğik, göçmüş gibi. Yorgun ve yaşlı yüzü mum ışığında bile bembeyaz.

Gittiğini sandım bir an, dedi Ayfer. Öyle korktum ki. Dur sana bir hırka getireyim.

Bordo hırkam duruyor mu? diye sordu Tahsin.

Bir an şaşkınlıkla baktı ona kadın anlamamış gibi. Yatıştırıcı bir sesle.

Eskidi, dedi sonra. Üzülme, yenisini alırsın.

Alamayız, dedi adam çocukça bir huysuzlanmayla. Kalamayacağımı biliyorsun.

Duvar saati buçuđu çaldı.

Niye orada duruyorsun, otursana, dedi kadın. Birlikteyiz işte bak, mutlu değil misin?

Ona yaklaştı, sokulmak ister gibi, gözleri dolarak, incelikle. Ellerine uzandı.

Geri kaçtı adam sendeleyerek.

Yapma, dedi acı bir gülüşle, senden böyle ilgi görmeye alışık değilim, şaşırtıyorsun beni.

Kayıtsızca kitaplığın önünde durdu. Gümüş bir çerçevede güler yüzlü bir fotoğrafı duruyordu.

On beş yıl önce çektiirmiştim bunu, dedi. Otuz beş yaşındaydım o zaman. Ne kadar yakışıklıymışım...

Çok karanlık orası, dedi kadın, seni göremiyorum. Gel yanıma korkuyorum.

Karanlıkta da görebilirim ben, dedi adam.

Sesin niye böyle kederli? diye sordu kadın. Uykuda gibi konuşuyorsun.

Gelmek için çağırmanı beklememeliydim, dedi Tahsin. Apansız, beklemediğin bir zamanda gelseydim her şey daha güzel olurdu belki de...

Çağırmasaydım gelmezdin, biliyorum.

Doğru. Bunca zamandır yalvarmasan gelmeyi düşünemezdim, dedi adam. Gene de hazırlıksız olsaydın daha az sıkıcı olurdu bu gece.

Demek sıkılıyorsun, dedi Ayfer. Anlamıştım zaten. Geldiğinden beri öyle tatsızsın ki. Yüzünde düş kırıklığı dolu bir güceniklikle susup kaldı.

Aksayarak yürüdü, geldi eski yerine oturdu adam. Ağır gözkapaklarının altından bıçak gibi keskin bir bakışla baktı kadına bir an.

Ne bekliyordun? diye sordu.

Beni öpmedin bile, dedi kadın usulca ve öne eğerek başını.

Ben seni artık her türlü bedensel tutkudan arınmış bir biçimde seviyorum Ayfer. Yoksa bu ayrılık dayanılmaz olurdu.

Biz seninle hiçbir zaman aynı duyguları bölüşemedik, dedi kadın sesi titreyerek. Ne birlikte yaşarken ne daha sonra. Ne sevgimiz ne yaşamımız ne özlemlerimiz bütünleşebildi. Ben seni yılların özlemiyle bekledim, sense şimdi...

Özlemek ikimiz için ayrı anlamlar taşıyor, doğru, diye kesti adam onun sözünü. Senin özlem dediğin şey öyle sıradan, öyle kolay ki.

Bunu nasıl söyleyebilirsin? Ne acılar çektim ben.

Çok basma kalıp bu, çok soğuk, sus!

Şu son üç yılda gecelerimi hep sana yazarak geçirdim, dedi kadın. Ağlamaya başladı. Sayfalar dolusu mektup yazdım sana. Eline geçti mi bilmiyorum. Acılarıma öyle uzaksın ki... Belki de yanlış adrese gitti.

Hepsini aldım. Yokluğumdan yakınan, uykusuzluklarla dolu acıklı şeyler. Gündelik işler, saçının yeni rengi, bahar temizliği, ıvır zıvır. Sonra güz hüznüleri, deniz kıyıları, seni deli gibi sevip isteyen ama yüz bulamayan erkekler. Zavallı bir kocaya adanmış bir yaşam! Hiç değmezken üstelik. Dur bakalım daha neler var? Hangi evi, dükkânı, kime kaç kireye verdiği, avukat Adil Bey, alt katteki Bahriya'nım. Pencere önleri, yaz sabahları ve durmadan gelmem için yakaran sesin. Elbette göz yaşların bir de...

Senden sonraki yalnızlıklarımı sana anlattıklarım, avuntularımı. Alay edeceğini hiç düşünememiştim. Bölüşebileceğim başka kimse yoktu.

Aramadığını söyleyemezsin.

Çok acımasısın! Beni incitmeye geldin, anlıyorum...

Hayır, neyi özlüyordum biliyor musun? Hiç gerçekleştiremediğimiz bir dostluğu. Tüm bıkınlık ve alışkanlıkların dışında seninle yepyeni biriymişsin gibi birlikte olabilmeyi. Sen mutfakta sebze ayıklar ya da şurada yün örerken sana başımdan geçmemiş ve geçmeyecek olan bir öyküyü uzun uzun anlatabilmeyi. Seni her an şaşırtmayı. İkimizin dışında, bizimle hiç ilgisi olmayan bir konuyu tartışabilmeyi.

Ama hiç mi yaşamadık bütün bunları biz? On yıl boyunca hiç mi?

Az önce sen söyledin o on yılı bölüşememiş olduğumuzu.

Senin hep çok işin vardı. Bana ayıracak zaman bulamadın.

Sen böyle yaşadın nedense. Sağlıklı olduğum sürece elbette.

Bardağını bir dikişte boşalttı.

Bir kadeh daha alabilir miyim? diye sordu sonra rahatça gülümseyerek. Çok iyi geldi bana bu. Boş bardağını kadına uzattı ama hemen caydı.

Dur ben alayım.

Ayağını sürüyerek mutfığa yöneldi. Ardından gitti kadın. Işığı yaktı birden.

Yüzyüze durdular mutfağın ortasında. Kısacık bir an yoğun bir acıyı bölüştüler gözleriyle. Kadın adamın bardağı tutan kemikleri fırlamış güçsüz eline baktı istemeden. İçi sızladı.

Çok zayıflamışsın canım, dedi.

Acıyorsun bana değil mi? dedi öteki dolabı açarken. Bak iyi kullanamıyorum sol elimi hâlâ. Olduğunca kaldı.

Bırak ben koyayım.

Acıyorsun değil mi? diye üsteledi adam.

Hayır, seviyorum seni.

İçeri gidelim, çok aydınlık burası sinirlerim bozuluyor.

N'olur sakın ol, dedi Ayfer.

Ardından yürüdü adamın. Dibine inmiş mumu yeniledi, oturdular.

Paçaların ıslanmış sana bir pijama vereyim, çıkar üstündekileri, dedi kadın, evindesin artık, rahat otur.

Böyle çok rahatım, dedi adam. Sonra birdenbire aklına gelmiş gibi.

Tüm elbiselerimi dağıttın herhalde, dedi. Adet olduğu üzere. Bir takım olsun ayırmadın mı? Şu tuvid spor ceketimi, ne yaptın onu?

Tahsin, çok zaman geçti, dedi kadın yakarır gibi.

Gene de nesnelerin insanlardan daha dayanıklı olduklarını bilmen gerekir, dedi adam. Döneceğime inanmış olduğunu söyledin ama evde bana ait tek şey bırakmamışsın.

Görmeye dayanamıyordum, dedi Ayfer. Anlamalısın. Hem moda değişiyor durmadan. Saklasaydım bile beğenmezdin onları. Çok titizdin giyimine.

Bu yıl ceket yakaları küçük mü büyük mü?

Erkek modasıyla hiç ilgilenmiyorum, bilmiyorum.

Nasıl olur da erkekler ilgi alanının dışında kalırlar, inanılacak gibi değil, dedi adam.

Ne demek istiyorsun?

Yani böyle şeylere pek meraklıydın eskiden. Çabucak ekledi,

Etekler nasıl? Uzun mu kısa mı? Hani senin mini etekli mavi bir elbisen vardı. Ne çok yakıştırdı

sana. Döner bakardı sokakta herkes. Eğildi, gizlice sorar gibi alçaltarak sesini,

Bacakların hâlâ öyle güzel mi? dedi.

İkisi de geriye yaslanıp yüksek sesle güldüler.

Görmek ister misin? diye sordu kadın çapkınca bakarak ötekine.

Yo, dedi o. Yo, hayır öyle sordum.

Senden sonra kimse dokunmadı bana, dedi Ayfer duyulur duyulmaz, istekle dolu bir fısıltıyla.

Yalan söyleme, bunu yapma! dedi adam. Gerçek yok. Benim için farketmiyorsun.

Kimseyi sevmedim, dedi kadın. İstedim ama olmadı. Senin bıraktığın boşluğu dolduramadılar. Seninle birlikteyken seni bu kadar çok sevdiğimi anlayamamışım.

O zaman beni sevmiyordun. Sen beni ben seni bırakıp gittikten sonra sevdin. Daha önce değil.

Evlendiğimizde deli gibi aşkıttım sana. Sonra da hep sevdim seni.

Hastalığıma kadar. Sonra hızla soğudun, bıktın. Çekilmez bulmaya başladın beni. Dokunmak bile istemez oldun.

Sen böyle yaşadın hep. Doğru değil. Seni öyle çok istiyorum ki şimdi. Sarıl bana n'olur. Çekinerek eğildi adama doğru.

Çok üşürsün canım, dedi o. İçimde kocaman bir buz kalıbı taşıyorum çünkü ben. Seni kucaklasam donar kalırsın.

İnanmıyorum, dedi kadın. Deneyelim ha? Hem elektrikli battaniyem de var.

Umutsuzca iç geçirdi adam.

Üstüme varma, dedi sonra.

Her şeye yeniden başlayabiliriz istersen, dedi

kadın umutla, ısrar eder gibi ve coşku dolu bir titreme içinde.

Çiğdem nasıl? diye sordu adam sözü değiştirerek sıkılmış, bezgince.

İyi. Burada değil. Yurtta kalıyor.

Benim yüzümden açığı çekmemiş olduğunu umarım.

Nasıl umarsın! Dokuz yaşında bir çocuk için ne demek olduğunu bilmeliydin.

Ama kurtardı kendini değil mi? Başarılı, sağlıklı bir genç kız şimdi. Güçlü bir annesi vardı çünkü.

Anlatabilmek öyle zordu ki. Beni, hep beni suçluyor hâlâ. Yaklaşamıyoruz birbirimize, yabancıyız. Benimle bıraktın ama benden aldın onu. Belki de amacın buydu!

Ayağa kalktı adam. Yatak odasına gidip kapıda durdu. Gece lambasının cılız, mavi ışığı dağılmış yatağın, perdelerin üzerine koyu gölgeler ve uzun ince çizgiler serpiyordu.

Ayfer geldi, arkasından sarılıp kucakladı onu.

Odamız sevgilim, dedi. Her şey bıraktığın gibi bak. Gel uzanalım birlikte. Bırak kendini bana...

Tahsin döndü. Buz gibi soğuk, yabancı baktı ona. Usulca itip kendinden uzaklaştırdı sonra.

Her şeyi konuşalım mı? diye sordu. Şimdiye kadar konuşamadığımız her şeyi?

Tabii, dedi kadın. Ne istersen konuşuruz. Anlat, sor...

Benden öyle bıkmıştın ki, ölmemi istiyordun!

Buz rengiydi yüzü odadan vuran mavimsi aydınlıkta. Nefrete benzer bir kasılma ile sertleşmişti çizgileri. Ürküntüyle geri geri gitti kadın. Telefon sehпасına çarptı, devirdi. Küçük, kısa zil sesleriyle gürültüyle yere yuvarlandı telefon. Boğuk bir çığ-

lık attı, kapıya baktı, adamı aradı korku dolu gözleri. Yoktu, orada değildi.

Bacakları titreyerek, sendeleyerek masa lambasına yürüdü.

Niçin korkuyorsun? diye sordu Tahsin. Orada, lambanın yanındaki koltukta oturuyordu dingin, yumuşak, sevgiyle bakarak ona.

Otur canım, dedi. Konuşuyoruz. Otur karşıma. Koltuğa çöktü kadın. Tedirgin bekledi.

Benden çok sıkılıyordun, öyle değil mi, dedi adam. Öyle bunalmıştın ki evde duramıyordun. Kaçıp gidiyordun unuttun mu?

Sen o durumdayken işler bana kalmıştı, dedi kadın cılız bir sesle.

Hiç de değil, bir sürü adamım vardı işlerime bakacak.

Öğrenmek, neyin ne olduğunu bilmek istiyordum. Senin yokluğunu doldurmak görevimdi.

Kısa bir süre. Beyin kanamasının ardından yatağa bağlı kaldığım birkaç ay için evet. Ya daha sonra?

Hep seninleydim. Yanındaydım. Hiçbir yere çıkmıyorduk. Seni seviyordum. Sonra zaten kalktın. Düzeldin.

Düzelmedim. Günde birkaç saati büroda geçirecek duruma geldim o kadar. Doktor, ilaç. Bir koca, doğru dürüst bir erkek bile değil. Sonra gencecik bir kadın. Bütün bunlar olmayacak şeyler gibi görünürdü bize bir zamanlar. Düşünsene seni ilk gördüğüm gece, Ayrancı'ların kızının düğününde seninle dansederken böylesine bir yazgıyı aklına bile getiremezdin. Ah canım, ne güzeldin o gece. Nasıl genç, umut dolu, iyimserdik ikimiz de.

Niye konuşuyoruz bunları, ne gereği var geçmişî yaşamanın?

Yaşadık bunları. Söze dökemedik, konuşamadık nedense. Konuşmalıyız.

Gelecekte söz edelim sevgilim. Yeniden benimlesin, tek gerçek bu şimdi.

Ama geleceğimizi geçmişimiz yaratacak.

Beni suçluyorsun geçmişî konu ederken haksız yere. Nasıl yadsıyabilirsin çektiklerimi.

Asıl acı çeken bendim ama. Sağlıklıyken bile sana yetmekte zorlanan ben. Birdenbire sırsı dökülmüş eski, berbat, kırık bir ayna. Orada güzelliğini göremiyordun. Senin görkemli varlığını yansıtamaz olmuştum. Boşluktaydın.

Sen o sıralar kendine öylesine acıyordun ki yaşamımızı çekilmez kılmak için elinden geleni yapıyordun. Başına geleni kabul edip daha iyi olmaya çalışmak yerine sağlıklı olan herkesten öğ almak istiyordun sanki.

Senden yani?

Tuzluğu elinden aldığım bir sabah başıma çay bardağını fırlatmış sonra da gözlerini gözlerime dikerek uzun uzun tuz ekmiştin önündeki yumurta-ya. Unuttun mu yoksa bunu?

Bana bir çocuğa davranır gibi davranıyordun. Aylıklı, sıradan bir bakıcı gibi. Azarlıyor, sinirleniyor, her an bırakıp gitmeyi düşünüyordun.

O ilk yıl zor bir yıldır. İkimiz de çok acı çektik. Ya sonraki iki yıl?

Tahsin ne olur! Bu gece bunları konuşmak istemiyorum. Seni çağırdım çünkü seni görmek, sana dokunmak, sesini duymak istiyordum. Yokluğun her geçen yıl daha çok koydu bana. Gündüzler geçiyordu nasıl olsa ama gecelere katlanmak, geceyle gelen yalnızlığa dayanmak öyle güçtü ki.

Son yıllarımızdaki yalnızlığın daha acıklıydı.

Bana tümüyle kapanmıştın. Yalnızlığının içinde sırtında taşıdığın bir yüküm ben silkip atamadığın.

Sana yardım edemiyordum, istemiyordun.

Çünkü acıyordun bana. Sorularıma kısacık, baştan savma yanıtlar veriyordun. İçinde yaşadığın dünya solmuş bir kumaş gibi renk atmıştı. Önümüzdeki yıllardan ürküyordun.

Deli gibi kıskanıyordun beni. Kapıcıdan bile! Sanıyordun ki durmadan bir başkasını aramaktayım.

Arıyordun...

Sürekli eyin içindeydin. Her şeye karışıyordun. Benimle yürümekten bile çekiniyor oturup seninle ağlamamı istiyordun. Dışarı çıkmak, insanlar arasına karışmak, bir filin seyretmek, bunları yapamasan bile beni biraz olsun kendi halime bırakmak istemiyordun!

Ne kötüydü güzel karımın yanında ayağımı sürüyerek yürümek.

Sus, dedi kadın. Yeter artık.

Ağlamak yok ama, dedi adam. Bunları konuşmalıyız. Belki o zaman yeniden birlikte olabiliriz. Uzlaşabilirsek benimle gelmeni isteyeceğim senden.

Niye gittin, dedi kadın hıçkırarak. Niye bıraktın beni? Çok zamansızdı.

Tam zamanıydı. Tükenmiştik ve seni seviyordum. Beni terketmeni bekleyemeyecek kadar acı çekiyordum üstelik.

Seni bırakamazdım...

Biliyorum, sağlıklı bir adamı bırakmanın kolaylığı yoktu senin için. Gene de o adamdan başkaları da vardı ruhunu, yüreğini, güzelliğini kolayca sunabileceğin. Buna hazırdın, anlıyordum. Bilmen gerek, bırakılmanın en acı biçimi budur. Hele benim durumumda birisi için.

Her sokağa çıkışında birinin kollarına koştugumu sanıyor, kuşkular içinde yaşıyordun. Hastalık seni öyle değiştirmişti ki.

Doğruyu söyle, dedi Tahsin. Hiç mi olmadı böyle bir şey, şimdi söyle artık.

İnanmayacağını biliyorum, dedi Ayfer. İnanmak istemediğini de. Beklemiyorum ayrıca.

Peki ya Adnan?

Sustu kadın. Bardağına uzandı sıkıntıyla. Çatalını bir kavun dilimine batırdı. Saat dört kez ağır ağır vurdu.

Sen hâlâ birinci kadehi mi içiyorsun, diye sordu adam tatlılıkla.

Bitmiş, dedi kadın şaşırarak ve boşalmış bardağına bakarak.

Bana da koy, dedi adam.

Dokunmasın sana?

Hayır, hiçbir şey dokunmuyor artık bana. İyiyim. Sahi, sigaran yok mu?

Var ama sana yasaktı ya...

Hiçbir şey yasak değil, dedi adam coşkuyla. Ne güzel değil mi? Günde üç yumurta, bir kangal sucuk, bol tereyağı, tabaklar dolusu patates tava, bir tepsi börek, yarım kilo kalamata zeytin, elli gram tuz ve her şey yiyebilirim. Üç paket sigara iki şişe rakı içebilirim. Sesini alçalttı sır verir gibi, ne yazık ki pek canım istemiyor, çok iştahsızım.

Ayakta, ona baktı sevgiyle, gülümsedi kadın. Boş bardakları alıp mutfığa yürüdü.

Yerde devrilmiş sehpanın yanında ters duran açık telefonu kapattı adam. Sehpayı düzelterip yerine koydu. Masanın üzerinden bir sigara alıp yaktı.

Gene de güzel bir gece bu, dedi yanına gelen kadına.

Bardakları elinden alıp masaya bıraktı. Birden kucakladı onu. Sonra hemen bıraktı çaymış gibi.

Çok karanlık, dedi kadın. Seni göremiyorum, nereye gittin?

Saatın tik taklarını duydu sesizliğin içinde.

Tahsin, diye bağırdı. Tahsin!

Onun kahkahasını duydu. Kısa, tiz, yabancıydı sesi. Pencerenin önünde olmalıydı. Gölgesi perde dede kımıldıyordu.

Neredesin? diye sordu gövdesi boşalmış gibi tükenerek sesi.

Dışarıya baktım dedi adam koltuğuna otururken ve mum ışığının içine girerken. Kar yağıyor mu diye merak ettim de.

Başlamış mı? Hava raporu kar yağışı dedi ama kimbilir, hiç güven olmuyor. Belki de yağmaz. Bakıştılar, gülümsediler. Mum ışığında olduklarından daha genç ve mutlu görünüyorlardı birbirlerine.

Ancak rahatladın değil mi sevgilim? diye sordu kadın.

Epeyce rahatladım, dedi adam. Konuşabilmek iyidir.

Keşke o zamanlar da konuşabilseydik, dedi kadın.

O zaman beni anlayamazdın.

Anlayabilirdim, yaşama ilişkin her şeyi senden öğrendim ben. Sen sevgini anlatmada, göstermede çok cimri oldun nedense bana karşı ama olsun. Biliyor musun seni en çok sevdiğim zamanlarda senin sevgilin olmayı kurardım çoğu kez, karın olmamış olmayı dilerdim. Karın olarak bir hiçtim çünkü, senin ülkende nasıl olmam gerekiyorsa onu oynayan bir oyuncuydum. Kişiliğimi bulma fırsatı vermedin bana çok uzun zaman.

Sonra ben eksildim ve sen kimliğini aramaya çıktın. Yani sana kimlik kazandıracak yeni birini bulmaya. Sen tek başına var olabilecek bir kadın değilsin canım. Yapamazdın, biliyordum.

Hayır Tahsin yanılıyorsun.

Yanılan sênsin. Hastalığıma kadar benim sevgilimdin sen. Sonra birden bezgin karım oluverdin. Sen öyle bir kadınsın ki aşık olmadığın, sevmediğin sürece bir hiçsin.

Seni seviyorum, dedi kadın. Onu duymamış gibi. Sen benim sevgilimsin. Adamın oturduğu koltuğun koluna oturdu. Saçlarını karıştırdı onun, yüzünü yüzüne sürdü.

Saçların; dedi mırıldanarak, hani yağmurdan sonra, baharda toprak kokar hava, öyle kokuyor işte. Seni öpmek istiyorum. Dudaklarını aradı adamın.

O, geriye itti yüzünü kadının. Avuçlarına alıp durdurdu.

Beni öpebilir misin? diye sordu. Neredeyse duyulmayacak kadar yavaş.

Evet, dedi kadın heyecanla, evet.

Gerçekten öpebilir misin? diye sordu adam bir daha. Durdu. Şaşkın, üzgün, gözleri dolu dolu olmuş kadına baktı.

Korkmuyor musun?

Kalktı, geri çekildi kadın. Ayakta durup bekledi kaygı içinde.

Başını yana yatırarak dilini dışarı sarkıttı adam.

Yapma! diye haykırdı kadın ellerini yüzüne kapayarak. Hayır yapma!

Öpemezsin, diye gülümsedi adam. Çünkü beni

son gördüğünde böyleydim ve şimdi bile duyuyorum çığlığını...

Ondan uzağa, masanın yanındaki bir sandalyeye çöktü Ayfer. Dirseklerini masaya dayayarak başını ellerinin arasına aldı.

Ben şimdi bu gece böyle mutluyken, dedi kesik kesik, nasıl olur da anımsatırsın unutmak için yıllarımı verdiğim bu, bu olayı. Yıllarımı, gençliğimi, tutkularımı her şeyimi verdim ben unutmak için. Ve başardım. Biliyorsun, başardım!

Hayır, başaramadın. Beni bu yüzden çağırdın. O sabahın yaşanmamışlığına inandırayım diye seni.

Sus, diye bağırdı kadın. Sus!

Gitme. Yanımda kal, çok korkuyorum.

Zerdali ağacı duruyor mu bahçede? diye sordu adam.

Evet. Gene yapraklarını döktü. Kış boyu yağmurun altında kalıyor ve kapkara kesiliyor suyu emen dalları. Her sabah gün ağarırken ona bakıyorum yatak odasının penceresinden. Öyle yalnız ki o eski duvarın önünde. Kestiremedim onu. Orada kal-sın ve ben hep seni seveyim diye...

Söyledim ya sen beni benden sonra sevdin, dedi adam sinirli, kısa bir gülüşle.

Beni bırakıp gitme, dedi kadın yalvarır gibi. Kalkıp yaklaştı, sokuldu ona. Bütün bunlar olmamalıydı, olmamalıydı.

Adam sevgiyle baktı kadının yüzüne. Saçlarını okşadı. Dalgın, uyuklu.

Korkma canım, dedi. Bırakmayacağım seni, birlikte olacağız artık.

Ne çok zaman kaybettik, dedi kadın. Dizlerine sarıldı onun. Öylece bıraktı başını dinlenir gibi. Yapmamalıydın, diye söylendi.

Bunu ilk kez Adnan'la aranızda bir şeyler olduğunu sezdiğim zaman düşündüm, dedi adam. Gitme zamanı geldi, dedim.

Ne zaman?

Aralık başlarıydı. Çıkıp bize gelmişti bir gece habersiz. Sana bakışını gördüm. Aranızda bir giz, bölüşülmüş bir şeyler vardı, gizleyemiyordunuz. Senin onun yanında neşeli bir şarkı gibi tatlılaşan sesini, bir çiçek gibi açılan, yumuşayan yüzünü gördüm.

Kuruntuydu bunlar.

Dinle. Ertesi gün öğleden sonra sen özenle hazırlanıp dışarı çıktın. Leyla bir hediyelik eşya dükânı açıyormuş, sözde onun açılışına gidiyordun.

Ha, şu. Kapandı şimdi.

Kesme sözümü. Eve döndüğünde saat gecenin onuydu. Şurda holde durdun. İçeri girmek istemiyormuş gibi bir hâlin vardı. Yemek yememiştin, seni bekliyordum, çok kaygılanmıştım bir kaza filan mı oldu diye.

Nereden geliyorsun? diye bağırıydın bana.

Acıma ve öfke karışımı bir hırçınlıkla baktın bana. Çabucak, yok olmak ister gibi yatak odasına yürüdün. Pabuçlarının bir tekini orda birini tam şurda fırlattın ayağından başıma atar gibi.

Sana hep saygılı oldum ben...

Arkandan geldim, kapıda durup sana baktım. Yatağa oturmıştın. Çoraplarını ne yaptığını bilmez bir dalgınlıkla çıkarırken sessizce, içini çeke çeke ağlıyordun. Öyle dokunaklı, öyle ince, öyle güzeldin ki o anda. Yüreğim sevgi ve kıskançlıktan kavruldu.

Sözü nereye getirmek istediğini biliyorum ama

gerek yok. Unuttum bunları ben Tahsin. Unuttum ve sen de unutmalsın.

Başını koltuğun arkasına yasladı Ayfer. Gözlerini yumdu. Ellerini umarsızca kucağına bıraktı.

O gün Leyla akşama doğru telefon edip niye gelmediğini sormuştu. Bunu sana söylediğimde sarardın. Birinin şaka yapmış olabileceğini söyledin. Yemek yemeye oturmadin benimle. Tokum, dedin. İki kişilik sofrayı kurmuştum güçlükle. Masaya oturdum. Dayanılmaz bir yalnızlık duydum birden. Hiçbir şey yiyemeyeceğimi anladım. Masayı iterek kalktım.

Devirerek! Gürültüye koştum. Çılgın gibiydin. Üzerime yürüyüp Adnan'a gittin, biliyorum dedin.

Niye olmasın, diye cevap verdin bana. Niye olmasın... İlk kez böylesine yüzsüz. Sana vurmak, öldürmek istedim o anda. Hiçbir şey yapamadım oysa.

Durdun. Bana nefretle bakarak, boğulur gibi, senin beni evde yalnız bırakıp başkasına gittiğin bir gün kendimi çamaşır ipi ile asacağım, dedin. Hem de arka bahçedeki zerdaliye. Evet, ah, bunu söyledin!

Sus, dedin bana. Düşmanca bakarak ve saçmalıyor gene diye düşünerek. Kimseye gittiğim yok, dedin. Bu kıskançlıklardan bıktım artık, dedin.

Ben yalnız seni sevdim, dedi Ayfer. Yazık ettin ikimize de.

Ama sonra gene gittin ona. Gene gittin. Sahi ne oldu Adnan?

Bilmiyorum. Onun ilgisi o sıralar yanılttı beni. Onu sevdiğimi sandım. Bunalmıştım. Boşluktu bu, gerçek değildi. Senden sonra onu görmedim. Ben hep seni sevdim.

Benden sonra. Sana bıraktığım o büyük suçluluk kalıtıyla. Kendini aklamak için beni yeni baştan sevmek zorundaydın elbette. Yaşayabilmek için sevebileceğin tek erkek bendim.

Sana erişemeyeceğim kadar uzağa gittin. Çok acımasız bir cezaydı bu.

Saat beş kez vurdu sessizliğin içinde ince tınlamalarla.

O sabah, dedi kadın, ağlayarak ayrımına varmadan, kendi kendine konuşur gibi,

Sabaha karşıydı. Birdenbire uyandım. Yanımda, yatakta yoktun. Seslendim, ses vermedin. Kalktım, evin her yerine baktım, yoktun. Birden anımsadım. Yatak odasına koşup bahçeye bakan pencereyi açtım. Kar yağıyordu. Kar lapa lapa yağıyordu. Zerdaliye baktım hemen. Bir karaltı seçtim. Sallanıyordu. Hayır, hayır, hayır! Unutmuştum ben bunu!

Unutmamıştın canım.

Sarıl bana, çok üşüyorum. Çok kar yağıyordu.

Kucağına aldı adam onu. Tutkuyla sarıldılar. Hırsla, özlemle öptüler birbirlerinin dudaklarını, saçlarını, gözlerini, ellerini.

Mutlu musun? diye sordu adam yanyana yatarlarken.

Dokuz yıldır bu buluşmayı düşlüyordum dedi kadın.

Çok beklettim seni.

Beklerken de mutluydum.

Beni anlayabiliyor musun? diye sordu adam.

Evet, dedi kadın. Ayrılmasak böylesine seve-

yecektik birbirimizi. Birlikte yaşarken gerçekleştiremeyecek bir aşkı bu.

Uzlaştık, dedi adam. Biliyordum, hiç kesmedim senden umudumu. Anlayacağını biliyordum.

Nasıl göze alabildin bunu?

Başka seçeneğim yoktu. Gene de tam olarak başarabileceğimden emin değildim. Dal kırılabilir, diye düşündüm bir ara. Böyle bir terslik her şeyi daha da çözülmez kılacaktı, korkuyordum. Dalı tırttım durdum gözlerimle günlerce...

Bağırarak bahçeye indim, yalınayak, gecelikle. Seni orada öyle... Götür beni artık.

O gecelik duruyor mu?

Sakladım, bir daha hiç giymedim. Birlikte yatığımız son gecenin anısıydı, kokun sinmişti, yıkayamadım. Öylece kaldırdım.

Şimdi onu giy hadi canım.

Kalktı kadın. Çıplaklığı sedeflendi ağarmaya başlayan günün perdelerden odaya ağan belli belirsiz loşluğunda. Dolabı açtı. Bir bohçanın içinden özenle katlanmış beyaz bir gecelik çıkardı, giydi. Adama baktı, bekledi.

Çok güzelsin, dedi o. Seni yeniden kazanmak için ölmek hiçbir şey değildi inan. En kolayıydı belki de.

Sabah oluyor, dedi kadın.

Kar başladı mı? diye sordu adam.

Pencereye gitti, perdeyi kaldırıp dışarı baktı kadın. Alaca karanlıkta uçuşan kar tanelerini ve zerdalinin kapkara dallarını seçti.

Evet, dedi yüreği çarparak. Evet.

Benimle gelecek misin?

Kadın elini uzattı ona.

Merdivenleri inip arka bahçeye çıktı.

Üşüyor musun, diye sordu Tahsin.

Üşümüyorum sevgilim.

Zerdaliye doğru yürüdü.

Kar taneleri yüzüne, omuzlarına, saçlarına inerken uçsuz bucaksız bir ormanın içinden geçer gibi yürüdü. Mutlu, heyecanlı, gülümseyerek yürüdü.

Sonra ağacın dibinde durdu.

Ürperdi ve elini çekmek istedi onun avucundan bir an. Geriye doğru bir adım attı. Öteki bırakmadı onu. Kendine çekti.

Gel, dedi. Korkma gel hadi...

Korkmuyorum...

Geceliğinin ipek kuşağını çözdü. Uzattı ona.

Başını kaldırıp yukarıya doğru baktı. Gökyüzünün açılan karanlığında kendini amansız bir boşlukta yüzer gibi duydu. Bir yaz göğünde tek bir beyaz leke gibi. Geçmişsiz ve geleceksiz bir devrim, bir bulut, hiçbir zaman bütünlenemeyecek bir oluşum gibi.

Ayaklarının altındaki engeli olanca gücüyle itti.

Aralık 1984

KUTU

Solmaz, sobaya iki kürek kömür attı. Doğrurken keskin bir sızı yayıldı sırtına, soluğu kesildi bir an. Elini beline dayayıp geriye kaydıldı. Odanın her günkü sabah dağınıklığına baktı bezgin gözlerle. Başedilmez bir yorgunluk duydu.

İri çiçeklerle bezeli halının ortasında, akşam yer sofrasını kurdukları yerde ekmek kırıkları dağılmıştı. Bir çift kirli çorap pencerenin dibine atılmıştı. Kolunun biri kopuk pilastik bir bebek somyanın ayağının dibinde cırılçıplak, patlak mavi gözleri tavanda, korkunç bir cinayetden artakalmış gibi yapayalnız yatıyordu. Mustafa pijamalarını ayağından çıkardığı yerde bırakmıştı gene öylece. Kirli fanilasıyla donunu kapının arkasına savurmuştu.

Sobanın yanında yerde duran geniş bakır tepside kahvaltı artıkları vardı. Suyu azalmış çaydanlık sobanın üstünde dıgıldıyordu nicedir.

Bahçeye bakan pencerenin yanındaki tahta koltuğa bıraktı kendini .Bir sigara yaktı. Üstüste iki yün çorap giymişken gene de üşüyordu ayak-

ları. Kış erken mi bastıracak, diye sordu kendine, belki iyi havalar olur daha ama yağmur üç gündür kesilmiyor baksana.

Dışarda, bahçede olgunlaşmış mandalinalar iri, parlak turuncu beneklerle süslemişlerdi birbirine karışan ağaçları. Cama degecek kadar yakındı koyu yeşil, dipdiri yaprakları. Dallar meyvelerin ağırlığıyla eğilmişlerdi. Hava açar açmaz toplarlardı artık. Geçen hafta ağacında satmıştı. Mustafa tüm ürünü.

Ona söylemeyi kurmuştu günlerdir, bir kışlık manto, bir ipek örtü almak istediğini. Belki bir çift de altları kauçuk ayakkabı. Sonra caymıştı. Bir yere gittiği mi vardı ki... Hele bu bahçenin içindeki eve taşındıktan sonra büsbütün kapanmıştı eve. Kimse yoktu yakın çevresinde. Çamurun içinden geçmek, onca yolu tepmek için çok önemli bir neden olmalıydı. Mevlüt, ölüm ve doğum gibi durumlar yani.

Ev, karanlık ve gizliydi. Nedenini düşünmeden çekmek zorunda olduğuna inandığı çile için bulunmaz bir yerdi sanki. Işık sızmaz kara bir çukurdu. Ama düşünmemişti bunu böyle bir kez bile. Sigarayın tutan elinin titreyişini görüyordu şimdi yalnızca ve sıkıntı, sıkıntıdan, sinirden, diyordu kendi kendine. Gövdesi bir an garip bir biçimde dağılıyor sonra gene bir araya gelip bütünleniyordu organları.

Yağmurun sesini dinledi. Yaprakları yıkayan iri damlaların tıptırtısını. Yalnızlığını yakalar gibi olup çabucak kaçtı üstüne gitmekten. Nereye baksan, nerede otursa kendi içine doğru bakıp oturuyordu nicedir. Durgun, neşesiz, donuk gözlerle. Bir dinginlik maskesinin ardına sığınmış giderek ço-

ğalan yalnızlığının korkusu, şaşkınlığı ve boşalmışlığı ile yaşıyordu.

Kardeşleriyle bozuşmadan önce onları özlerdi. Ama hiçbirini anlayamamıştı onu. Hepsi ona karşıydılar. Her durumda kocasından, Mustafa'dan yana olduğu için kınıyorlardı kendisini. Sanki onlar öyle değildiler. Sanki onlar kendi başlarına davranabiliyorlardı, kocalarına bir zarar gelecek olsa nasıl da hırçınlaşıyorlardı, ardında oluveriyorlardı o sevimdikleri adamların. Hepsi biliyordu bir adamın karısı olmanın ne denli zor, incelik isteyen bir iş olduğunu da nedense göze batan bir oydu.

Asıl çatlak miras bölüşülürken ortaya çıkmıştı. Mustafa'nın bu işe gereğinden çok «Burnunu sokmasına» kızmışlardı. Mustafa kim oluyordu? Ölen kendi babaları, mirası bölüşecek olan onun çocukları o da damattı alt yanı. Kıyıda duraydı ya. Yo, Mustafa en iyi yerlere göz dikmiş, karısını hiç koşturmamış, pazarlığa kendi oturmuştu kıran kırana. Birbirlerine düşmüşlerdi bu yüzden. Hepsi, altı kardeş birbirine düşman kesilmişti.

Her zaman olan şeylerdi bunlar. Ortada yüklü bir miras olduğunda bölüşmek her zaman sorun yaratırdı. Böyle durumlarda insanlar aynı anadan babadan olduklarını, aynı evde büyüdüklerini, neleri bölüşmüş olduklarını unuturlardı. Bir de işin işine yabancılar, kocalar filan girince dedikodu, kıskançlık, hırs alıp yürüyordu. Mustafa hırslı adamdı evet, ama Solmaz kardeşlerini kollamaya uğraşmış durmuştu günlerce, aylarca. Ne çok ağlamıştı geceler boyu. Kimseye düşenin ötekinden eksik yanı yoktu aslında. Gene de suçlamışlardı onu haksız yere.

Hepsi aynı biçimde davranmış ama bir tek o kocasına bağlılığı yüzünden kardeşlerinin gözünde

kötü olmuştu. Bir kadın bu yüzden nasıl suçlanabilirdi? «Ah senin o kocan yok mu?» diyorlardı. «O domuz!» Gitgide soğuk, içtenliksiz, isteksiz görüşür olmuşlardı ilk küskünlükler yatıştıktan sonra. Aldırmıyordu artık Solmaz da.

Yeni bir sigara yaktı ve sessiz odada çakmağın sesi kulaklarında bir an büyüdü. Ablalık görevlerimi yaptım ben, diye düşündü. Yapabileceğimi yaptım. Gene koşarım yardımlarına isteseler, hiçbiri mutlu değil. Ne var ki Mustafa'yı çekemiyorlar.

Sözde babalarından kalan her bir karış toprak parçasını ele geçirmeye and içmişti Mustafa. «Şu Sarı Süleyman'ın her şeyini almazsam adam değilim,» diye yemin etmişti bir gün. Solmaz duymamıştı böyle bir şey ama belki de söylemiştir yıllar önce, diye düşündü. Çok gençti o zaman.

Yüzlerce sesle doldu kulakları birden. Çaydanlığın sesine karışan fısıltılar, gecenin, insanların, ağaçların, kuşların, böceklerin, bitkilerin sesleriyle, kendi sesiyle. Yaşadığı sürece yaşamını oluşturmuş birçok sesle. Tümünü birden duyuyordu şimdi sanki. Geçmiş zamana, geçmiş bir geceye götürdü onu seslerle dokunmuş bu karmaşa.

Mustafa bir gece kızmıştı babama. Atları sulayıp yemlerdi yatmadan. Unutmuş o gece. Yeni evliydik. Babam kahveden geldi. Yatıyorduk.

Karanlıkta, birbirlerini görmeden yalnızca dokunarak. O Solmaz'ın gövdesinin kesin sahibiymiş ve her ne isterse yapmakta özgür, hoyrat, Solmaz ya da bir başka kadın olması önemsizmiş gibi. Hemen hiç kıpırdamadan, karanlıkta, durgun ve uyanmamış yatıyordum. Sesi düz, tek tonda bir tek şey sordu bana, hoşuna gitti mi? Evet. Yeniden aynı saldırıyı göğüslemeye hazır olmadığımından.

Evet. Uykum var Mustafa. Ölü gibi durma, kıpırda biraz. Beni sevmiyor musun? Seviyorum. Hayır, diye bağılıyor içim. Hayır, hayır seni sevmiyorum.

Babam kahveden geldi tam o sıraydı. Mustafa'yı çağırdı kapıdan. Gel, atları sula! Gelemem, dedi Mustafa. Neden o, neden gelememişsin bakalım? Karımla yatıyorum. Ulan, senin karın kim? Senin kızın. Biri babama böyle söyleyecek de... Geliyor musun ben mi geleyim oraya itin dölü! Küfür ediyor aralıksız babam. Eşkiyanın oğlu, çulsuz herif, yanaşmam değil misin len? Kızımı verdim diye bana efelenmeye kalkışırsın ha? Gösteririm sana. İşime yaramayacaksan ne besleyeyim seni ben be! Mustafa giyindi çıktı. Delirmiş gibi damın oraya sürükledi onu babam. Vurdu, vurdu. Karşılık vermedi Mustafa, pıstı. Yapma baba, dedi o kadar. Ama kinlendi biliyorum.

Sonradan herkes o gece yemin etti, diye konuştu durdu. O zamandan beri çok korkuyorlar Mustafa her şeyi toparlayacak diye. Bir yer satacak olsalar arkada Mustafa mı var ki diye arıyorlar.

Kalktı, çömelip tepsiyi aldı yerden. Mutfığa geçti. Elleri soğuk sulardan, deterjanlardan çatlamıştı. Pütür pütürdü derisi. Ocağa su koydu bulaşık için. Mutfak çok soğuktu, ürperdi. Duvarlar daha kurumamıştı. Çatı da yaptırmamıştı Mustafa. Gelecek yaz bir kat daha çıkmayı düşünüyordu.

Güz başında bir küçüğü Fatma gelmişti bir gün. Tırnaklarını uzatıp kırmızıya boyamış. Allahın günü doktor karılarıyla konkende olduğunu duymuştu onun Solmaz. Kocası ne bahçelere ne başka bir işe bakıyor, esrarı çekip geziyordu yalnız. Kendini nereye vuracağını bilemiyordu Fatma. Öyleyken Solmaz'a, ne bu ellerin yüzün kız, aynan yok

mu senin? demişti. Seninki varlık içinde yokluk. Tam bir köylü karısı oldun çıktın. Eh işte Mustafa'nın karısının, tam ona göre. Mustafa birini bulmuş da onu haber vermeye gelmiş bana iyilik olsun diye. Bahçede görmüş işçiler sıkıştırırken. İşçi karılardan biriyle işi pişirmişmiş. İnanmadımdı ama sonradan gömlek cebinde uydurma bir yüzük buldum Mustafa'nın. Bir şey demedim.

Sen kadın mısın? diye sordu ona Mustafa. Sen kadın mısın yoksa taş mı kaya mı? Sen nesen? Sövmeye başladı. Solmaz kendi gövdesini yokladı. Katı, kasılmış, koyu bir sıvının içinde boğulmuş bir ölü gibi duydu. Ellerini karnından, göğüslerinin üzerinden geçirdi. Bir işe yaramamasının kendi suçu olmadığını sezdi kısacık bir an ama kabullenemedi bunu gene de. Kadın değilim, dedi. Olamadım, sen beni kadın yapamadın. Sesinde uyuşmuş, hiçbir nedeni ve dayanağı olmayan bir huzur tonu vardı. Kayıtsızlık mı, önemsemezlik mi, öc almanın hazzı mı? Sözcükleri vurgusuzdu. Dümdüz, ruhsuz, içerdikleri anlamı yüklenmeyen sesler yalnızca. Vurdu ona Mustafa o zaman. Tokatladı bıkana kadar.

Uyumadı o gece. Dişleri kenetli öylece yattı. On yıl önceydi bu. Zamanı durdurmak, birazcık geri almak hiç olmazsa ve bu olmazlığın umarsızlığıyla, pişmanlık ve öfke dolu yattı kocasının yanında. Kimden daha çok nefret ettiğini düşündü. Kendisini Mustafa'ya veren babasından mı, bunun için direnen anasından mı yoksa kocasından mı?

Sonra Mustafa'yı seçti. Onunla bütünleşti. Ona vermişlerdi kendisini çünkü. Bu yüzden iki yabancı, iki düşman olsalar da onu bu düşmana teslim eden ana babası asıl düşmanlarıydı. Değil mi ki bir kez onun olmuştu ne olursa olsun geçinmek ve öteki-

lerden öç almak durumundaydı. Bağışlayamadığı onlardı, Mustafa değil. Kocasını bir insan olarak algılayamayışının hiç önemi yoktu artık. Ne kendine acıyor ne de eskiye özlem duyuyordu. Yaşamını olduğunca kabullenmişti. Yenilgiydi bu ama mutsuzluğuna kahrolan ana babası için kazanılmış korkunç bir zaferdi aynı zamanda. Onlara duyduğu öfke yerli yerinde duruyor onu olabildiğince dik tutuyordu. Onun yaşamıydı bu. Nasıl olsa başka türlü olamazdı. Boşa harcanmış ve geri gelmez yıllara yerinme duygusu bile yoktu içinde. Sanki her şey olması gerektiği gibi olmuştu ve kesinlikle başka türlü olamazdı.

Isınan suyu tasa boşalttı, deterjan koyup köpürttü. Kirli tabakları soğuk suda çalkaladı.

Bir ara düşünmüştü, bitirebilir miydi? Ayrılısamıydım o zaman, diye geçirdi içinden. Mustafa'yı hiç sevmedim. İnsanın sevdiği biriyle yaşaması nasıl olur ki? Evlendikten bir yıl kadar sonra babası Mustafa'dan ayırmak istemişti Solmaz'ı. Damat dik kafalı çıkmıştı. Hain gözlerle bakıyordu kayın babasına. Horlanmaya, aşağılanmaya direniyordu. Çalışıyor, her işe koşuyor ama aradaki uzaklığı korumaya özen gösteriyordu. Şu baldırı çıplağa bak, demişti babası, adam oluverdi. İstemiyorum bu herifi yanımda, boşanacaksın. Olmaz, demişti Solmaz. Ayrılmam. İstemiyorsan senin evinden gideriz. Babasına acı vermek için, evet bir tek bunun için çok mutluymuş gibi görünerek ayrılmışlardı baba evinden. Onun yıkılışını görmek nasıl doyurmuştu Solmaz'ı.

On beş yıldır onu alana da onu ona verenlere de çektirmek istediği acı yüzünden mi sürdürmüştü bu evliliği bilmiyordu şimdi. Ama yüzü umutsuzluk ve suçlamaydı baştan beri.

Dün sabah bu vakit erkek kardeşi Yılmaz gelmişti. Mustafa'yla ortak bir ihaleye girmişler. Marul verecekler. Sözüm ona Mustafa işi almış onu dışarda bırakmış, koyduğu paranın da üstüne yatmış. Kalleslik etmiş, öyle demişti. İstiyordu ki Solmaz araya girsin, kocasıyla konuşsun. A, yavrum bana söyleme, ben onun işine karışamam, demişti Solmaz. Eh günü gelir sizinle hesaplaşırız, diye çıkıp gitmişti oğlan. Her şeyi unutuyorlar, dedi kendi kendine. Askerdeyken ona kimin baktığını, yerlerinin, bahçesinin her işiyle kimin uğraştığını, canım eniştecğim, diye mektuplar yazdığını unuttu gitti o da işte. Evlenene kadar. Sonra ana baba, kardeş hiçbirisi kalmıyor. Bana kızıyor. Ben ne derim ki Mustafa'ya? Ağzımı açacak olsam sana ne demeyecek mi? Benimle ne zaman doğru dürüst konuştu ki, hele iş için? Yemek yemek dışında, yatmak kalkmak dışında ne zaman ne konuştuk ki yıllardır? Babamdan bana kalanın hesabını bile bir gün olsun bildim mi ben? Eriği sattım ya da mandalini verdim, der o kadar. Kime, kaç? Başkalarından duyarım bazan, susarım. Sanki biliyormuşum gibi sözü çeviririm.

Çay bardaklarını sabunladı sonra kaldı öylece. Yapmayı unuttuğu bir şey varmış da ne olduğunu çıkaramıyormuş gibi bekledi musluğun başında. Dayanılmaz bir yalnızlık duydu birdenbire. Çıkmak, gezmek, bir yerlere gitmek, kapılar çalmak geçti içinden. Burhaniye'de olmayı, Samiye'yle dertleşmeyi özledi. Onun da hep başı ağrıyordu ama olsun. Hiçbirimiz gülmedik kocadan yana, diye düşündü hüznle. Mustafa bıraksa yarın gidebilirdi belki, Burhaniye ne kadarcık yer... Olmaz, derdi biliyordu. Düğün değil bayram değil, nerden çıktı şimdi

bu? Mustafa beni hiç sevmedi, dedi kendi kendine. Ellerini önlüğüne sildi dudakları titreyerek, ağladı ağlayacak gibi dolarak gözleri.

Banyoya girdi. Leğene ıslattı kirlileri. Her şey durmadan kirleniyordu. Yetişemeyeceğini sandığı bir hızla. Yeni bir şey değil, diye sürdürdü düşüncesini. Mustafa beni sevmezse sevmesin, sanki ben onu çok mu... Peki ama ne olacak? Otuz beşime geldim neredeyse. Ne olacak? Yıllardır bir parka çıkmadık birlikte, peki ben neyim? Annem gibi kırk yaşında ölürüm belki...

En küçükleri Erdal geçen yıl mandalinliğini satmış İstanbul'a gidip yerleşmişti. Bu yaz geldiğinde, siz burda yaşamıyorsunuz ablacığım, yavaş yavaş ölüyorsunuz, dedi Solmaz'a. Bir tiyatrodan oynamış orda. O kim, tiyatro ne? Neyse ben bilmiyorum belki, bilmiyorum hiçbir şey.

Yatak odası karanlıktı, ağır kokuyordu içerisi. Nem kirli havayla karışınca büsbütün dayanılmaz oluyordu. Ayağı yatağa takıldı. Yatak karmakarışık, dağınık bir yığındı yerde. Perdeleri öfkeyle, içi kabarak açtı. Gıcırıyor diye gelinlik eski karyolayı bodruma atmış yenisini de almamıştı Mustafa. Bir kez, alalım, demişti Solmaz da, nene gerek be böyle daha rahat, demişti. Formika takımın dolabı ve tuvalet masası yerinde duruyordu. Komodinleri ise odanın köşesine üstüste koymuşlardı.

Tuvaletin ortadan köşelemesine çatlamış aynasında kendine baktı Solmaz. Yüzünü ve gövdesini bölünmüş, biri aşağıda biri yukarıda eğri büğrü iki parça olarak gördü. Sinirlendi, çabucak döndü arkasını.

Yere kaymış yorganı ayağıyla yatağa itti. Mustafa'nın kokusunu duyar gibi oldu. Onu kendisin-

den uzak tutmaya çalışırken, omuzlarından iterek beklerken, kasılmış ellerinin altında yağlı, sert, pütürlü derisinin dokunuşunu yaşadı bir an. İsteksizliğinin öcünü almak ister gibi kaba, duygusuz, hayvanca inip kalkan ağır gövdesinin çirkin görüntüsü belirdi gözlerinin önünde.

Neyse dedi, aylardır dokunmuyor bana. Belki para veriyor o işçi kadına. Bir de yüzük almış inceliğe bak! Beyoğlu taşlı hem de... Pis rezil.

Yol yakırken boşan, dedi babam. Mustafa'yı seviyorum baba, dedim ona. Beni oyuncak etmesinler istedim. Yoksa neşi var onun seviyecek?

Yorgana bir tekme attı. Sonra eğilip kaldırdı ve odanın köşesine savurdu. Camları ardına kadar açtı. Bir dal hışırtıyla pervaza bıraktı kendini. Yağmur kesilmişti, bulutlar hızla dağılıyorlardı. Yatışır gibi duydu kendini. Serin, turuncu kokan havayı içine çekti.

Akşam yemeğini ocağa koyduğunda her şey toplanmış, temizlenmiş, yerini bulmuş olurdu. Öğle sonundan akşam üzerine kadar sürecek ve çocuklar okuldan geldiğinde yeniden bozulmaya başlayacak olan o kısa süreli düzeni sağlamak için yaşadığını düşünürdü çoğu zaman Solmaz. Ama bu süre kendisi için vazgeçilemeyecek bir önem taşıyordu. Yalnızca kendisi için yaşayabileceği birkaç saat vardı önünde şimdi.

Sobanın külünü aldı, ellerine yağlı krem sürdü. Radyoyu açtı. Onu iyi eden bu saatlerde en büyük zevki dikilecek yeni bir pijama, kıza eteklik, oğlanlara iç çamaşırı gibi şeyler yoksa sökü-

leri onarmaktı. Kahve ile bir sigara içti. Sökükleri divanın üstüne koydu.

Dikiş makinesi odanın köşesinde üstünde işlemeli bir beyaz örtü serili dururdu. Onun üzerinde ise Solmaz'ın en değerli eşyası olan dikiş kutusu.

Bu koyu mavi, kıyıları yaldız boyalı, kapağında ise bir bahçede fıskıyeli bir havuzun başında, tüller içinde sarışın bir genç kızla genç bir erkeğin ellerini birbirlerine uzattıkları bir resim olan büyükçe bir teneke kutuydu. Kutunun içinde renk renk makaralar, mezür, yüksük, çeşitli boy ve türde iğneler, kıyıları incelmış bir kuru sabun parçası ve makas vardı.

Kutuyu özenle, kırılacak bir eşyaymış gibi sakınarak aldı Solmaz makinenin üzerinden. Oturdu, kucağına koydu. Parmaklarını resmin üzerinde gezdirdi. Kızın uçuşan eteğine dokundurdu, erkeğin kumral kıvrıcık saçlarına, yüzüne. Gülümsedi. Yaldız geçilmiş çizgiler boyunca dolaştırdı işaret parmağını.

Her eline alışında bu kutu onu geçmiş, bir daha kesinlikle geri gelmeyecek, hiçbir biçimde yerine konamayacak ama gene de anımsanması ve yaşanması doyulmaz güzel bir zaman parçasına götürüyordu.

Babasının domates verdiği salça fabrikasının sahibinin oğlu Aykut'la sözlerinin kesildiği gün, onlar getirmişlerdi bu kutuyu. İçi çikolata doluydu.

Aykut'un yüzü silinmişti belleğinden Solmaz'ın. Ne var ki nasıldı? diye sorulsa kutunun üstündeki delikanlıyı tanımlardı şimdi. O kadar uzun süredir Aykut'u onunla özdeşleştirmişti ki Aykut'un gerçekten var olup olmaması bir yerlerde yaşıyor ya da ölmüş olması ilgilendirmiyordu onu artık. Ay-

kut da evlenmişti herhalde, çocukları olmuştu. Bu da önemli değildi hiç. Zaman bir yerde durup kalmış ve bu kutuya işlenmişti. Kutu burada ellerinin altındaydı. İsteddiği zaman dokunabiliyordu ona. Çizgileri kabaca çizilmiş bu tekdüze, renksiz yaşamındaki tek giz, içindeki yaşama isteğini canlı tutan tek güzellik bu kutuydu. Aykut'a elini uzatan kız ise kendisiydi elbette.

O zamanlar güzelliği herkesin dilindeydi. Nereden geçse herkes durup ona bakardı. Uzun boyuyla salınarak, incecik gövdesi kendi rüzgârından incinecekmiş gibi ağır, nazlanarak yürürdü.

Aykut'u yalnızca üç kez görebilmişti. Söz kesmeye geldiklerinde, nişanda, bir de sonra.

Nişan evde, aile arasında olmuştu. Hiç yalnız kalmamışlardı o gece, hiç konuşamamışlardı. Solmaz on sekiz yaşındaydı. Aykut için yirmi beş demişlerdi. Okulunu yeni bitirmişti.

Nişandan yirmi gün sonra Aykut bir gün Çanakkale'den yalnız gelmiş, Solmaz'ın annesi konuk odasında bir saat kadar başbaşa konuşmalarına zorla izin vermişti.

Kanepeye yanyana oturmuşlardı. Aykut hemen konuşmaya başlamıştı. Sesi çok yumuşak, tatlıydı. Öğleden sonraydı, yazdı. Duvar saati dört kez vurmuştu. Bunları hiç unutmamıştı Solmaz.

Evet, beyaz tüller içindeki genç kıza şöyle demişti Aykut :

Konuşmamız, birbirimizi tanımamız gerek. Sence de öyle değil mi?

Herhalde öyledir...

Seni çok beğeniyorum ama neleri seversin, nelerden hoşlanırsın ya da üzülürsün bilmiyorum, kendini anlatsana bana.

Çiçekleri, bahçeleri bir de denizi severim.

Böyle konuşmuşlardı işte. Solmaz'ın yanıtına gülmüştü delikanlı sonra şunu söylemişti :

Çanakkale'de hem bahçeli hem de denize yakın bir ev arayalım öyleyse.

Ama annem Çanakkale'ye gelin gideceğim diye çok üzülüyor. Hasta olduğu için yakınında olayım istiyor.

Babanla konuşmuştuk bunu.

Evet babam istiyor ama annem hep ağlıyor, her gün.

Seni sık sık getiririm buraya. Senin için her şeyi yaparım. İnan bana elini sıcak sudan soğuk suya sokmayacaksın.

Oğlan eline dokunuyor kızın şimdi. Kız utanıp kızarıyor, hemen çekiyor elini. Delikanlı sevgiyle gülümsüyor ve şöyle konuşuyor o zaman :

Sana dokunmak istiyorum çünkü biz nişanlıyız ve evleneceğiz yakında.

Evlenmeden olmaz, annem çok kızar.

Benden hoşlanıyor musun?

Önüne bakıyor Solmaz, susuyor. Aykut üsteliyor bu kez :

Söylemelisin ama...

Evet.

Hoşlanıp hoşlanmadığı insan biribirine dokununca daha iyi anlaşılır, biliyor musun?

Bilmiyorum.

Kızın saçlarını okşuyor delikanlı. Kız kaçırıyor başını.

Elini saçlarına götürdü Solmaz. Sertti, tarazlanmıştı. Ayıldı. Kutunun kapağını açtı. Çamaşır-

lar arasından lastiği bozulmuş bir kilot çekti. Çengelli iğnenin ucuna lastik taktı. Radyoyu duydu birden.

«BİR nişan gönder bana...»

Baban nişanı bozdu, dedi annesi. Mutluydu. Getirdiklerini, taktıklarını geri göndereceğiz.

Neden diye sormadı Solmaz, biliyordu. Annesiydi. Annemden o gün soğudum, diye düşündü, kimbilir kaçınıcı kez.

Üzüldün mü, diye sordu annesi.

Evet, çok.

Baban seni başkasına verdi. Gözleri ışıldıyordu. Kime diye sorsana kız?

Başkasını istemiyorum anne.

İstersin, istersin. Sen ne bileceksin... Mustafa var ya hani, peynircinin oğlu...

İstemiyorum.

Yazdı, çok sıcaktı. Terliyorduk. Biber doğrarken elimi kesmiştim. Sıcaktan bayılacaktım.

Mustafa çalışkan çocuk, çok da güçlü maşallah. Babanın bir yakın adamı yok. Oğlanlar küçük. Bak ben de hastayım, gelene gidene bakamıyorum. Bana yardımcı olman gerek. Yanımda ot istiyorum, dedi annem.

Siz kendinize hizmetçi arıyorsunuz.

O ne biçim söz öyle! Annemin ağır tokadı yüzüme indi.

Terbiyesiz, çıkar o yüzüğü parmağından. O iş bitti o kadar!

Lastiğin ucunu iki kez kaçırdı Solmaz. Elleri titriyordu. Çamaşırı yere attı. Arkasına yaslanıp kaldı. Pencereye baktı. Gökyüzü iyice açılmıştı. Islak.

yapraklar pırıl pırıl parlıyordu güneşin altında. Çok yorgun duydu kendini yeniden. Kutuya baktı. Sigara yakarken ellerine ilişti gözü.

Aykut beni görse tanıyamaz şimdi, diye düşündü. Ben de onu tanıyamam. Parmağındaki altın halkayla oynadı. Belki de onunla da aynısı olurdu, dedi. Bu Mustafa da az mı yandı yakıldı bana o zamanlar. Hepsi evlenene kadar işte. İyi ki Aykut'la evlenmedim.

Kalktı, ocağın altını söndürdü geldi. Mustafa yaprak sarması istemişti.

Mustafa'ya olan bağlılığını çözememişti annesi. Çok uğraşmıştı boşansın diye.

Bu adamdan ne sana ne bize hayır gelir. Gebe değilsin ya? Bırak gitsin. Baban da istemiyor. Belki Aykut gene istetir seni. Evlenmemiş. Boşanmakla bir şey olmaz ki... Sen kimin kızısın ona bak.

Babasına kalırsa kahrından ölmüştü annesi.

Senin bizden yüz çevirip o beş para etmez kocandan yana oluşuna, evi bırakıp onunla gitmene dayanamadı, demişti sonradan bir gün. Beni de çok üzdün Solmaz. Seni böyle görmek...

Siz yaptınız baba.

Sen de bize öyle kinlendin ki kendini bile unuttun. Araya giden sen oldun yavrum.

Kutuyu okşar gibi tutup kaldırdı Solmaz, yerine koydu. Az sonra çocuklar okuldan gelecekler, diye geçirdi içinden, kahvaltı hazırlayayım.

Odadan çıkarken kapının yanındaki aynaya baktı uzun uzun. Ben o kız değilim artık, dedi birdenbire. Ben o olmadım hiç. Belki öyle biri de hiç olmamıştı. O çocuk da Aykut değildir herhalde. Biliyorum, Mustafa da Mustafa değil. Hiç kimse olmak istediği, olduğunu sandığı, olabileceğini dü-

şündüğü insan değil zaten. Ama bunu anlamak çok uzun sürüyor.

Dönüp kutuya baktı. Gene de çok güzel, dedi. Üstelik yalnız benim o. İyi ki de var...

Mayıs 1985

ARABESK YERİNE

Sebati, yerin altından yukarıya caddenin gü-rültülü kalabalığına çıktığında yağmurun dinmiş olduğunu gördü. İki saat önce kulübe gelirken göz açtırmıyordu oysa. Şimdi ılık bir esinti çıkmış bu-lutları dağıtmıştı.

Akşam yeni başlıyordu, duraklar dolusu yor-gunluklar, kaygılarla. Otobüsler ön kapılarını aç-madan geçip gidiyorlardı.

Neon lambalarının göz alıcı ışıkları Sebati'de yalın kat, derinliksiz bir yerdeymiş duygusu uyan-dırdı ilk anda. Başını kaldırdı, yerinde durup dur-madığını anlamak ister gibi gökyüzüne baktı. Ora-daydı, saydam, pırıl pırıl yüksek. Seyrek yıldızlarla beneklenmiş. Hava nem, benzin, çürük yaprak ve ıslanmış ağaç kabuğu kokuyordu.

Kendini birdenbire, namluya sürülmüş ateş al-maya hazır bir mermi gibi duydu Sebati. İçini alt üst ediveren bu mutluluğa şaşırdı. Bir şey olacak, diye düşündü. Ne olabilir? Hiçbir şey olmaz. Dünya güzel ondan işte!

Kaldırımın dibinden teybini sonuna kadar aç-

miş bir seyyar kasetçi «Seni sordular bana, ayrıldık diyemedim...» şarkısıyla geçti. Trafik polisinin düdüğünü sürükledi peşi sıra.

Sebati ne zaman böyle yeni ve dayanağı olmayan bir hoşnutluk duygusuna kapılsa, akla gelmeyecek tersliklerle karşılaştığını geçirdi içinden istemeden, kısacık bir an. Sonra hemen kafasından bile geçmemiş gibi anında unutmak istedi bu uğursuz yorumu. Beceremedi. İşinden mi olacaktı yoksa? Pusuya düşüp dayak da yiyebilirdi. Ya olmadık bir karı başına bela olacaksa? Bir keresinde patronun arabasını çarpmıştı. Yoksa düşüp bir yerini mi kıracaktı durup dururken?

Bacaklarının kırık olup olmadıklarını anlamak istermiş gibi sıkıca bastı yere. Kendini inandırmaya, bir çocuk gibi kandırmaya çalışarak bu kez iyi bir şey olacak, diye mırıldandı. Kendi sesi kulağına pek hoş geldi. İyi olacak, iyi bir şey...

İyilik ve kötülük kavramlarının kendi yaşamında çok uzun zamandan beri ayrılamayacak kadar birbirine karışmış olduğunu ayırımsar gibi oldu bir an. Ama bunu düşünmek istemezdi pek. Önceleri, bir zamanlar üzerinde durmuş sonra boş vermişti. İyilik iyilikti, kötülük de kötülük o kadar.

Kaldırım boyunca aceleci, büyük adımlarla yürümeye koyuldu. Dünyada her şeyin karşıtı var, diye düşündü gene de, elinde olmadan. Gülmek-ağlamak, yatmak-kalkmak, yaşamak-ölmek, görmek-görmemek, yürümek-felç olmak, sevmek-sevmemek, iyi olmak-kötü olmak. Her şeyin ama her şeyin. Akkara, acı-tatlı. Biri olmadan öbürü olmaz yani. Demek ki zaten her şey birbirine karışmış. Nasıl ayıracaksın? İnsan da hem iyi hem kötüdür. Bu dünyanın işleri de hem iyidir hem kötüdür. Şimdi bana

güzel geleni ötekine çirkin gelir. Yani anlamak zor. Kış var yaz var. Kadın ve erkek var. Kumaşın bile tersi yüzü var.

Vitrinler renk renk, çeşit çeşit eşyalarla doluydu. Kadın iç çamaşırları satan bir dükkânın önünde ağırlaştı. Zamanı olsa durup bakardı. Çok severdi bu, «mahrem» şeyleri seyretmeyi. Gerçekte burasına kadar batmış, görmediği kalmamıştı. Ne zaman bir kadınla başlasa ilk işi ona çamaşırlar almak olurdu. Ama böyle vitrinde durduklarında tertemiz, saf, her biri üstüne istediğin düşü kurmaya ne kadar yatkındılar.

Hızlandı, terliyordu. Hava kasım sonlarında az görülür yumuşaklıktaydı. Deve tüyü flanel takım giymiş, bordo kravat takmış, lacivert kalın kumaştan kruvaze paltosunu omuzlarına atıvermişti. Bıçkın, dimdik yürürken palto sırtında yarasa kanatları gibi açılıp kapanarak sallanıyordu.

Hüseyin Tasma'ya: Abi, bizim patron, o karının hesabını kessin ne isterse anlaşıyor diyor, demeye gidiyordu beş sokak öteye. Ne istiyor diye soracaktı. Pazarlık yoktu. Bize kazık atan karıyı barındırırsa raconumuz bozulur. Aynı şey ona yapılsa bizden kesiktir anladın mı? Böyle söyle. İki kilo baklava yaptır geçerken, tatlı konuşalım demeye getir. Acele et oğlum Sakar. Bu gece sahneye çıkmayacak o şıfıntı. Herifle yalnız konuş, anlarsın ya. Göreyim seni yakışıklı!

Gülümsedi. Parmaklarını kıvrıcık kara saçlarının arasından yumuşacık bir okşayış gibi geçirdi. Boğazında hiçbir sakatlık yokken kükrer gibi öksürdü alışkanlıkla. Yürümenin hatta koşmanın bu gece için pek sıradan, pek yetersiz kaldığı sıkıntısını yaşadı birdenbire. Uçmak istiyordu.

Baklavacının önünde zıncı diye durdu. Upuzun bacaklarının üzerinde yaylanarak döndü. Neredeyse geçip gidecekti telaşından. Vitrindeki tepsilere, sonra içeriye bir göz attı yarım yamalak. Birkaç kişi vardı. Duvara bitişik tezgahda bir şeyler tıkmıyorlardı. Kararsızmış gibi bekledi bir an, caddenin öte yanında bir baklavacı daha vardı çünkü, ama caydı bundan, hızla, rüzgarıyla birlikte daldı dükkâna.

Harcanmış, tüketilmiş, geri gelmez zamanın tam ortasında oturuyordu Pervin. Bacakları uyuşmuştu. Sırtı sızlıyor, beli ağrıyordu inceden. Sabah karanlığından beri, diye düşündü, hem de ne için! Yorgunum, sıkılıyorum. Boyacının karısı olsaydım şimdiye dek iki çocuk anası olurdum. Boyacının küçük parmağını anası et doğrarken satırla koparmıştı kazayla. Tabii bu boyacının büyüyünce boyacı olmasına engel olmamıştı. Giden parmağını unutmuştu zaten kendisi de. İnsan ayaklarını da unuttabilir, diye düşündü Pervin. Ayaklarım donuyor ve unuttum onları işte. Boyacıyla üç yıl nişanlı kalmışlar sakalları bir türlü çıkmamıştı çocuğun. İyi oğlandı, iyilik neyse... Sarışındı, uzundu ama bu işin hiçbir romantik yanı yoktu. Aklına geldikçe sıkıntıyla doluyordu içi nedense. Pervin'e, kibirinden, demişti sonradan, yanına varılmıyor senin. Ki bir ne demekse. Boyacının kara kuru karısı çocuk doğuramamıştı hâlâ.

Pervin'in gözü, bir kapıda bir saatteydi karanlık çökmeye koyulduğundan beri. Midesi çay içmekten büzülmüştü. İçi eziliyor öylerken tiksinererek bakıyordu baklava tepsilerine. Üstelik buradan çıkmakla bitmeyecekti bugünkü çilesi. Yarım saatlik

bir otobüs seferi vardı eve kadar ve asıl yıldığı oydu. Hayır sıkıştırmıyorlardı. Kimsenin ilgisini çekmiyordu artık. Ne sokaklarda, ne duraklarda ne hiçbir yerde. İnsanlar yaşam kavgasına düşmüşlerdi, güzellikleri görececek halleri yoktu. Neden diye soruyordu çoğu zaman kendi kendine, bir aynanın önünde durduğunda kendi gözüne böyle güzel göründüğü halde, neden doğru düzgün biri çıkmamıştı şimdiye kadar karşısına?

Kasanın karşısına gelen duvardaki aynaya yansıyan uzak, solgun, darmadağın görüntüsüne baktı bir an. Umutsuzca kaçırdı gözlerini sonra, saate dikti yeniden. Her akşam bu saatlerde olmayacak şeyler geçiriyordu kafasından. Birdenbire yerinden kalkıyordu sözcelimi. Yarın gelemeyeceğim, diyordu dükkândakilere. Yarın işi bırakıyorum. Neden? diye soruyorlardı onlar şaşkınlıkla. Bir iş adamıyla evleniyorum, yarın akşam Paris'e hareket ediyoruz, üzgünüm, diyordu. Üzgünüm... Hiç de üzgün filan olmadığı halde. Ama bu sözcükte hoşuna giden bir incelik vardı. Bir iş adamı, diye düşünürken de aslında o adamın işi ya da kendisi değil de bu sıfatın oturaklı, ağır, etkileyici tınısı anlam kazanıyordu kafasında.

Eskiden okuduğu romanların yarısında hiç değilse bir kez olsun Paris geçiyordu. Bütün aşklar Paris'te yaşanıyor ya da insanlar birbirine aşık olunca ne olursa olsun Paris'e gidiyorlardı. Bir zamanlar Paris'i görebilmeyi çok istemişti. Şu anda ise tek istediği evde olmak, sıcacık bir çorba içebilmek sonra da hemen yatıp uyumaktı. Doğru dürüst televizyona bakacak hali bile olmuyordu akşamları.

Kasanın açılıp kapanırken çıkardığı ses, o ince tınlama kulaklarında büyüyordu öğleden beri. Yan-

lışlık yapmamak için tüm dikkatini toplamaya çalışıyor, ağır, dura düşünce basıyordu tuşlara. Bu kassayı niye kapının dibine koymuşlardı? Kapı açılıp kapandıkça esinti ayaklarını donduruyordu. Yarın çizme giymeli, dedi içinden. Onlar da iyice kötüledi artık, yumru yumru oldu. Hiç değilse su almasalar. Kendine acımdan gözleri yaşardı birdenbire. Bağırarak istedi, güzelliğimle sürünüyorum! Bu güzelliğimle. Giyinip süslendiğimde kadınlar bile bakmadan geçemezler bana. Mor bir manto almalıyım, diye yatıştırdı kendini. Uçuk sarı bir atkı ve gelecek ay ablama bu kadar diyeceğim. Beni böyle kim farkedecek? Kendime bakmam gerek. Yirmibeşimi bitiriyorum ve yarın bir gün eniştem Almanya'dan temelli geldiğinde ben senin evine sığabilecek miyim?

Yarın çizme giymeliyim, iyi kötü.

Yarın, diye düşündü. Yarın hiç olmayacakmış gibi geldi birdenbire. Öyle uzak, öyle erişilmez bir yerdeydi. Bir zamanlar, çok gençti o zaman, yarın bir şey olacak, kesinlikle olacak sezgisi içinde belirsiz ama büyük bir umuda tutunarak yaşamayı becerebilmişti. Oysa artık geçmişti, beklemiyordu şimdi. Biri çıksın, diyelim ki birisi, öyle biri kesinlikle var, diye düşünmüştü çok uzun süre. Bir yerlerde ve nerede olduğunu bilmiyorum ama o gelip bulacak beni er geç. Ama öyle biri yoktu, biliyordu, anlamıştı sonunda. Yarın olacaktı, sonra öbür gün, derken daha ertesi gün ve yaşamı burda ya da az ötede böyle ayakları donarak...

Üç bin üç yüz mü dediniz?

Evet, dedi Sebati. Üç bin üç yüz. KDV. dahil.

Pervin'in on bin liralık banknotu tutan eline baktı. İncecik, bembeyaz, küçük, güvercin kanadı,

tüy gibiydi bu el. Tertemiz, boyasız tırnakları pembecik ışıldıyordu kendiliğinden.

Bozuğunuz yok mu acaba?

Kalınca, yumuşacık, içinin derinlerinden gelir gibi, yatıştırıcı ve yorgunluk rengindeki sesini duydu onun Sebati.

Akşamın bu saatinde bozabilirsiniz sanıyordum, dedi. Yüreği nedense biraz hızlanarak. Gereksiz yere saatine göz atar gibi yapıp kolunu yukarı kaldırarak ve birden kıza dikerek derin, kocaman kara gözlerini.

Pervin, gözlerini korunma içtepisiyle kaçırdı ondan, bilinçsizce, kendiliğinden, sanki bakmak zorundaymış gibi duvar saatine kaldırdı. Altıyı yirmi geçtiğini gördü.

Yoksa bozabilirim tabii, dedi şaşırmış, ürkek bakışlarını Sebati'ye çevirerek ve onun gözlerinin ta dibindeki bir kuyuya düşer gibi oldu apansız. Zaman parçalandı, dağıldı. Durmadı ama, her bir parça düştüğü yerde ileriye doğru yol almayı sürdürdü. Yarın oldu, nasıl olduysa...

Gene de sizin için bütün ceplerimi yoklayacağım, dedi. Sebati. En sıcak, en etkileyici gülümsemesini ararken ceketinin iç cebinde.

Hayır, lütfen zahmet etmeyin, diye atıldı Pervin. Sesi şarkı söylemeye başlamış gibi tatlılaşarak. Bozuyorum. Bakın işte şu beş bin, bu da üstü. Tamam mı? İçtenlikle, sevinçle gülümsedi. Koyu yeşil gözlerinden bir esinti geldi geçti. Bir çift yaprak titredi içlerinde. Birdenbire masanın üstünde, kasanın yanı başında yapayalnız buldu ellerini.

Onun yapayalnız ellerini gördü aynı anda Sebati. Dokunmak istedi, tutmak, okşamak. Yumuşaklıklarını avuçlarında duyabilmek. Ama yalnızca

paraya uzanabildi. Terlediğini duydu. Yüzünün kızmış olduğu kuşkusuyla kahroldu. Hızla döndü, ayak altındaki bir tabureye çarptı. Utançla kapıya attı kendini. Seslendiler, paketini unutmuştu.

Çok acelem vardı da, dedi Pervin'e bakmadan. Sanki içerdeki öteki adamlara kendini bağışlatmak istermiş gibi ezik ama şaka kokan yükseklikteki sesiyle.

Anlıyorum, evet, dedi Pervin, üstüne alınarak ortaya söylenmiş bu özürü. Ayağa kalktı. Sanki Sebatı daha iyi görsün bacaklarını, boyunu, olağanüstü uyumlu gövdesinin tabureyi kaldırırken takındığı inceliği diye. Kutuyu uzattı ona. Elleri değemiyor diye deli olsun ister gibi.

Adınız ne? diye sordu Sebatı, sesini alçaltarak, gizlice.

Pervin. Niye?

Hiç öyle sordum. İyi akşamlar.

Sebatı, o salıdan cumaya kadar her gün baklava almaya geldi. Her kezinde biraz daha uzun baktı Pervin'e. Cumartesi öğle arasında baklavacı'nın kapısında bekledi çıkışını.

Konuşalım mı? diye sordu yolunu keserek.

Ne konuşacağız, dedi Pervin, güldü ona çok yakınıymış gibi nazlanarak.

Bir yere oturalım, sokak ortasında olmaz, dedi Sebatı. Çivit mavisi bir ceket giymiş kravat takmamıştı. Onun yerine boynuna lacivertli sarılı ipek bir fular bağlamış uçlarını gömlek yakasından içeri sokmuştu. Hava sert olduğu halde palto almamıştı.

Birlikte yürüdüler. Konuşmadan. Çekingen bir titreşimi duyarak aralarında. Bir ayakkabıcının önünde durdu Sebatı. Kadın ayakkabılarına, çiz-

melere baktı uzun uzun. Vitrinlerdeki boş kadın ayakkabılarının içini benzersiz güzellikteki ayaklarla doldurmaya doyamazdı. Tırnakları pul gibi saydam, düzgün ince parmaklı bembeyaz ayaklarla. Böyle ayaklara sahip olduğu kesin olan bu kız ayagındaki bu kötü pabuçlarla nasıl dolaşabiliirdi?

Kaç numara giyiyorsun, diye sordu Pervin'e.

Otuz yedi, dedi kız duyulur duyulmaz.

Acıktın mı?

Hayır.

Ama bir çorba içersin herhalde. Şurda bir muhallebici var.

Evet, sanırım iyi olur, dedi Pervin. Rahatlamış gibi yükselterek sesini.

Yoksa kebab mı isterdin? Adana filan. Yani çekinme.

Hayır, çorba iyi.

Oturdular, birbirlerine baktılar. Bir şey söyleyin diye bekledi Pervin tedirgin. Başını öne eğdi.

Çıkınca sana bir şey alalım, dedi Sebati.

Nasıl?

Ne gerekiyorsa yani. Sustu. Sana bir armağan almak istiyorum da, diye ekledi.

Olmaz, kabul edemem.

Olur. Ruhunu okumak istermiş gibi baktı kıza. Gözgoze geldiler. İçinde bir kıyılma oldu Pervin'in.

Seninle ilgili her şeyi biliyorum, dedi Sebati. İki tavuk suyu çorba, sonra da tavuk göğüşü. Araştırdım, öğrendim. Köşe boyacıyı bile. Ortayı bitirince artist olmak istemişsin doğru mu?

O yaşta her kız ister, dedi Pervin sıkılarak. Çocukca bir şey. Ne var bunda, bir dergiye resim yolladım o kadar.

Sen o hayatı bilmiyorsun, bilemezsin. İyi ki başına bir şey gelmedi, dedi Sebati.

Hiçbir şey gelmedi, dedi Pervin. Herhangi bir cevap bile. Peki sen kimsin? Nerden öğrendin bu kadar şeyi... Adını bile bilmiyorum daha.

Adım Sebati.

Sessizce çorbalarını içtiler.

Sana bir çizme alalım, dedi Sebati.

İstemiyorum.

İstersin.

Hayır, dükkana dönmek istiyorum geç kalıyorum.

Artık oraya gitmesen de olabilir...

Neden gitmeyecek mişim?

O iş sana göre değil de ondan. Ben seni çok beğeniyorum. Sen de beni beğeniyorsun, açık konuşalım.

Seni beğendiğimi nerden çıkarıyorsun?

Ben anlarım. Beğeniyorsun.

Bu mavi ceketini ve boynundakini beğenmiyorum işte dedi Pervin kızgınlıkla. Birden onun hiç de gözünde büyüttüğü kadar önemli olmadığını düşündü. Küstah, züppe, böyle mavi ceket giyebilen kılıksız biriydi. Hemen soğudu ondan.

Ben de senin bu partial kahverengi mantonu beğenmiyorum şu anda, dedi Sebati incinmiş bir sesle. Ama içindekini beğeniyorum. Bazı insanlar ka- buğa bakar. Ben öyle bakmam. Benim gözlerim her bir şeyin içini, aslını görür, anlatabiliyor muyum?

Gitmem gerek şimdi, dedi kız.

Kalktı. Kararsız bekledi masanın yanı başında.

Sebati kıpırdamadı yerinden. İstekle kendinden geçmiş gibi esrik gözlerle baktı ona. İçi yandı Pervin'in.

Teşekkür ederim, dedi boğulmuş bir sesle.

Pazartesi seni almaya geleceğim, dedi Sebati,

kararlı kesin bir sesle. Kazır ol, tam öğleyin. Şimdi seni bırakayım. Doğruldu.

Ben kendim giderim, dedi Pervin. Çok yakın zaten.

Ardından bakılmanın tedirginliğiyle ayakları dolanarak aceleyle yürüdü masalar arasından.

İki adana, dedi Sebati garsona. Biri acılı. Bir ufak, salata filan, anlarsın ya.

Yağmurlu bir pazartesiydi. Buğulanmış camlara bakarak, «bir-iş-adamı» tümcesini kurdu kafasında Pervin, sözcüklerin üstüne basa basa. Hayır, değil, diye düşündü sonra, değil. Sebati'nin duygu dolu gözlerinin yüzünde gezindiğini sezdi, ona baktı.

Güzel bir yer, dedi ürkekçe bir hoşnutlukla.

Karnını doyur, sonra alış verişe çıkacağız, dedi Sebati. Sana bir şeyler alacağız tamam mı?

Ne gibi?

Giyecek, çamaşır, gecelik, terlik, ayakkabı. Ne istersen...

Neden? İhtiyacım yok.

Var canım. Yeni bir hayata başlıyorsun.

Ne zaman?

Bu gün.

Anlayamıyorum, yani biraz açıklar mısın ne demek bu?

Bu, birlikte gidiyoruz demek.

Öyle mi? Peki ama nereye?

Evimize...

Bizim evimiz yok ki, dedi Pervin.

Deli diye düşündü, evet düpedüz öyle, kim bu?

Var, seni oraya götüreceğim. Bak beğeneceksin. Çok rahattır.

Düş kırıklığı ile gözleri dolarak, küçük düşmüş-

çesine ama çok şaşkın ona baktı kız. Sonra masaya tutunarak kalktı, çantasını aldı, gitmeye davrandı. Yüzü sararmış, gözleri büyümüş ve yeşilleri solmuş.

Atıldı, bileğinden yakalayıp çekti onu Sebati.

Otur, dedi, yalvarır gibi. Kendimi bildim bileli senin gibi bir kadın aradım durdum. Seni aradım. İçtenlikle, kaygıyla ısıldıyordu gözleri. N'olur, otur da konuşalım.

Doğruldu, sevecen bir dokunuşla omzundan usulca bastırarak oturttu Pervin'i.

Bugün seni almaya geleceğimi söylemiştim geçen gün ve geldim, niye anlamıyorsun, diye yakındı masaya eğilerek ve yaklaşarak iyice onun yüzüne.

Sen kimsin? dedi Pervin. Gerçekten hiç anlamıyormuşçasına bakarak ona. Sen kim oluyorsun? diye yineledi sorusunu sonra meraktan ölür gibi.

Ben senin yıllardır beklediğin, sevmeye hazır olduğun, sevebileceğin tek erkek oluyorum, dedi o.

Benim kimseyi beklediğim filan yoktu.

Bekliyordun işte!

Beklemiyordum. Ayrıca seni sevmeye hazır olduğum da doğru değil.

Doğru, çok doğru. Öyle doğru ki...

Uyduruyorsun, dedi Pervin kızgın, hırçın gene de kırık bir sesle. Seni hiç tanımıyorum bir kez. Sevebileceğimi de hiç sanmıyorum. Buna benzer şeyler ancak romanlarda olur.

Başını umursamazlıkla camdan yana çevirdi. Dışarıya bakıyormuş gibi bekledi susarak.

Tut ki yazılıyor şimdi bir roman ve oluyor, dedi Sebati sesini yükselterek. Yani ben seni seviyorum, sen de beni seviyorsun ve ben geçen gün giydiğim mavi ceketini bir daha giymiyorum. Senin bu mantonu da eskiciye veriyoruz tamam mı?

Bardağını kaldırdı.

Ben içmeyeceğim, dedi Pervin gücenik. Benimle alay etmene katlanamam.

İçiyoruz ve birbirimizi seviyoruz o kadar, dedi Sebati. Al bir yudum bakalım, hadi.

Zorla sevgi olmaz, dedi Pervin. Kırık umarsız gene de kararsızmış gibi tabağına bakarak. Senin dediğin sevgi filan değil. Sevgi yüce bir şeydir. İnsan birbirini tanımadan sevemez.

Senin gibi bir kızın sevebileceği tek erkek benim, biliyorum, beni seveceksin inan ki öyle, dedi Sebati. Sevecen gülümsedi.

Diyelim ki öyle ne olacak, neye yarar bu?

Şaşmalama! Böyle bir fırsatı kaçırmaya hazır-mışsın gibi davranma artık, aptallık etme! diye bağırdı Sebati. Sevmek neye yararmış şuna bak! Sevmek, güzel bir söz bulmak için takılıp sustu, bekledi. Sevmek yaşamaktır, diye kestirip attı. Ben bunu bilirim işte.

Ne yapacağımı bilmiyorum, dedi Pervin. Ağlamaklı, çözülmüş. Beni şaşkına çevirdin.

Çok güzel, sevmek şaşkına dönmektir zaten.

Ne yapacağımı bilmiyorum, diye yineledi Pervin.

Biliyorsun.

Ne iş yapıyorsun?

Pazarlığı bırak, sevmem.

Yalnızca bilmek istiyorum, işsiz filan değilsin ya?

Şu anda değilim.

Nerede çalışıyorsun, yani elinden ne iş gelir?

Her iş gelir. Yemeğini niye yemiyorsun?

Çok heyecanlıyım, yiyemiyorum. Yani biz evlenecek miyiz? diye sordu Pervin içi daralarak.

Evliliği düşündüğüm zaman gözümün önüne durmadan ağlayan sümüklü çocuklar, çamaşırları yağlı, saçları darmadağın çapaklı bir kadın ve toplanmamış yataklarla sofralar geliyor, dedi Sebati, bezginlikle.

Evli değilsin ya?

Hiç vaktim olmadı bu işi yapmak için.

Yani açık konuşalım, evlenmeyecek miyiz?

Açık konuşalım, olur, dedi Sebati. Şimdi ben elektrik idaresinde tahsildar olacağım, her sabah sürüyle çocuk ağlarken bir an önce evden kaçmak için sabırsızlanacağım. Sırtımda ütüsüz bir gömlek, düğmesi kopuk leş gibi bir pardösü otobüse yetişmek için kendimi sokağa atacağım. Akşam olunca doğruca eve geleceğim. Yemek hazır olmadığı için seni, rahat durmadıkları için çocukları döveceğim. Bu arada soba tütecek tabii. Sen et alacak paramız olmadığı ve seni beş yıldır Gülhane parkına götürmüyorum diye bana garaz olacaksın. Doğurmaktan şu güzel dişlerin dökülecek, kışın büyüyüp göbeğin fırlayacak... Bu aşk mı, sevgi mi Pervin? Bunu mu istiyorsun söyle...

Ben pasaklı değilim ayrıca çocukları çok seveirim, sen de tahsildara benzemiyorsun, dedi Pervin dargın, umutsuz.

Çok roman okumuşsun, dedi Sebati çatalını umarsızca bırakarak tabağının içine. Kafan bulanmış senin. Okuduğun yalanların hepsine inanmışsın üstelik. İnsan evlenince aşk çeker gider be! Şarkısı bile var bunun, hiç duymadın mı yeni çıktı. Sen hiç birbirini deli gibi seven karı koca gördün mü? Ben seni hep sevmek istiyorum, ölünceye kadar, inan bana.

Sen galiba sarhoş oldun, dedi Pervin.

Başını iki yana hızla, hayıflanarak salladı Sebatı.

Seni başka türlü bir kız sanmıştım, dedi. Yanılmak istemiyorum. Sesini kahreder gibi yükseltti. Yapma, yapma bana bunu!

Pervin'e kızın içini karmakarışık eden ateşli gözlerle baktı.

Göremeden ama görür gibi, bakamadan ama bakıyormuş gibi süzdü onu Pervin. Bilmek, anlayıvermek, çözüvermek için delice bir istek duyarak içinde. Ama bir dalgınlık bulutu vardı gözlerinin önünde, ağladı ağlayacaktı neredeyse.

Ben, dedi. Sustu. Yutkundu. Yani bilmeni isterim ki, dedi. Bilse ne olacak, diye geçirdi içinden. Üstelik neyi bilmesini istediğini de çıkaramıyordu açıkça. Söylemesi gereken neydi? Düşündü bir an, bulamadı.

Söyle, dedi Sebatı. Çekinme. Bir sorun varsa gideririz bir türlü.

Hayır, yani ben öyle senin sandığın gibi bir kadın değilim.

Nasıl yani, ne sanıyorum seni?

İşte o, öyle kadınlar var ya...

Sigortamı attırma şimdi, doğru konuş!

İşte kaba, odun herifin biri, diye geçirdi içinden Pervin. Yeniden düş kırıklığı, kendine güceniklik, yanlış yaptığı duygusu yükseldi geldi boğazına oturdu kaldı. Geri dönülmez bir yerde buldu kendini birden. Ürktü. Gene de onu kırmamak istemiş gibi yumuşak.

Gelmesem iyi olacak, dedi. Sanırım sana göre değilim.

Tam bana göresin işte! diye bağırdı Sebatı.

Öyleyse sen bana göre değilsin.

Ucuz, deri taklidi, yıpranmış çantasını aldı yanındaki sandalyeden, kalktı. Sebati'ye hiç bakmadan kapıya doğru yürüdü. Sonra durdu, gidemiyormuş gibi durup bekledi. O bir şey söylesin, arkasından koşsun, gitmesine engel olsun istemişcesine. Adamın tepkisizliğine şaşarak, dayanamayarak ağırca döndü sonra.

Seni hiç tanımıyorum, özür dilerim, dedi.

Öğrenmek istediğin ne? diye sordu Sebati ona doğru inanamıyormuş, kendisini orda öyle bırakıp gidemezmiş gibi bakarak.

Hiçbir şeyini bilmiyorum, dedi Pervin. Israr edercesine ve sanki o gel anlatayım, dese gitmekten cayacakmış gibi kararsız bekleyerek iki masa ötede.

İlle de pazarlık yapmak istiyorsun yani, öyle mi? dedi Sebati kalkıp yürüyerek ona doğru.

Anlatayım, diye sürdürdü. Adım Sebati. Sakar derler. Otuz beş yaşımdayım. İşim var, karım, çocuğum yok. Seni seviyorum. Hastalıklı değilim, ağzım kokmaz, ara sıra başım ağrır. Bu kadar... Geliyor musun?

Hayır, kusura bakma, çok erken, dedi Pervin, başını eğerek, dolan gözlerini gizlemek ister gibi. Hoşçakal...

Pervin,

Sen kim oluyorsun da bana dün akşam tamam Sebati, artık buraya gelme yoluma da çıkma diye biliyorsun? Orası bir iş yeridir, halka açık bir dükkândır gelirim. İstersem her öğün baklava yerim sana ne?

Sen kendinin ne olduğunu sanıyorsun? Ben

hiçbir kadının arkasından koşmadım. Kadın milleti benim için her zaman elimin altında bol bulunan, canım çekerse hangisini istersem yani bir kadın sorunum olmamıştır. Hatta bi.bedel.

Bir buçuk aydır peşindeyim. İki kere oturduk konuştuk. Beni beğendiğini inkâr etme. Hatta seviyor gibi bile yaptın. Karı kısmının kancıklığını bilirim. Seni onlarla hiçbir yere koyamam. Ağladın, ağlar gibi oldun kebabçıdan çıkarken ki bu bana çok dokunmuştur. Ondan sonra şimdi nedense konuşmaya değmez bir adammışım gibi bana bakmıyosun. Ben kendimi sana anlatmak istedim. Fırsat vermiyorsun. Acayip havalâr atıyorsun. Bunlar sana yakışmıyor Pervin.

Ben kendimi sana anlatsam beni sevmemenden korkuyordum. Zamanla tanırsın beni ve seveceğinden emindim. Ben sert gibi görünürsem de hiçbir erkek benim sana gösterdiğim ve de duyduğum zayıflığı gösteremez. Sen beni yanlış anladın. Çünkü benim içimde temiz kalmış, hiç kirlenmemiş bir yürek vardır ki seni görünce onun sahibi olan hep orda yaşattığım kadın olduğunu anladım. Seni korumak, dünyanın pisliklerinden kötülüklerinden gizlemek için canımı vereyim istedim.

Sen bunu anlamadın. Sende o yürek yok. O kadar kitap okumuşsun, televizyonlarda görüyorsun anlaman gerekirdi. Sen havalarda geziyorsun. Kendini bir de çok akıllı sanıyorsun.

Sana bir şey olacak diye deli gibi korkuyorum. O zaman ben bittim demektir. Senin istediğin bir yüzükse alırız. Sana istediğin ve istemediğin her şeyi almaya hazırım. Ama sen Sakar Sebati'nin karısı olup ne yapacaksın?

Bana bir şey olsa, beni vursalar üç çocukla dul

kalacaksın. Burnu delik çoraplarla çocuklara ekmek almak için bakkala gideceksin. Borç yazdıracaksın. Bana bir borçtan kalma bir katım var. Mecidiyeköy'dedir. Geniştir, dayalı döşelidir. Borç dediysek kumar değildir. Başka bir şeyim yok.

Hiç aşk mektubu yazmamıştım, sen bana yazdırıyorsun. Benim işim gücüm var mektuplarla uğraşacak vaktim yok. Kadın peşinde koşacak halim yok ve gerek yok. Sana bir kötülük gelmesin diye seni seviyorum. Sen beni hor görüyorsun.

Bir araya gelsek bir gün anlatırım fakat şimdi sana her şeyimi anlatsam belki de beni sevmezsin artık, sevemezsin. Belki de zaten sevmiyorsun. Sana sokaklarda yattığımı, bir lokma ekmek için neler yaptığımı anlatsam beni sevmezsin.

Tabii ben böyle olmak istemedim. Ben askerliğimi bahriyeli olarak yapıyordum. Ben bir hiç yüzünden haislere düştüm. Bunları sana anlatmam için beni dinlemek zorundasın. Pazar günü seni evinizin karşısındaki durakta bekliyorum. Gelmezsen ben gelip her şeyi ablana anlatacağım ve istersen nişan yaparız hemen. Senin niyetin evlenmekse konuşalım, kabul edersen nasıl istersen.

Sana beni fitlemişler. Diyorsun ki senin kim olduğunu öğrendim. Tamam, onun için benden yüz çevirdin zaten. Bunları sana söyleyenler beni tanımayanlar. Adımı duymakla beni kim tanır? Onlar bana yeraltından der geçerler bu dıştan öyle olsa bile ben doğruluktan ayrılmak istemem. Bu işlere bulaştıysam böyle olmak istemedim. Benim sevme hakkım bu yüzden yok mudur?

Sen bir kurban diye bana bakıyorsan ben hiçbir zaman kadere inanmam. Kendimi sana zavallı bir kader kurbanı göstermek istemem. Ben kurban-

..sam bu toplumun kurbanıyım. Şimdi de aşkımı bu yüzden içime gömmek zorunda kalıyorum.

Babam beni her gün top oynuyorum diye bodruma kapatıp ipe dövdü. Kimse bana bir hediye almamıştır. Ben bu işlerin kaç senedir içindeyim, ölü görmek istemem. Sana kalbimi açıyorum. Ölü görmekten çok korkarım. Biliyorum sana bunları anlattım diye bana acıyorsun, beni sevmeyeceksin artık, ne yapalım...

Şu anda dışarda kar yağıyor. Benimle gel dedim, gelmedin. Kalbim üşümekten donuyor. Eve gelince seni evde bulacakmışım sanıyorum. Olur ya geliverir diyorum. Kapıyı açıyorum kimse yok. Beni yalnız bıraktın. Ben seni tanımadan önce bazan kadınlarla gelirdim eksik olmazdı bak bunu da söylüyorum. Artık çok yalnız kaldım Pervin. Kimseyi canım çekmiyor. Demek ki aşk buymuş diyorum. Şimdi yanımda olsaydın seni kucağıma oturturdum pencereden bakardık. Çatılarda, elektrik tellerinde, ağaçlarda biriken karlara bakar sevinirdik.

Ama senin burnun çok büyükmüş. Seni benim gibi hoş tutan birisi olmaz, bulamayacaksın. Zaten yaşın geçmiş sen doktor, mühendis bekle hava alırsın. Ben böyle kadınları çok gördüm. Sonunda ne olurlar neler olur. Sen kaç yaşına kadar kasa başında oturaçaksın bakalım. O zaman bir Sebati vardı diye beni düşünürsün gözlerinden yaş gelir. Çok pişman olursun. Ben çok gördüm geçirdim.

Sanâ hepsini anlatacağım. Şimdi yalnızlıktan içiyorum. Yüz yüze belki anlatamam. Yazdıkça açılıyorum. Gerisi sana kalmış. Sen hayır dersene bana bir şey olmaz kendimi avuturum. Öleceğimi sanma yani. Ne yapalım bizim düzenimiz böyle bozulmuş bir kere derim.

Ben bahriyeli olarak askerdim. Ondan önce anlatacak pek bir şey yok. Ben kurbanda memlekete izinli geldim. Yaz günüydü. Kasabanın parkında oturdum gidecek ev ocak yok. Oturdum başımı ellerime aldım dertlendim. Elini öpecek kimsem yok. Bir köfte ekmek param yok. Öyle akşam olmuş.

Önümden küçük çocuğuyla bir kadın geçti. Bakmadım kadın kara çarşaf giymiş zaten baksam da tanımam. Geçti gitti. Bir dakika olmadı bağırma-ya başladı. Kurtarın, yetişin, kimse yok mu ah anam! Acı acı bağırıyor yürek paralanır. Ben sese koştum. Çalıların dibine yıkmış bir adam kadını iri bir herif uğraşüyor yani anlarsın ya. Kadın beni gördü, inan olsun yalvarıyor gözleri. Sanki koyunmuş kesiliyor gibi aklımdan gitmez. Kurtar diyor. Ben deli oldum. Adamın üstüne atıldım boğuşmaya başladık. Kadın bu arada kaçmış görmedim. Adam bir saldırma çekti. Bileğini tuttum büktüm. Yalanım yok nasıl oldu anlamadım. Düştü herif. Hiç tanımam, karnına girmiş o gece ölmüş.

O kadını çok aradım. Yirmi iki ay mahkeme sürdü. Allaha yalvardım, kadın ortaya çıkmadı. Dediler yok karı adamın sevgilisi imiş, yok benimmiş daha neler, türlü dedikodu. On dört yıl yedim. Allah olsa razı olmaz dedim.

Ben içerde filozof oldum. Ben ne suçsuz adamlar gördüm idama gittiler. Allahın adaleti yoksa kendi de yok anladım. Ben her şeyi bu dünyada niye bu işler böyle oluyor içerde anladım. Ben gazetelere mektuplar yazdım kitap istedim. Sağolsunlar gönderdiler çok okudum. Okuyunca anladım kader yok. İnsan var, insandan ötesi yok.

Ben içerde çay ocağını çalıştırırken düşüne düşünce çay koymayı unutup sade suyla doldururdum.

demlikleri bazan. Bardaklara dökerim su. Dalgınlıktan bilmezdim ne yaptığımı. Tabii arada kırıp dökmeler filan düşünmekten. Herkese ad takarlar orada. Ben kaderi inkar ettim ama mucizelere inanırım. İnsanın hayatında bu vardır. Ben bunu her zaman beklerim. Seni görmemi de böyle açıklıyorum işte.

Af oldu. Sekiz yıl yatmışım. İyi bir yerimiz var yani orda, kendimizi ispat etmişiz. Oğlum sen bize yararsın dediler. Sen beni beğenmediysen de kadınlar hep tutulmuştur. Ben bir kere kadınlarla nasıl konuşulur bilirim. Sana hünerimizi gösteremedik zarar yok. Ben öyle uyduruk romanlar okumadım. Ben hayatın gerçeklerini okuyup öğrendim. Senin kafandaki çit kırıldım adamlardan değilim. Sen öyle arıyorsan bir diyeceğim yok.

Seni bırakmayız iyi iş iyi para deyince, ben onlara dedim, yemin ettim elimi silaha sürmem. Başka işler olursa kovalarım. Ben ceset sevmem açık açık. İşte insan nerde gözünü açarsa yolu ona göre oluyor. Çöplükte gül bitmez. Senin elinde değil ki. Ben bu işlerin içinde elimi kana bulamadım. Tersine insanlığımla tanınmışımdır. Düşmanlarım olmuştur, herkes bir değil ki. Bizim işimiz zordur. Bu iş değil mi? Ben işin kalitesine bakarım. Ucu kime, nereye dokunur ona bakarım. Her şeyin yolu yordamı vardır. Öyle sıradan adamlar var sen beni onlardan sanıyorsun. Çok yanılıyorsun. Her işin beyni vardır o kadar okumuşuz.

Ben bu yaşa geldim aşık olmamıştım. Palavra derdim. Ama bu belâ başıma geldi. Karşıma çıktın. Sana kıyamıyorum Pervin. Yoksa ben seni yola getirmevi bilirdim.

Sen istersen ben bu işleri bırakayım desem ya-

lan olur. İstesem de beni bırakmazlar. Bir kez girmişsin çorabın kaçığı olamazsın, ordan yırtılır gider. Benim geçim sorunum yoktur. Bu eğri büğrü dünyada sen doğru olmaya kalksan seni yoluna değil mezarına yollarlar kızım. Belki yaşlanınca bir kahvehane açarım kendi yoluma gidersem giderim. İstedğin buysa açık konuş.

Sen çalışmak istiyorsan sana bir yer açarız üstüne yaparız. Kazandığında gözüm olmaz. Ben ev karılarını sevmem erkek karı isterim. Bir kadının beni sevip sevmediğini iyi bilirim. Yok yere kıskanmaya, kalkmam. Ben senin ciğerini okurum. İncik boncuk filan küçük bir yer pasaj içinde olabilir. İşler iyi giderse kadın ayakkabısına çeviririz. Ben bunu hep istedim olmadı. Seni dükkanda görünce utanmam gururlanırım. Sen erkek kızsın kimse sana yan bakamaz beni tanırlar. Ama sen ev kadını kalmak istiyorsan otur saksılarının başında. İşte diyeceğimi dedim. Senin önünde deryalar açılıyor görmüyorsun. Ne yapayım ben seni? Şunu bil ki, açık konuşalım sen bu kafayla mutluluk bulamazsın.

Bu mektubu yarın baklavacıya göndereceğim çocukla. İyi düşün pazara üç gün var. İçinde biraz sevgi taşıyorsan pazar günü saat onda durakta seni bekliyorum. Beni boş yere uğraştırma. Olduğun gibi çık gel. Çok istiyorsan gelinlik de alırız.

Ben böyle mektuplar yazmayı pek bilmem. Güzel sözler bulamadım. Katı gerçekler acıdır kusura bakma.

İzin verirsen güzel dudaklarından öperim.

Sebatî Uygun

Banyonun aynasında kendine baktı Pervin. Nicedir içinde taşıdığı ve acısını duyduğu şeyi aradı yüzünde korkmadan. Evet, apaçık belli oluyordu. Gözlerinin altı çökmüştü. Yüzüne uysallık, her şeye hazır bir yumuşama yerleşmişti. Bu dokunaklı solgunluğun ortasında alev alev yanar gibi ısıldıyordu gözleri. Düşlerle gölgelenmiş, koygun ama zehir acısı gözler. Yararı yok, diye düşündü. Aşık oldum ona. Seviyorum, ne olursa olsun.

Sebati'nin mektubunu okuyana dek —on kez okumuştı belki— ona duyduğu yakınlık içini tam olarak doldurmuyordu sanki. Neden ve ne olduğunu bilmediği bir boşluk vardı bir yerde. Belki de sonunun kötü olacağı korkusuyla yadsımişti onu elinden geldiğince. Kafasında gerçekleşmesi olanaksız bir düş gibi taşımıştı.

Şimdi ise sessiz, sızısız, apaçık bir birleşme duygusuyla dolmuştu tüm varlığı. Sebati içtendi, neyse oydu, dümdüzdü ama düş gücü olağanüstüydü. Özentili, kaba şaba, yasa dışı bile olsa bu ikisi arasındaki sevgiyi geçersiz kılamıyordu gözünde. Ne olursa olsun yüce bir sevgi eylemine dönüşmüştü o Pervin için birdenbire işte. Ne kadar sürerse sürsün, diye düşündü yüreklice. Bunu yaşamak zorundayım, sakınmam kendimi.

Başının çevresinde kumral ısıltılarla çoğalan saçlarını fırçaladı coşkuyla. İnsanın duygularının ona öğretilmiş, değer olarak belletilmiş yargılarla pek uyuşmadığını sezdi keskin bir iş acısıyla. Başkalarının gerçekleri kavrama, yorumlama biçimleri onunla gitmesine engel olamazdı şimdi. Kendini uzak tutan tavrına karşın değişmişti nicedir. Bu değişim geri dönülmez boyuttaydı. Biraz ürkütüyordu onu ama olsun.

Büyücek bir naylon torbaya birkaç parça giyecek koydu. Yeni çizmelerini giydi. Topukları çok yüksekti, daha alçak almalıydım, diye üzüldü. Dizlerini kırarak sakına sakına yürüdü sokak kapısına. Usulca örttü ardından. Yerler buz tutmuştu. Gök-yüzü bembeyazdı.

Durağa baktı. Sokağın başına park etmiş arabanın içinde Sebati'nin karaltısını seçti. Oraya kadar gidemeyecekmiş, hiçbir zaman ulaşamayacakmış gibi yorgun, bitik duydu kendini. Derin bir soluk aldı iç geçirir gibi ve yüreğinin gümbürtüsünü düzene koymaya çalıştı bir an. Bacakları titriyordu, yürümeyi unutmuştu sanki.

Sebati'nin arabadan indiğini, lacivert paltosunun içinde, arabanın yanında heykel gibi dikildiğini gördü sonra. Gülümsüyordu, kaygılı ama gene de mutlu.

Canlandı birden hızlandı.

Ekim 1983

TÜRK KLASİKLERİ DİZİSİ

CAHİT ÖZTELLİ

HALK TÜRKÜLERİ/Evlerinin Önü

PIR SULTAN ABDAL

Yaşamı ve Bütün Şiirleri

KARACAOĞLAN

Yaşamı ve Bütün Şiirleri

YUNUS EMRE

Yaşamı ve Bütün Şiirleri

PIR SULTAN'IN DOSTLARI

KÖROĞLU DADALOĞLU KULOĞLU

BEKTAŞI GÜLLERİ

ALPAY KABACALI

NEYZEN TEVFİK ÇEŞİTLİ YÖNLERİYLE

ORHAN URAL

ERZURUMLU EMRAH

Yaşamı ve Bütün Şiirleri

AŞIK VEYSEL

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

Derleyen : Ümit Yaşar Oğuzcan

DÜNYA KLASİKLERİ

RÜŞTÜ ŞARDAĞ

BÜTÜN YÖNLERİYLE HAYYAM/Rubaileri

İNCİ ARAL

SEVGİNİN ESSİZ KİŞİ

“O çılgın ikili coşkuyu yaşadınız es-
rik, kural dışı.

“Kalkıp geceye çıktınız. Kar yağıyor-
du. Elini tutmadı, aramadı bile.
Düşmek istedin. Zaten kırılıp param-
parça olmuştun. Ansızın anladın. Bun-
dan sonra her bir araya geliş, o her şeye
anlam katan büyüldü aldanişın yaşana-
mayacağı yalın, saydam, hiç bir düşe
izin vermeyen gerçeklikte bir yalnızlık
olacaktı.

Veda değildi. Sevişemeyecek kadar
yorgun olduğunuz için kapının önünde,
gecenin içinde umutsuzca sarıldınız
birbirinize. Bir daha hiç bir zaman baş-
langıçtaki içtenlikle kucaklaşamayaca-
ğınızı iyice bilerek.

Çok sonraları, pencere önlerinde,
kapılar ve duraklarda, dolmuş kuyruk-
larında, sinemalarda içinden bir tel ko-
parılmış gibi yaralı, şaşkın ve uzak ka-
lakaldın. Nice günler, geceler onunla
bölüştüğün yataklarda sabahları bir-
denbire bıçaklanmışsın gibi bir acıyla
uyandın. Sevmenin unutmaya çalışmak
demek olduğunu ne zor anladın. Ne
çok zaman aldı bunu öğrenmen.”